ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး

(၁၄) ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်း

၁၃၇၃ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၆ ရက်

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်)

[အင်္ဂါနေ့]

အချိန်၊ ၁၀း၀၆။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို နံနက် ၁၀း၀၆ နာရီ အချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးခင်အောင်မြင့် က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးသိန်း မော် ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး လွှတ်တော်ရုံး က ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၆။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခု အချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၁၄) ရက်မြောက် နေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက် နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၄) ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးအထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်းကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ကျင်းပတဲ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄) ရက်မြောက်နေ့မှာ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေးကော်မတီရဲ့ တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေစုစုပေါင်း (၂၁၇)ဦး ရှိပြီး ဒီကနေ့ အစည်းအဝေးကို (၁၉၀)ဦးတက်ရောက်ပါတယ်။အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေစုစုပေါင်း၏(၈၇.၅၆)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ဟာ အစည်းအဝေးအထမြောက်ရန် လိုအပ်တဲ့ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံ တစ်ပုံထက်ကျော်လွန်တဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ၄၀နဲ့နည်းဥပဒေ၂၀(ခ)တို့အရ အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)နဲ့ (ဂ) တို့အရ အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်းတင်ပြခြင်း

အချိန်။ ၁၀း၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆိုင်ရာ နည်း ဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၁၄) ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခွင့်ပန်ကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၁)အရ ခွင့်ပန်ကြားလိုတဲ့ လွှတ်တော်

ကိုယ်စားလှယ်ဟာ မိမိကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိအတွက်အခြားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပန်ကြားရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ အစည်းအဝေး မတက်ရောက်နိုင်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရှိလျှင် ယခု ခွင့်ပန်ကြားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်ကို ငဲ့ကွက်တဲ့အနေနဲ့ ခွင့်ပန်ကြားချက်များ အားလုံးပြီးမှ လွှတ်တော်ရဲ့ သဘောထားဆန္ဒရယူ ခွင့်ပြုဖို့ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဗိုလ်မှူးခင်မောင်လွင် တင်ပြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၀၉။

ဗိုလ်မှူးခင်မောင်လွင်(တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယမန်နေ့က ခွင့်တိုင်ထားသော တပ်မတော်သား အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ပြန်တမ်းဝင်အမှတ် ကြည်း - ၃၀၄၂၆ ဗိုလ်မှူးအောင်နိုင်ဦး ရဲ့ အဖျားရောဂါ သက်သာပျောက်ကင်းမှု မ ရှိသေးပါသောကြောင့် ယနေ့အားလည်း ခွင့်ရက် အဖြစ် ထပ်မံသတ်မှတ်ပေးနိုင်ပါရန် ၎င်း၏ကိုယ်စား ကျွန်တော် ဗိုလ်မှူးခင်မောင်လွင်မှ လေးစားစွာ ခွင့်ပန်ကြားအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဦးကံညွန့် တင်ပြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၀၉။

ဦးကံညွန့်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂) မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဖိုးဇော်သည် ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရှိပါ၍ ၁၃ - ၃ - ၂၀၁၂ မှ ၁၆ - ၃ - ၂၀၁၂ ရက်နေ့ထိ (၄) ရက်အား ခွင့်အဖြစ်သတ်မှတ်ပေးပါရန် ယင်း ကိုယ်စား စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅) အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမန်းကံညွန့် မှ လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဒေါက်တာခင်မောင်လေး တင်ပြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၀။

ဒေါက်တာခင်မောင်လေး၊ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၄) မှ ဦးရဲမြင့် သည် နေမကောင်းပါသဖြင့် ဒီက နေ့ ခွင့် (၁)ရက်အား ခွင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးပါရန် ၎င်း၏ကိုယ်စား ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈) မှ ကျွန်တော် ဒေါက်တာခင်မောင်လေး က ခွင့်ပန်ကြားအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ဦးထွန်းဇော်(ခ)ကိုပေါက် တင်ပြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၀။

ဦးထွန်းဇော်(ခ)ကိုပေါက်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁၁) မှ ဦး အောင်ချိုဦး က မိသားစု ကျန်းမာရေးဆောင်ရွက်ရန် နေရပ်သို့ ပြန်သွားပါသဖြင့် ၁၃-၃-၂၀၁၂ မှ ၁၆-၃-၂၀၁၂ ထိ ခွင့် (၄) ရက် ခွင့်ပြုပေးပါရန် ၎င်း၏ကိုယ်စား ခွင့် ပန်ကြားအပ် ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဦးအေး တင်ပြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၁။

ဦးအေး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ လေးစားအပ်ပါ သော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၇)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေး ဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉) မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမှတ်ကြီး ၏ကိုယ်စား ခွင့်ပန် ကြားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဦးမှတ်ကြီး သည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိပါသဖြင့် ၁၃ - ၃ - ၂၀၁၂ ရက်နေ့အား ခွင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးပါရန် လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဦးမောင်စောဖြူ တင်ပြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၁။

ဦးမောင်စောဖြူ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)။ ။ အမျိုးသား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၄)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမောင်စောဖြူ ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၁၀) မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအုန်းတင် ၏ ကိုယ်စား ခွင့်ပန်ကြားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးအုန်းတင် သည် သူ၏ဇနီးဖြစ်သူ မျက်စိခွဲစိတ်မှု ခံယူရန်ရှိပါသဖြင့် ၁၃ - ၃ - ၂၀၁၂ နေ့ ရက်မှ ၁၆ - ၃ - ၂၀၁၂ နေ့ရက်ထိ ခွင့် (၄) ရက် သတ်မှတ်ပေးနိုင်ပါရန် လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါ သည်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ခွင့်ပန်ကြားချက် များနှင့် ပတ်သက်ပြီး လွှတ်တော်ရဲ့ သဘောထားဆန္ဒရယူပ ါမယ်။ ယခု ခွင့်ပန်ကြားချ က်များကို ခွင့်ပြုဖို့ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်း ကြေညာ ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ပထမ အကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး ၁၄ ရက်မြောက်နေ့ကို တက်ရောက် ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ(၂၁၇)ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၂၁) ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၆) ဦး ဖြစ်၍ အမျိုးသား လွှတ်တော် က စုစုပေါင်းခွင့်ပန်ကြား၍ ခွင့်ပြုထားသူ (၂၇)ဦးဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)၊ နည်းဥပဒေ ခွဲငယ်(၂) အရ ယခုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအ ဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေ တင်ပြချက်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက်ရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အ ခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကအတည်ပြုတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် မေးခွန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဖြေကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀း၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား၊အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းထားတဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြထားသော မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်းနဲ့ ဖြေကြားခြင်း အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးကမေးမြန်းသည့် မေးခွန်းများသည် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြားမည့် မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

တီးတိန်မြို့နယ် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဌာနခွဲများ အဆ င့်တိုးမြှင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀း၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ပထမဦးစွာ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးခမ်ဆွင်းမုန် က တီးတိန်မြို့နယ် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဌာနခွဲများ အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၄။

ဦးခမ်ဆွင်းမုန်၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်၅) ။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာပထမ နှုတ်ခွန်းဆက်သ ဂါရဝပြု အပ်ပါ တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦး ခမ်ဆွင်းမုန် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့အနေနဲ့ တီး တိန်မြို့နယ်တွင် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများ အဆ င့်တိုးမြှင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ / မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်၊ တီးတိန် မြို့နယ်တွင် ကျေးရွာပေါင်း(၁၃၂)ရွာရှိပြီး၊ လူဦးရေ (၈၇၁၂၉)ဦး နေထိုင်သော မြို့နယ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် တိုက်နယ်ဆေးရုံ (၃)ရုံ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန(၁၃)ခုနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (၃၂)ခု ရှိပါ တယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (၅၂)ခု ရှိရမည်ဟု သိရှိရပါတယ်။ လိုအပ်လျက်ရှိတဲ့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ(၁၅)ခုကို ခွင့်ပြုချက်ရယူရန် တီးတိန်မြို့ နယ် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန မှူးရုံးမှ ပြည်နယ် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနရုံးနှင့် ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနရုံးချုပ်များသို့ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း ယနေ့ထိ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသေးသဖြင့် ဝန်ထမ်းခန့်ထားခြင်းလည်း မရှိသေးကြောင်း သိရှိရပါ တယ်။ ၎င်းအပြင် ဆိုင်းဇန်ကျေးရွာနှင့် ဆွောင်းပီးကျေးရွာသည် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲမှ ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ် အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ပြီးဖြစ် ၍ ယနေ့အထိ ခွင့်ပြုချက် မရသေးကြောင်းကိုလည်း သိရှိရပါတယ်။ ဆိုင်းဇန်ကျေးရွာနှင့် ဆွောင်းပီးကျေးရွာ သည် လူဦးရေများပြားသည့် ရွာကြီးများဖြစ်သည့်အတွက် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ် အဆင့် တိုးမြှင့်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။ သို့ဖြစ် ပါ၍ တီးတိန်မြို့နယ် ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှ တင်ပြထားသော ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအတွက် (၁၅)ရွာနှင့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန်အတွက် လျှောက်ထားသော ဆိုင်းဇန်ကျေးရွာနှင့် ဆွောင်းပီကျေးရွာ တို့အား အတည်ပြုခွင့်ပြုပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ / မရှိ သိရှိလိုပါကြောင်းနှင့် လျှောက်ထား တင်ပြ သည့်အတိုင်း ခွင့်ပြုပေးနို င်ပါရန် ဥက္ကဋ္ဌကြီး မှတစ်ဆင့် ရိုသေလေးစားစွာဖြင့် တင်ပြတောင်းခံ အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံများတွင် ကွယ်လွန်သည့် လူနာများအား ရင်ခွဲစစ်ဆေးခြင်းပြုရန် ညွှန်ကြားထားမှု ရှိ /မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀း၁၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)မှ ဒေါက်တာတင်ရွှေ က ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများတွင် ကွယ်လွန်သည့် လူနာများအား ရင်ခွဲစစ်ဆေးခြင်း ပြုရန် ညွှန်ကြားထားမှု ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀း၁၆။

ဒေါက်တာတင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံး ကာယသုခ၊ စိတ္တသုခနဲ့ ပြီးပြည့်စုံပါစေကြောင်း ဦးစွာဆုမွန် ဂါရ ဝပြုအပ်ပါတယ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အို၊ နာ၊ သေ ဆိုတဲ့ သဘာ်ရ ဓမ္မ တရားဟာ ကျွန်တော်တို့ လက် ဝယ်ပိုက်ရမယ့် တရားဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း ပဲ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ လျှောက်လှမ်းနေတဲ့ ခေတ်မီစည်းကမ်းပြည့်ဝတဲ့ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်သစ်ကြီးကို တက်လှမ်းနေတဲ့အချိန်မှာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နဲ့အတူ ပြည်ပနိုင်ငံတွေမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ စီးပွားရေး ပုံစံကို အခြေပြုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း ရှိတဲ့တိုင်းဒေသအသီးသီးမှာ များသောအားဖြင့် တွင်ကျယ်စွာနဲ့ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ၊ ဆေးခန်းများကို ဖွင့်လှစ်လျက်ရှိပါတယ်။ ထိုသို့ ဖွင့်လှစ်ရာမှာ (Indoor Patient)လို့ခေါ်တဲ့ အတွင်းလူနာများကိုပါ လက်ခံပြီးကုသလာတာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ခွဲစိတ်ကုသခန်းများကိုလည်း ရှေးလွန်လေပြီးတဲ့ အချိန်ကာလ ကစပြီး ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆောင်ရွက်လာတဲ့ အစဉ်အလာရှိပါတယ်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့မှာ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ ဆောင်ရွက်မှု၊ မြန်မာတို့ရဲ့ ဓလေ့အတိုင်း အားနာမှုတရားဆိုတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတရားတွေကို လက်ကိုင်ပြုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်သင့် ဆောင်ရွက်ထိုက်တာကို အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေး၊ တ ရားစီရင်ရေးဆိုတဲ့ ခက်မ သုံးဖြာကို ကိုင်တွယ်နေတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံးက လမ်းညွှန်ကြီးကြပ် မွမ်းမံသွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဒီမေးခွန်းလေးကို မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရ န်ကုန် ဆေးရုံကြီးမှာ သင်တန်းတက်ခဲ့စဉ်အခါကာလကတော့ လူနာတစ်ယောက်ရဲ့ (Complexity) ရှုပ်ထွေးနေတဲ့

ဝေဒနာတစ်ခုပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် တို့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တွေထဲမှာလည်းပဲ သမားတော်ကြီးများနှင့်တကွ ဆေးအမှုထမ်း ဆရာဝန်ကြီးများ ပါ ပါတယ်။ အားလုံးကို လေးစားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီလို ဆေးရုံမှာ ခက်ခဲမှုတွေ့နေတဲ့ လူနာ တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်တို့(Clinical Meeting)ခေါ်တဲ့ဆေးအစည်းအဝေးလေးကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခန်းမကြီးထဲမှာ ကျင်းပပြီးတဲ့အချိန်မှာ သမားတော်ကြီးများ (Physician)၊ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်ကြီးများ (Surgeons) အစရှိတဲ့ ward တွေက ကျွန်တော်တို့ သူ့ အခန်းနဲ့သူ ရှိနေတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ဒီအခန်းစုံကနေ သမားတော်ကြီးတွေ၊ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်တွေဟာ ရောက်ရှိလာကြပါတယ်။ လိုအပ်တဲ့ အချိန်မှာ (Laboratory Investigation) လို့ခေါ်တဲ့ ဓာတ်ခွဲခန်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ လည်း ရောက်ရှိ လာပါတယ်။ နောက် ကျွန် တော်တို့ (Pathologist) ခေါ်တဲ့ ရောဂါဗေဒ ဆရာဝန်ကြီးတွေလည်း ရောက်ရှိလာကြပါတယ်။လာတဲ့အခါမှာ ကာယကံ သမားတော်ကနေ သူ့ရဲ့ ကျွန်တော်တို့ Patient လူနာကို တင်ပြပါတယ်။ ဒီလူနာဟာဖြင့် ရင်တော့ ဒီလို ဖြစ်နေပါတယ်ဆိုတဲ့ Complication တွေ၊ ခံစားမှုတွေကို တင်ပြတယ်။ သူရဲ့ စစ်ဆေး တွေ့ရှိချက် (Inspection) ကို တင်ပြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူရဲ့ Provisional Diagnosis ဖြစ်တဲ့ ရောဂါတစ်ခုကို သတ်မှတ် ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် သူသတ်မှတ်တဲ့အတိုင်း မအောင်မြင်တဲ့ အတွက် ဒါ ဟာ ဘယ်လို လုပ်သင့်တယ် ဆိုတာကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ သမားတော်ပဲဖြစ်စေ၊ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်ကပဲဖြစ်စေ တင်ပြပြီးတဲ့အခါမှာ ဒီ ကျွန်တော်တို့ TRIAL လုပ်ကြပါတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဝေဖန်ဆွေးနွေးကြတယ်။ လူနာအပေါ်မှာ ကြည့်ပြီးတော့ အခုလို ဆောင်ရွက်ပြီးတဲ့ အခါကျမှသာလျှင် ခွဲစိတ်ဖို့ လိုရင်လည်း ခွဲစိတ်မယ်။ ခွဲစိတ်ဖို့မလိုရင်လည်း သမားတော်ရဲ့ ပညာနဲ့၊ ဆေး နဲ့ပဲ ကုသရတ ယ်ဆိုတဲ့ လမ်း(၂)လမ်း ကို ဖန်တီးပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆေးရုံမှာ ကျတော့ ကျွန်တော်တို့ က နိုင်ငံတော် အစိုးရကနေပြီးတော့ တာဝန်ယူရတဲ့ လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ သမားတော် ကလည်းပဲ မေတ္တာ၊ စေတနာ အပြည့်၊ Surgeon တွေကလည်းပဲ မေတ္တာ၊ စေတနာ အပြည့် ပေါင်းစပ်ပြီးလုပ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ လူနာဟာ ကောင်းသွားတဲ့ အပိုင်းကိုလည်း ရှိသလို ကွယ်လွန်သွား ရှာတဲ့ အပိုင်း တွေလည်းရှိပါတယ်။ ဒီ အခါမှာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီ ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ Post Mortem ပေါ့နော်၊ Mortuary ရင်ခွဲရုံကိုပို့မယ်။ ပို့တဲ့အခါ နောက်တစ်နေ့ ကျရင် ရောဂါဗေဒဆရာဝန်ကြီးကနေ သူဟာ ဘာကြောင့်ဆုံးရှုံးသွားသလဲဆိုတဲ့

(Pathology Finding) တွေကို ထုတ်ပေးပါတယ်။ Pathology Findingတွေကို ထုတ်ပြီးတော့ ရလာတဲ့ အခါမှာ ဒီ Physician ရော Surgeon ရော (၂)ယောက်စလုံးဟာ သူတို့ရဲ့ အတွေးတွေ မှန်သလား၊ မှားသလားဆိုတာ လည်း ပညာရပါတယ်။ အဲ ဒီဟာကို ကျွန်တော်က နည်းနည်း Reference လုပ်ချင်တဲ့အနေနဲ့ တင်ပြ ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ အတွင်းလူနာတွေကိုထားတာ ဒါ မုဒိတာပွားပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ကျန်းမာရေးက နိုင်ငံတော်ရဲ့ အစိုးရကပဲ တာဝန်ယူရမှာပါ။ သို့သော် ဒီကနေ့ က ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာဈေးကွက် စီးပွားရေးဆန်တဲ့အတွက် အဲဒီတော့ဒီလုပ်ငန်းတွေကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် နဲ့ Indoor Patient တွေကိုလက်ခံပြီး ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ အချို့လူနာရှင်တွေဟာ တ က်သွားတုန်းကတော့ ခွဲစိတ်ဖို့ ရိုးရိုးနဲ့ နေထိုင်ကောင်းသလိုနဲ့ တက်သွားကြတယ်။ နောက်ခွဲပြီး တဲ့အခါကျတော့ Operation ကတော့ အောင်မြင်သလိုဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်နေ့ကျရင် ဆုံးရှုံးသွားတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြားနေရပါတယ်။ နောက် ရုတ်တရက် လည်းပဲ ဖြစ်လာလို့ ဝေဒနာပေါ် လာတယ်။ Complication ပေါ် လာတဲ့အတွက် ဆေးရုံကို တန်းသွားတယ်။ ဆေးရုံရောက်တော့ လူနာတွေကို ဆရာဝန်တွေက စစ်ဆေးရုံစစ်ဆေးပြီး ဆုံးသွားတဲ့လူနာတွေလည်း ရှိသလို ဆေးလေး တစ်လုံးထိုး ပြီးတော့ ဆုံးသွားတဲ့ လူနာတွေလည်း ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့က ဆေးရုံကြီးမှာ ကတော့ သူဟာနဲ့သူ ကျွန်တော်တို့ Clinical Meeting လုပ်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်နေသလို မျိုး ပုံစံ ဖြစ်တယ်။ အပြင်ပုဂ္ဂလိက တွေမှာကျတော့ Physician တစ်ခေါက်လာမယ်၊ ကြေးကုန်မယ်။ Surgeon က တစ်ခေါက်လာမယ်။ အဲလို ကြေးပေါ် ကိုလည်းမူတည်ပြီး တွက်နေ ရတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ရံဖန်ရံခါကြားနေရတဲ့ သတင်းတွေနဲ့ဆိုရင် တော်တော်လေးမှာပေါ့နော် အထိန်းအကွပ် မရှိရင် ရင်လေးစရာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မိုလို့ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ကတော့ ခု န ကျွန်တော်မေးခွန်းထဲမှာပါတဲ့ Post Morten မှာ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်(N) လေးနဲ့ပဲ လုပ်ထားပါတယ်။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ကျွန်တော် Mortem Mလေးကို ဖြည့်ပေးရပါမယ်။ Post Mortem ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ Medical Examination Made After Deathပေါ့နော်၊ အဲဒီ ဆုံးရှုံးမှု ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါမှာ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ စစ်ဆေးဖို့လိုပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ အတွင်းလူနာများအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေကနေပြီးတော့ ဒီ Surgeon ကကြည့်နေတယ်။မသ်ကာဘူးဆိုရင် Physician ကိုပင့်ပါ။ ပင့်တဲ့အခါကျရင် Physicianရဲ့ နှုန်းထားတွေ ဘာတွေပေါ့ ဒါလေးတွေတော့ အထူးလိုမယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ နောက် မြန်မာနိုင်ငံဆေးကောင်စီလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒါအကုန်လုံး တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် Changeable System နဲ့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်မယ် ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်ခုန ပြောသလိုပါ။ အို၊ နာ၊ သေကတော့ မလွတ် ပါဘူး။ သို့သော် လုပ်သင့် လုပ်ထိုက်တဲ့ ဆေးပညာနဲ့ ကျွန်တော်တို့လုပ်ရမယ့်ဟာ ဒါကို တော့ လေးစားအပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများလည်း သိရှိကြပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် Surgeon ကနေပြီးတော့ Physician ကိုပင့်မယ် ဆိုရင်လည်း Physician က လျှော့ပေါ့တဲ့နှုန်းနဲ့ သိပ်မကျ အောင် ဒါလေးတွေကို ကိုယ့်ဆေးရုံကို စီစဥ်ပြီး တော့၊ ဆောင်ရွက်ပြီးတော့ ဒီ Finding လေးတွေကိုရလာရင် ဆေးပညာကလည်း သမားဆိုအိုမှဟုတ်လား၊ သမားအိုလေဆေးထက်လေဆိုသလိုပါပဲ။ ဒါအတွေ့အကြုံပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက် ရတဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးကလည်း မကြာမကြာပြောသလို အသက်နဲ့ဆိုင်တဲ့လုပ်ငန်းကို လုပ်ရတဲ့ အတွက် မေတ္တာ၊ စေတနာထားပြီး လုပ်ဖို့ လို ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော် အဲဒါလေးတွေကို ပြန်ပြီးတော့၊ ခြုံပြီးသုံးသပ်ပြီးတော့ ကျွန်တော် ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများတွင်ကွယ်လွန်သည့် လူနာများအား ရင်ခွဲ စစ်ဆေးခြင်းပြုရန် ညွှန်ကြားထားမှု ရှိ/ မရှိဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို လေး စားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး မှတစ်ဆင့် လေးစားအပ် ပါသော ပြည်ထောင်စုကျန်းမာရေးဝန်ကြီးအား လေးစားစွာ မေးမြန်း အပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀း၂၂။

ဒေါက်တာဖေသက်ခင်(ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။လေးစား အပ်ပါတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာ ပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅) အမျိုးသားလွှတ်တော်

ကိုယ်စားလှယ် ဦးခမ်ဆွင်းမုန် က ချင်းပြည်နယ်၊ တီးတိန်မြို့နယ် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဌာနခွဲများအဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြည်ထောင်စု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးအနေနဲ့ ကျွန်တော် ဖြေကြားပေးပါမယ်။ တီးတိန်မြို့နယ်မှာ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ဖို့အတွက် ကုတင်(၁၀၀)ဆံ့ မြို့နယ်ဆေးရုံ (၁)ရုံ၊ (၁၆)ကုတင်ဆံ့ တုတ်လှိုင် တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ လွိုင်ထွီးတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ထွီးထန်တိုက်နယ်ဆေးရုံ [တိုက်နယ်ဆေးရုံ (၃)ရုံ] ရှိပါတယ်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(၁၀)ခု ဖွဲ့စည်းပြီး ရှိပါတယ်။ ထွီးထန်၊ လွိုင်ထွီး၊ တုတ်လှိုင်၊ ဆွောင်းဇန်း၊ မွှာတင်း၊ ကပ်တဲလ်၊ တုန်းဇံ၊ အန်းလန့်၊ ထန်းဇန်၊ လိုင်တွီး နှင့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ(၃၇)ခု ဖွင့်လှစ် ထားရှိပြီးဖြစ်ပါတယ်။အဲဒီတော့ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးတင်ပြ သလိုပဲ ဒီကျန်နေတဲ့(၁၅)ခုဆိုတာ တကယ်တော့ (၁၅)ခု အတိအကျတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြောလို့ မရပါဘူး။ လူဦးရေအပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး(၁)ခု ဆိုရင် ဌာနခွဲ (၄)ခုမှ (၇)ခု၊ (၃)ခုမှ (၅)ခု ဒီလိုမျိုး ဖွဲ့စည်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်နှစ်ခုအထိ ရှိရမယ်လို့တော့ ပြောထားတာ မရှိဘူးပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဒီနေရာမှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာလည်း ကျွန်တော် အလားတူမေးခွန်းမျိုးကို ကျွန်တော်ဖြေပြီးပါပြီ။ အဲဒီတော့ ဒီဌာနတွေဖွင့်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အခြေခံလိုအပ်ချက် အခြေခံမူတွေ၊ သတ်မှတ်ချက်တွေ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ ရှိပါတယ်။ အဲဒါလေးတစ်ချက် ကျွန်တော်ပြောပါမယ်။ ဆိုင်းဇန်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲကို တကယ်တော့ မွှာတင်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအောက်မှာရှိပါတယ်။ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနအနေနဲ့ ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲအဆင့်ကနေ ဌာနအဆင့်ကို တိုးမြှင့်မယ်ဆိုရင် ဒီအောက်ပါ အခြေခံမူလေးတွေ သတ်မှတ်ထားတာရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ (က)အနေနဲ့က ဌာနသစ်ဖွင့်လှစ်မယ့် ကျေးရွာဟာ လုံခြုံမှုရှိခြင်း၊ (ခ)က အဲဒီကျေးရွာသည် ကျေးရွာအုပ်စု (၁၀)အုပ်စုမှ (၁၅)အုပ်စုအထိ သွားလာလုပ်ကိုင်နိုင်သော နေရာဖြစ်ခြင်း၊ (ဂ) သာမန်အားဖြင့် လူဦးရေ(၁၀၀၀၀)မှ အများဆုံး(၁၅၀၀၀)ခန့် ကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လွှမ်းခြုံပေးနိုင်ခြင်း၊ အဲဒီနေရာမှာတော့ ခက်ခဲဒေသ လူဦးရေကျဲပါးတဲ့ ဒေသကို ခြွင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးတော့ စဉ်းစားပါတယ်။ (၁၅၀၀၀)ပြည့်ဖို့ ဆိုတာ လူဦးရေကျဲတဲ့ ဒေသမှာ ရွာတစ်ရွာကို လူနည်းနည်းလေးရှိတဲ့ ဒေသမှာဆိုရင် ဒီထက်မကလိုမှာ ဖြစ်ပါတယ်၊ (ဃ)ကတော့ အနီးအနားပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ဖွင့်လှစ်မယ့် ကျေးရွာသို့ သွားလာမှုလွယ်ကူတယ်။ ဗဟိုအချက်အချာ ကျပြီးတော့ တိုက်နယ်ဆေးရုံ ဒါမှမဟုတ်

မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ လူနာများထပ်ဆင့်ပို့ဆောင်ရေးအတွက်လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းမွန်ခြင်း၊ (င)အနေနဲ့ကတော့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (SUB CENTER) ဖွင့်လှစ်ထား ရှိပြီးတဲ့ ကျေးရွာဖြစ်ရမယ်။ ဗဟိုအချက်အချာကျမယ်။ လူဦးရေသိပ်သည်းမှုရှိတယ်။ ကျောထောက် နောက်ခံ ကျေးရွာများရှိပြီးတော့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလက်ခံအသုံးပြုမှု အားကောင်းသော ဌာနခွဲဖြစ်ရမယ်။ တချို့ဌာနခွဲ တစ်ခုက တစ်ပတ်ကို (၃)ကြိမ် ဆေးခန်းဖွင့်တယ်။ တစ်ရက် တစ်ယောက်လောက်လာတယ်။ ကြည့်လိုက်တော့ လက်ရှိမှာကို ဌာနခွဲအဆင့်မှာကို လက်ခံ အသုံး ပြုမှု အားမကောင်းတဲ့ နေရာတစ်ခုကို အသစ် ထပ်ဖွင့်ဖို့ဆိုတာကလည်း ဒီထက် ထပ်မံပြီးတော့ အဆင့်မြင့်ဖို့ဆိုတာ နည်းနည်းလေး အခက်အခဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ (စ)အနေနဲ့ကတော့ ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုမိန့်ရပြီးတော့ တစ်နှစ်အတွင်းမှာ သတ်မှတ် ပုံစံအတိုင်း အမြဲတမ်းအဆောက်အဦ ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်ရန် ဒေသခံကျေးရွာပြည်သူလူထုကတာဝန်ယူနိုင်ခြင်းနှင့်ဆောက်လုပ်ဆဲ ကာလမှာလည်း ဆေးခန်း ဖွင့်လှစ်ရန် ယာယီအဆောက်အဦ စီစဉ်ပေးနိုင်ခြင်း စတဲ့အချက်တွေကို လိုမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ယခင် (၁၅)ခုတင်ထားတယ်ဆိုတာ အခု အချက်အလက်များနဲ့တိုက်ဆိုင် ကြည့်ပြီးတော့ ဒီအချက်အလက်များနဲ့ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ ပြန်လည် စစ်ဆေးပြီးတော့ ကိုက်ညီတဲ့ ကျေးရွာတွေမှာကျေးလက်ကျန်းမာရေးအသစ်တစ်ခုဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုဖို့အတွက်ကို မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန အနေနဲ့ ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနမှူးရဲ့ထောက်ခံချက်နဲ့ ဆက်လက်ပြီးတော့ တင်ပြလာပါတယ်။ (၁၅)ခုစလုံးမှာ (၁၅)ခုစလုံးလည်း ကိုက်ညီရင်၊ ကိုက်ညီမယ်။ (၁၃)ခု ကိုက်ညီတာ ဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ (၁၄)ခု ကိုက်ညီတာ ဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ ဒါကို ဆက်လက် တင်ပြလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီဘက်ကနေ ပြီးတော့ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်ပေး သွားမည်ဖြစ် ကြောင်းဖြေကြားလိုပါတယ်။

ဒုတိယမေးခွန်း ကတော့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၆) အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာတင်ရွှေ ရဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီ အဓိကကတော့ ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံများတွင် တက်ရောက် ကုသသော လူနာများ ကွယ်လွန်ခဲ့လျှင် Post Mortem လုပ်/ မလုပ်၊ လုပ်ရန် ညွှန်ကြားထားမှု ရှိ/ မရှိ နဲ့ပတ်သက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီးတွေမှာ Post Mortem လုပ်ရတာ အဓိက Categories နှစ်ခု ခွဲလို့ရပါတယ်။

တစ်ခုကတော့ မှုခင်းဘက်ဆိုင်ရာ၊ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ၊ ရဲအရေးပိုင်တဲ့အမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သေဆုံးရတဲ့အကြောင်းအရင်းကို သိရှိရန်အတွက် စစ်ဆေးရန် ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆေးတက္ကသိုလ်များရဲ့ သင်ကြားရေး ဆေးရုံကြီးမှာ ခုန ဆရာကြီးဦးတင်ရွှေ ပြောသလို ငယ်ငယ်က ကျောင်းတက်ခဲ့တုန်းက သင်ကြားရေး ဆေးရုံကြီးတွေမှာဒီ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုအတွက် လေ့လာမှုအတွက်ကို ဘာကြောင့်သေသလဲ ဆိုတာ Case of Dead ကို သိလို့၊ သိချင်လို့ ရင်ခွဲစစ်ဆေးတာ ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ Police Case အနေနဲ့က ရာဇဝတ်မှုအနေနဲ့ မှုခင်းဘက်ဆိုင်ရာလူနာများကို ကျွန်တော်တို့က ဒီသေလို့ကွင်းလေး တပ်ရင်တောင် P R Ring လို့ ခေါ်ပါတယ်။ Police Ring တပ်ရတယ်။ ရိုးရိုးသာမန်သေဆုံးတာတွေ ဘာကြောင့် သိရင်သိမယ်။ မသိရင်မသိဘူး။ Case of Dead မသိဘဲနဲ့ သေသွားတယ်ဆို OR ပေါ့။ Ordenary Ring တပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ရဲအရေး ပိုင်တဲ့အမှုတွေမှာ မှုခင်းဘက်ဆိုင်ရာလူနာများ သေဆုံးရခြင်းမှာ ကျွန်တော်တို့က လူနာရှင်တွေရဲ့ Consent ကို ယူစရာမလိုပါဘူး။ ဥပဒေကြောင်းအရ ခွဲကိုခွဲရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် လူနာရှင်ရဲ့ သဘောတူညီသည်ဖြစ်စေ မတူသည်ဖြစ်စေ ဒါသည် နိုင်ငံတော်က ချမှတ်ထားတဲ့ ဥပဒေအရ ရဲအမှုတွေက မှုခင်းဆိုင်ရာများက ခွဲစိတ်ရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ဆေးရုံကြီးတွေမှာ ကျွန်တော်တို့က မှုခင်းကြောင့်သေဆုံးတာတွေဆိုရင် မဖြစ်မနေ ကျွန်တော်တို့က Must က ခွဲကို ခွဲစစ်ဆေးရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မှုခင်းနဲ့မဟုတ်ဘူး။ မှုခင်းနဲ့ မပတ်သက်ဘူး။ သွေးရိုးသားရိုး သေဆုံးတာတွေ Ordinary Ring တပ်ထားတယ်လို့ ပြလို့ရှိရင် ဒီသင်ကြားရေးဆေးရုံကြီးတွေမှာ ဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖို့အတွက် ဘာကြောင့်သေသလဲ ဆိုတာကို ဆေးကျောင်းသားတွေ၊ ဆရာဝန်တွေ၊ ပါမောက္ခ တွေအားလုံးက သိနိုင်ဖို့အတွက်ကို ကျွန်တော်တို့ ခွဲစိတ်တဲ့ စစ်ဆေးခြင်းမျိုးကျတော့ ကာယကံရှင်၊ လူနာရှင်ရဲ့ Consent လိုပါတယ်။ လူနာရှင်ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ပေးမှ ခွဲလို့ရပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဥပဒေအရ ခွဲကိုခွဲရမယ်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ပညာတတ်ချင်လို့ ပညာတိုးတက်ချင်လို့ သိချင်လို့ခွဲတာ။ အဲဒါကျလို့ရှိရင် ကာယကံရှင်ဘက်ကရော သိချင်ရဲ့လားဆိုတာ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပညာရှင်ဘက်က သိချင်လို့ ငါကုနေရင်းနဲ့ သေသွားတယ်။ ဘာကြောင့် သေမှန်း မသိဘူး။ ငါ သိချင်တယ်ဆိုတာမျိုး တစ်ခုတည်းနဲ့တော့ ကျွန်တော်တို့ ခွဲလို့ မရပါဘူး။ အဲဒါကျလို့ရှိရင် ကာယကံရှင်များရဲ့ ဆန္ဒ Consent ကို ယူပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့

ဒီလက်မှတ်ထိုးပြီးတော့မှ ရင်ခွဲစစ်ဆေးပြီးတော့ အဲဒီဟာမှာလည်း ရောဂါဗေဒဆရာဝန်ကြီးတွေ ပညာရပ်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီးတွေ ခွဲစိတ်ပြီးတော့မှ ဘာကြောင့် သေတယ်ဆိုတာ ခွဲစိတ်တယ်။ ဒါကို တင်ပြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစည်းအဝေးတွေမှာ ပညာရပ်ဆိုင်ရာအစည်းအဝေးတွေမှာ ဒီဟာလေးတွေကို ဆန်းကျယ်သော Case ပေါ့လေ။ ဒါတွေသည် မှတ်တမ်းတင်ရသော Case ခွဲကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေမှာ ကျွန်တော်တို့က မှုခင်းဘက်ဆိုင်ရာ လူနာတွေကို တက်ရောက်ကုသဖို့ လုံးဝခွင့်မပြုထားပါဘူး။ Police Case တွေ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေမှာ မတက်ရပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီမှာ မှုခင်းဘက်ဆိုင်ရာနဲ့ သေဆုံးတဲ့လူနာမရှိတဲ့အတွက် အဲဒီဘက်တစ်ခြမ်းလုံးမှာPolice Case ခွဲကိုခွဲရမယ်ဆိုတဲ့ဒီဟာတွေဟာ မရှိပါဘူး။

အဲဒီတော့ သာမန်သေတဲ့ ကိစ္စတွေမှာကျလို့ရှိရင် ရိုးရိုးရောဂါနဲ့ပဲ သေတယ်ပေါ့။ ကားတိုက်တာမဟုတ်ဘူး၊ ဓါးထိုးတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း (၂၄)နာရီအတွင်းသေတယ်။ ကုသမှုကို မပေးနိုင်ခင်၊ ရောဂါ ကို အတိအကျမစုံစမ်းနိုင်ခင်၊ ထိရောက်သော ကုသမှုမပေးနိုင်ခင် (၂၄)နာရီအတွင်းမှာ သေသွားတဲ့ဟာတွေသည် ဒါက ရိုးရိုးရောဂါနဲ့ပဲ သေသေ၊ ဘာကြောင့်မှန်း မသိလို့ပဲ သေသေ၊ ဒါက ရဲအရေး ပိုင်တဲ့အမှုထဲမှာဝင်ပါတယ်။ ဒါသည် Police Case အဲဒါကိုလည်း PR Ring တပ်ရတဲ့အတွက် ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေကိုရောက်ရောက်လာခြင်း(၂၄)နာရီ အတွင်းမှာ သေဆုံးသွားတဲ့ လူတွေ ကတော့ ဥပဒေအကြောင်းအရပြည်သူ့ဆေးရုံတွေကိုပို့ပြီးတော့ ရင်ခွဲစစ်ဆေးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကိုတော့ ညွှန်ကြားထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သာမန် သွေးရိုးသားရိုး (၂၄)နာရီနောက်ပိုင်းမှာ သေဆုံးသွားတာတွေကိုတော့ ရင်ခွဲစစ်ဆေးနိုင်ဖို့အတွက်ကို ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံတွေမှာစစ်ဆေးခွင့်မပြုပါဘူး။ပြုမထားပါဘူး။ပြည်သူ့ဆေးရုံတွေပို့ပြီးစစ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံတွေမှာ သေဆုံးလူနာများထားရှိရန် အခန်းတို့ အဲဒါ Mortuary သီးသန့်မထားနိုင်ရင် Air- Conditioned အခန်းတို့ Mortuary Refrigerator တို့ ထားရှိဖို့ကို လည်း ကျွန်တော်တို့ ညွှန်ကြား ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အချုပ်အားဖြင့် ဖြေရရင် ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံတွေမှာ မှုခင်းဆိုင်ရာ လူနာများထားရှိခြင်း မဖြစ်တဲ့အတွက် မှုခင်းဆိုင်ရာ လူနာများအတွက် ရင်ခွဲစစ်ဆေးခြင်းကို မလုပ်ပါဘူး။ သာမန်လူနာများအတွက်လည်းပဲ (၂၄)နာရီ အတွင်း သေဆုံးသွားသော လူနာများမှအပ ရင်ခွဲစစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်ရန် ညွှန်ကြားထားခြင်းမရှိတဲ့ အကြောင်း ဖြေကြားလိုပါတယ်။ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၀း၃၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအထူးသံအမတ် Mr Derek Mitchell ရောက်နေတာ လက်ခံတွေ့ဆုံဖို့ ရှိတဲ့အတွက် အစည်းအဝေးကို မိနစ်(၃၀) ခေတ္တ ရပ်နားပါမယ်။ လက်ခံတွေ့ဆုံမယ့် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများအပေါ်က တွေ့ဆုံမယ့်အခန်းကိုသွားကြဖို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ပြန်လည်ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို ၁၀း၃၄ နာရီတွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး ၁၁း၀၅ နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည် ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၁း၀၅။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ အစည်းအဝေး ပြန်လည် စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁း၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၂)ဦးက မေးမြန်းသည့် မေးခွန်းများသည် မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြားမည့် မေးခွန်းများဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်တောမြို့နယ်အတွင်းငါးဖမ်းလုပ်ကွက် လေလံရရှိ ထားသည့် ပုဂ္ဂလိက ငွေကြေးရှင်က ဒေသခံ ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူများထံမှ မတန်တဆ ငွေကြေးကောက်ခံနေခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၁း၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ ရခိုင်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးဌေးဝင်း(ခ) ဦးဇာယာဒ်ရော်မံ က မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း ငါးဖမ်းလုပ်ကွက်လေလံရရှိထားသည့် ပုဂ္ဂလိက ငွေကြေးရှင်က ဒေသခံရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူများထံမှ မတန်တဆ ငွေကြေးကောက်ခံနေခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁း၀၅။

ဦးဌေးဝင်း(ခ)ဦးဇာယာဒ်ရော်မံရခိုင်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပြီး ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောမြို့နယ်မှ ပြည်သူ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းသည် ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူများဖြစ်ကြပါသည်။ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရမှမောင်တောမြို့နယ်ရှိ ငါးဖမ်းလုပ်ကွက်များကို အကွက်ပေါင်း(၁၂)ကွက် လုပ်ပြီး ပုဂ္ဂလိကငွေကြေးရှင်တစ်ဦးသို့ လေလံတင်အငှားချထားခဲ့ရာ ထိုသူမှ ငှားရမ်းခ၏ (၁၀)ဆမကသော နှုန်းထားများဖြင့် ပြည်သူများထံမှ ခေါင်းပုံဖြတ် ကောက်ခံလျက်ရှိသည်ကို ဖယ်ရှားပေးပြီး မျှတသောနှုန်းထားတစ်ခု သတ်မှတ်ပေးနိုင်ပါရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မည်ကဲ့သို့ ကူညီဖြေရှင်းပေးမည်ကို သိလိုတဲ့မေးခွန်းတစ်ခုကို မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျာ။ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောမြို့သည် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နဲ့ တစ်ဆက် တစ်စပ်တည်းရှိပြီး ဒေသခံပြည်သူ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဒေသခံပြည်သူများ ဝမ်းရေးအတွက် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ရှာဖွေလုပ်ကိုင် စားသောက်နေကြတဲ့ကြားမှ ငွေကြေးသုံးနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂလိကငွေကြေးရှင်တချို့က ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ထုတ်မှုကို ခံစားနေရပါတယ်။ ငါးဖမ်းလုပ်ကွက်ကို ကျပ်သိန်းပေါင်း (၅၀၀)ခန့် ဖြင့်ရယူခဲ့ပြီး အခုအခါ ကျပ်သိန်းပေါင်း (၅၀၀၀) ကျပ်ထိ သူတို့က လိုက်လံကောက်ခံနေတာကို

တွေ့ရှိနေရပါတယ်။ ကျားပိုက်တစ်ခုကို (၅)သိန်းကျပ်အထိ ယူနေပါတယ်။ ဆွဲပိုက်တစ်ခုကို ကျတော့ (၃)သိန်း (၅)သောင်းကျပ်၊ ငါးစက်လှေတစ်စီးလျှင် (၃)သိန်း (၅)သောင်းကျပ်၊ မျှောပိုက်တစ်ခုလျှင် (၈)သိန်း(၅)သောင်းကျပ် စသည်ဖြင့် မတန်တဆများပြားသော ငွေကြေးများ ကောက်ခံနေပါသောကြောင့် တစ်နှစ်လျှင် ငွေကျပ် သိန်းပေါင်း (၅၀၀၀)ခန့် ကောက်ယူရရှိနေတာကို တွေ့ရှိနေရပါတယ်။ ဒီကောက်ခံနေတဲ့အတွက် ဒေသခံပြည်သူများ ဆင်းရဲတွင်း နစ်သထက်နစ်နေကာ စီးပွားပျက် ဆုံးရှုံးမှုများ ရင်ဆိုင်နေရတာကို တွေ့ရှိနေရပါတယ်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဟင်းစာရှာထွက်သူများဆီမှလည်း ဈေးနှိမ်၍အတင်းငါးဝယ်ကာ မရောင်းလျှင် ဒေသခံအာဏာပိုင်များနှင့်ပေါင်းကာ အတင်းအဓမ္မနှိပ်စက် ညှင်းပမ်းနေကြောင်းပြည်သူများထံမှ ကြားသိရပါတယ်။ ဒေသခံလုပ်သားပြည်သူများ ဒုက္ခဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်မြောက်လို၍ သက်ဆိုင်ရာသို့ စာဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်တင်ပြခဲ့သော်လည်း ယနေ့ထိ ထူးခြားမှုမရှိသည့်အပြင် အငှားကိုယ်စားလှယ်များမှ အမျိုးမျိုးခြိမ်းခြောက်နှိပ်စက်ပြီးတော့ပိုက်များကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ခုတ်ထစ်ပျက်စီးခြင်းများကို ရှိနေကြောင်း သိရှိရပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ မတန်တဆငွေကြေးကောက်ခံမှုများကြောင့် ရေလုပ်သားများမှာ မပေးနိုင်ဘဲ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင် နေရတဲ့အထိ ဖြစ်နေပါတယ်။ အလျဉ်းသင့်လို့တင်ပြချင်ရင် အမှန်တကယ် ငါးဖမ်းလုပ်ကွက်များကို လေလံတင်ရရှိငွေမှာ မများလှ သော်လည်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အဆင့်ဆင့် ရောင်းချရာမှ ငွေကြေး ပမာဏများပြားလာပြီး ငွေကြေးများ ကို မိဘပြည်သူများထံမှ ပြန်လည် ကောက်ခံနေပါသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များမှာ နှုတ်ပိတ်နေမရ ဖြစ်နေပါကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်ခင်ဗျား။ လေလံပစ်တာကို ဘယ်လောက်နဲ့ နောက်ဆုံး လေလံပစ်သွားတာကို မိဘပြည်သူတွေကိုလည်း အသိပေးဖို့ လိုအပ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်မြင် ယူဆပါတယ်။ ထို့အပြင် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှလည်း ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာထိ ပြန်လည်ကောက်ခံသင့်ကြောင်း လေလံရတဲ့သူကို လမ်းညွှန်ဖို့လိုအပ်မှာဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း အကြံပြု တင်ပြချင်ပါတယ်ခင်ဗျား။ မိဘပြည်သူများသိသာရန် အရာရာမှာ Transparence ရှိဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါမှပဲ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး တည်ဆောက်ချင်တဲ့ ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှု သန့်ရှင်းသောအစိုးရ ဖြစ်လာနိုင်ပြီး မိဘပြည်သူများပိုမိုအားကိုးလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ကြီးလည်း ဒီထက်မက အများကြီး အများကြီး တိုးတက်လာမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော် ဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဘွဲ့ရကျောင်းသူကျောင်းသားများအား သမဝါယမလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၁း၄၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဒေါက်တာတင်ရွှေ က ဘွဲ့ရကျောင်းသူကျောင်းသားများအား သမဝါယမလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁း၄၀။

ဒေါက်တာ တင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ တာဝန်ရှိသော ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ကျန်းမာ ချမ်းသာ ရွှင်လန်းပါစေကြောင်းဦးစွာ ဆုမွန် ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ ခွင့်ပြုချက်အရ Entre-preneurial Idea For Youth ခေါ်တဲ့ လူငယ်အနာဂတ် စီးပွားရေးအတွေးအခေါ် ကိုအခြေခံပြီးတော့ Youth the Future of Corporative Enterprise ခေါ်တဲ့ လူငယ် အနာဂတ် သမဝါယမ ဆိုတဲ့ သမဝါယမရဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကြီးကို ကိုင်ဆောင်ပြီးတော့ ကျွန်တော်မေးတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ယနေ့ တိုင်းနဲ့ပြည်နယ်အသီးသီးမှာ ဘွဲ့ရထားကြတဲ့ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားတွေ အတော်များများရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ တချို့ခေတ်မီခဲ့တဲ့ လူငယ်လူရွယ်များကတော့ ဘွဲ့ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်များအနေနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ ရပ်ရွာအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးကို ဖော်ဆောင်ပြီး သမဝါယမလုပ်ငန်းတွေမှာလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ လက်ထက်မှာတော့ သမဝါယမ ဟာ ဒုတိယမဏ္ဍိုင်လို့ သတ်မှတ်ထားချက်ဟာ မှေးမှိန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ သမဝါယမ အဆောက်အဦတွေ မြောက်များစွာ ကျန်ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို မမှေးမှိန်ခင်မှာ လုပ်ဆောင်နေတဲ့ လူငယ်လူရွယ်တို့ရဲ့ အသင်းအဖွဲ့ အစည်းတွေဟာ ရှင်သန်လျက် ဆောင်ရွက်ခဲ့တာကိုလည်းပဲ တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပြည်သူတွေရဲ့ Share နဲ့ ရယူပြီးဖွဲ့ထားတဲ့ သမဝါယမအသင်းတွေဟာ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ မိမိတို့ရဲ့ ချမှတ်ထားတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ကြောင့် စုပေါင်းညီညာပြီးတော့ သမဝါယမလုပ်ငန်းကို ဖောက်ချလုပ်လာတဲ့အတွက် Share များကို ပြန်ပေးနိုင်ခြင်း၊ နှစ်စဉ် အမြတ်ငွေများကို ပြန်လည် ရှင်းလင်း တင်ပြနိုင်ခြင်းဆိုတဲ့ ရပ်ရွာရဲ့ချီးကျူးမှုကိုလည်း ခံရတဲ့အဖွဲ့ငယ်များ ရှိပါတယ်။ သို့ပါသောကြောင့် ကျွန်တော့်ရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မှ အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ တင်ပြချက်အရ ဘွဲ့ရထားပြီးတဲ့ လူငယ်များဟာ ရှေးအစဉ်အလာကဲ့သို့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဖြစ်သော်လည်းပဲ မိမိတို့ လုပ်နေကြတဲ့လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ချင်ကြတဲ့ဆန္ဒ ပြုကြပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘွဲ့ရလူငယ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် သမဝါယမရဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို လူငယ်အနာဂတ်သမဝါယမဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နှင့်အညီ ဘွဲ့ရပြီးတဲ့လူငယ်များ စုပေါင်းပြီးတော့ ရှိနေတဲ့အဆောက်အဦများမှာ မိမိတို့သမဝါယမလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် ခွင့်ပြုရန် ပြည်ထောင်စုသမဝါယမဝန်ကြီးဌာနမှနေ၍ ခွင့်ပြုရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိကို လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား လေးစားစွာ မေးမြန်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁း၄၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။မေးခွန်းများနဲ့ပတ်သက်ပြီး မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁း၄၄။

ဖြေကြားချက်

ဦးအုန်းမြင့် (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေး စားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်ကြီးများ၊ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဝင် များ အားလုံး စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ကျန်းမာခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေလို့ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သရင်း နှုတ်ခွန်း ဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့

သမဝါယမနှင့် မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးအုန်းမြင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒ နယ်အမှတ်(၇) အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးဝင်း (ခ) ဇာယာဒ်ရော်မံ က ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း ပြည်သူ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းဟာ ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုသူများဖြစ်ကြောင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရမှ မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ငါးဖမ်းလုပ်ကွက် အကွက်ပေါင်းတစ်ဆယ့်နှစ်ကွက်လုပ်ပြီး ပုဂ္ဂလိက ငွေကြေးရှင်တစ်ဦး၏ လေလံတင်အငှားချထားခဲ့ရာမှ ထိုသူ ငှားရမ်းခ၏ ဆယ်ဆ မကသော နှုန်းထားများဖြင့် ပြည်သူများထံမှ ခေါင်းပုံဖြတ် ကောက်ခံလျက်ရှိသည်ကို ဖယ်ရှားပေးပြီး မျှတသောနှုန်းထား တစ်ခု သတ်မှတ်ပေးနိုင်ပါရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မည်ကဲ့သို့ကူညီဖြေရှင်းရမည်ကို သိလိုပါကြောင်း ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြန်လည်ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မှာရှိတဲ့ တင်ဒါ ငါးဖမ်းလုပ်ကွက်များကို၁၉၉၂ - ၉၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ - ၉၇ ခုနှစ် အထိ လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၀ - ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၀ - ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိလည်းကောင်း နိုင်ငံတော် အခွန်ဘဏ္ဍာရရှိရေး အတွက် ရခိုင်ပြည်နယ် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ ဖော်ထုတ်ရောင်းချခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိခဲ့ရပါတယ်။ ၂၀၁၀ - ၂၀၁၁ ခုနှစ် လုပ်ငန်း ရာသီမှာ မြို့နယ်(၁၄)မြို့နယ်မှာရှိတဲ့ တင်ဒါငါးဖမ်းလုပ်ကွက်ပေါင်း (၂၀၆) ကွက်ကို ရောင်းချခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနမှ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၆(က) နှင့် (ခ)အရ ရေချိုငါးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များသို့ ၁၆.၄.၂၀၁၁ ရက်စွဲပါ စာဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ၂၀၁၁ - ၂၀၁၂ ခုနှစ် လုပ်ငန်းရာသီအတွက် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မြို့နယ် (၁၄)ခုမှာရှိတဲ့ တင်ဒါငါးဖမ်းလုပ်ကွက်ပေါင်း (၂၁၄)ကွက်ကို ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်ဖြင့် သတ္တုတွင်း၊ စွမ်းအင်၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီး ဦးကျော်သိန်း က ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်၊ သမဝါယမ၊ အမျိုးသား စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဝန်ကြီး ဦးမြအောင် က လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်း သား လူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး ဦးကိုကိုနိုင်၊ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး

ဦးဇော်သိန်း၊ ပြည်နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူး ဦးထ င်ဝင်း၊ ပြည်နယ် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး ဦးစီးဌာနမှူး ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ စစ်တွေခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးမိုးဇော်စိုး တို့မှ အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှူး ဦးမျိုးအောင် က အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ပါဝင်တဲ့ တင်ဒါငါးဖမ်းလုပ်ကွက် ရောင်းချရေးအဖွဲ့ကို ၉.၅.၂၀၁၁ ရက်နေ့မှစတင်ပြီး ရောင်းချ ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိခဲ့ရပါတယ် ။ ထိုသို့ရောင်းချရာမှာ မောင်တော မြို့နယ်ရှိ တင်ဒါ ငါးဖမ်း လုပ်ကွက်(၁၂)ကွက်ကို ဦးအောင်ထွန်းသာ၊ ဦးညွန့်မောင်၊ ဦးစိန်သာထွန်း၊ ဦးသန်းအောင်၊ ဒေါ်မနုသာ၊ ဦးကျော်ဇော၊ ဦးသံခဲ တို့ (၇)ဦးကနေပြီး ဆွဲ ဝယ်ရရှိခဲ့ကြောင်းနဲ့ တင်ဒါ ငွေ တန်ဖိုးဟာ ကျပ်(၄၉၉၉၀၀၀၀) ရရှိခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ တင်ဒါဆွဲဝယ်ရရှိသူများထံမှ တင်ဒါခွန်နှ င့် သတ်မှတ် ငါးဖမ်း ကိရိယာ အမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက်အလိုက်ကောက်ခံ၍ ဘဏ်သို့ ပေးသွင်းစေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါ တယ်။ တင်ဒါဆွဲဝယ်ရရှိသူများသည် မိ မိတို့ ကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အကျိုးတူ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ငါးဖမ်းကွက်များ ကို လုပ်ကိုင်ကြပါတယ်။ ရခိုင် ပြည်နယ် အတွင်း တင်ဒါငါးဖမ်းလုပ်ကွက်ရရှိသူများမှ မိမိတို့ ငါးဖမ်းကွက်အတွင်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည့် ရေလုပ်သားများထံမှ အခကြေးငွေများ ကောက်ယူကြောင်း၊ ငါးလုပ်ငန်းဦး စီးဌာနမှ ငါးဖမ်းကွက် များအတွင်း အခွန်ထပ်မံကောက်ခံခြင်း မရှိကြောင်း၊ တင်ဒါ ငါးဖမ်းကွက်ရရှိသူများမှ ရေလုပ်သား များထံမှ အခွန်အခ ကြီးလေးစွာ ကောက်ခံခြင်းအပေါ် တိုင်ကြားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၍ ငါး ဦးစီး ဌာနမှ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းမှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း မြောက်ဦးမြို့နယ်နှင့် ရသေ့တောင် မြို့နယ်များ အတွင်း အလားတူ တင်ပြမှုများရှိခဲ့လို့ စိစစ်ဖြေရှင်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ ပါတယ်။ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ တင်ဒါ ငါးဖမ်းကွက်များသတ်မှတ်ခြင်းဟာ နိုင်ငံတော်မှ အခွန်ဘဏ္ဍာ ရရှိ နိုင်ခြင်း၊ငါးအထိအမိကောင်းမွန်သည့်ငါးဖမ်းကွက်များအတွင်း ရေလုပ်သားများမှ အပြိုင်အဆိုင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းများကြောင့် ဒေသတွင်းပြဿနာဖြစ်ပွားခြင်းများ လျော့နည်းနိုင်ခြ င်း၊ ငါးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် လေလံတင်ဒါအကွက်များ သတ်မှတ် ရောင်းချခဲ့ကြောင်း စီစစ်တွေ့ရှိ ရပါတယ်။

ယခုအခါမှာ နိုင်ငံတော် မှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ ချရေးအတွက် စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အပြင် ရေချိုငါးလု ပ်ငန်းစီမံချက်များကိုလည်း ရေးဆွဲပြီး ပြည်နယ်အစိုးရအနေနဲ့ လွှဲပြောင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြောင်း စိစစ်သိရှိရပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ ရေလုပ်သားများဟာ လုပ်ငန်းရှင်များသို့ အခွန်အခကြီးလေးစွာပေးပြီး ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရရန် ရေလုပ်သားများကို အစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းစေ၍ တင်ဒါငါးဖမ်းကွက်များကို စုပေါင်း ဆွဲဝယ်စေခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်အခွန်ဘဏ္ဍာရရှိနိုင်ခြင်း၊ ရေလုပ်သားများမှ ငါးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်တဲ့အတွက် ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်ကိုလည်း ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရသို့ တင်ပြ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ကြောင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနေကြသော ပြည်သူများရဲ့ကိုယ်စား စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် မေး မြန်းထားသော ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒ နယ်အမှတ်(၇) အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးဝင်း(ခ)ဇာယာဒ်ရော်မံအား ကျေးဇူးတင်ရှိပါ ကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်ကြီးများ၊ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဝင်များအားလုံး စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ကျန်းမာခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း ဒေါက်တာတင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး မေးမြန်းထားသော သမဝါယမနှင့် ပတ်သက်သည့် မေးခွန်းအား ဆက်လက် ရှင်းလင်းတင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါက်တာတင်ရွှေ တင်သွင်းသော ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဘွဲ့ရကျောင်း သား ကျောင်းသူများအား နိုင်ငံတော်၏ ဒုတိယမဏ္ဍိုင်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် သမဝါယမ လုပ်ငန်းများတွင် ရွေးယခင်ကကဲ့သို့ မြို့နယ်အလိုက် နေရာထိုင်ခင်းပေးလျက် စုပေါင်း ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခွ င့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ / မရှိ သိလိုပါကြောင်း မေးမြန်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သမဝါယမလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခုလို စိတ်ဝင်တစား မေးကြတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ပဏာမ ပြောကြားလိုပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် စတင်ခဲ့သည့်ကာလမှာ သမဝါယမ စီးပွားရေးကဏ္ဍကို နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးရဲ့ ဒုတိယမဏ္ဍိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဘွဲ့ရကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ကိုလည်း သမဝါယမလုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ မြို့နယ်အလိုက် နေရာထိုင်ခင်းများ ပေးပြီး စုပေါင်း ရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများနဲ့ သမဝါယမ လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ပေးဆောင်ရွက်ခဲ့တာ မှန်ကန် ပါတယ်ခင်ဗျား။ သို့သော်လည်းပဲ ယခု နိုင်ငံတော်က ပြောင်းလဲကျင့်သုံးလျက်ရှိတဲ့ ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်မှာ သမဝါယမ ကို ဒုတိယမဏ္ဍိုင် အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိတော့တဲ့အပြင် ပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ပြီး နိုင်ငံတော်၊ သမဝါယမကဏ္ဍ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်းကဏ္ဍများ ဟန်ချက်ညီ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ပါရန် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာပါ ထည့်သွင်းရေးသား ဖော်ပြ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါတယ်။

ယခုလို ဘွဲ့ရ ကျော င်းသူ၊ ကျောင်းသားများကို ရွေးယခင်ကကဲ့သို့ သမဝါယမ လုပ်ငန်းများမှာ နေရာ စုပေါင်း၊ ချထား လုပ်ကိုင်စေဖို့ အခွင့်အလမ်းများ သီးခြားမရှိသော်လည်း ဒေါက်တာတင်ရွှေ တင်ပြခဲ့သလို လက်ရှိ သမဝါယမ အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ လုပ်ငန်းပေါင်း၊ သမဝါယမအသင်း ပေါင်း (၁၁၁၉၀)ကျော် လုပ်ငန်းများ မှာ ဘွဲ့ရသည် ရှိစေ၊ ဘွဲ့မရသည် ရှိစေ မိမိတို့နဲ့ စပ်ဆိုင် နေသော မိမိတို့အကျိုးတူ သမဝါယမ ဦးတည်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်၊ နည်းစနစ် များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်တဲ့ အခါမှာတော့ ကျောင်းသား၊ ကျောင်း သူများသော်လည်းကောင်း၊ ဘွဲ့ရကျောင်းသား၊ ကျော င်းသူများသော် လည်းကောင်း၊ အခြားသော မည်သည့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးမဆို ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြောင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြလိုပါတယ်။ အလားတူ ယခင်ကျန်ရှိနေသော ပြည်သူပိုင်သိမ်း အခန်းများ၊ သမဝါယမပိုင် အခန်းများ၊ ပြည်သူပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုလုပ်ဖို့ ဆောင်ရွက် နေဆဲ ဖြစ်ပြီး ၎င်းဆောင်ရွက်စဥ် ပြည်သူပိုင်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် သော်လည်းကောင်း၊ သမဝါယမပိုင်သော်လည်းကောင်း ပြန်လည်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ မည်သူမဆို သမဝါယမလုပ်ငန်းများကို ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မိမိတို့ ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် လည်းကောင်း ၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အစိုးရ၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အစိုးရ အသီးသီး ကလည်း စည်းရုံး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်းကို ရှင်းလင်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။

မိမိတို့အနေနဲ့ သမဝါယမ တက္ကသိုလ်၊ သမဝါယမကောလိပ်များမှ ကျောင်းဆင်းဘွဲ့ရ လူငယ်များ၊ ဒီပလိုမာ လက်မှတ်ရရှိတဲ့သူများအား အလုပ်အကိုင်ရရှိဖို့ကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများ၊ လု ပ်ငန်းများနှင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးမှုများကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်းနဲ့ သမဝါယမလုပ်ငန်းများအပေါ်ယခုကဲ့သို့စိတ်ဝင်တစားအကြံပြု ဆွေးနွေးခြင်းအတွက် ဒေါက်တာတင်ရွှေ အား ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြား အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ (သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၁း၅၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၅)ဦးက မေးမြန်းသည့် မေးခွန်းတွေဟာ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြားမည့် မေးခွန်းများဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အတွက် သီးခြားဥပဒေတစ်ရပ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် အစီအစဉ် ရှိ / မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၁း၅၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁)မှ ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည် က မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အတွက် သီးခြားဥပဒေတစ်ရပ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁း၅၃။

ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ကြွရောက်လာကြသော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံး ရေလိုအေးလို့ ပန်းလို လန်းပါစေလို့ ဂါရဝပြု မေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။ ဦးစွာ ကျွန်မ ပြောလိုတာကတော့ ဒီမေးခွန်းကို မေးခွင့်ရတဲ့အတွက်ရော၊ မေးခွင့်ပြုတဲ့အတွက်ရော ဝမ်းသာဂုဏ်ယူပါတယ်ဆိုတာကို ကျွန်မ ပြောချင်ပါတယ်။ လေးစားအပ်သော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ကျွန်မတို့ တည်ဆောက်လျက်ရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော် သစ်

ကြီးမှာဆိုရင် နိုင်ငံတော်နဲ့ နိုင်ငံသားဆိုတဲ့ ဒါ စကားရပ်(၂)ခု ပါ ပါ တယ်။ အဲဒီ နိုင်ငံတော်နဲ့ နိုင်ငံသားမှာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အပြန်အလှန် အကျိုးပြုလျက်ရှိတာကို ကျွန်မတို့ တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများတွင် နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်များကိုတိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားသကဲ့သို့ ဒါ နိုင်ငံတော်ကနေပြီး ဆောင်ရွက်ပေးရမယ့် တာဝန်တွေကို တိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားသကဲ့သို့ နိုင်ငံသားတို့၏ တာဝန်များကိုလည်း တိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို ကျွန်မတို့ တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်နဲ့ နိုင်ငံသား အပြန်အလှန် ၊ အပေးအယူ၊ သဟဇာတဖြစ်ခြင်းသည် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို များစွာ အထောက်အကူဖြစ်ကြောင်းလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ရှင့်။ ကျွန်မတို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ အဓိကတာဝန်က နိုင်ငံတော်နဲ့ နိုင်ငံသားတို့အတွက် အကျိုးရှိမယ့်၊ အကျိုးပြုမယ့် လို အပ်နေတဲ့ ဥပဒေများပေါ်ပေါက်ဖို့ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဆောင်ရွက်ကြရမယ့်သူများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆောင်ရွက်ကြရမယ့် တာဝန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ တာဝန်ကျေရင် တာဝန်ကျေသလောက် နိုင်ငံတော်အတွက်ရော၊ နိုင်ငံသားများအတွက်ပါ ထိရောက်စွာ အကျိုးကျေးဇူးတွေ ရရှိနိုင်မှာဖြစ်သလို အဖုအထစ်တွေမရှိတဲ့ လုပ်ငန်းများလည်း အဆင်ပြေချောမွေ့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက် အရ ကိုလိုနီခေတ် ကနေပြီးတော့ ၂၀၁၀ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့တဲ့ ဥပဒေများဟာ တစ်ထောင်ကျော် ရှိခဲ့ပြီးတော့ ၎င်းဥပဒေများကနေ ပယ်ဖျက်ထားတဲ့ ဥပဒေတွေ၊ တည်ဆဲဖြစ်သော်လည်း အသုံးမဝင်တော့တဲ့ ဥပဒေတွေ၊ နောက် ပြင်ဆင်ပြီးမှ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမယ့် ဥပဒေများနဲ့ ဆက်လက်အခု လက်ရှိလိုက်နာ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ဥပဒေတွေဆိုပြီးတော့ ခွဲခြားပြီး လေ့လာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒါတွေကိုလည်း ကျွန်မတို့အနေနဲ့ကတော့ တာဝန်ကျေစွာနဲ့ ဒါ ဆက်လက် ပြီးတော့၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ကြရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ နိုင်ငံသားများဖြစ်သလိုပဲ နိုင်ငံ့ ဝန်ထမ်းများလည်း ဖြစ်ကြပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတော်မှ လု ပ်ငန်းသဘာဝအရ ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော ဥပဒေများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်က ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေနဲ့ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်ရဲအက်ဥပဒေများကို လည်းကောင်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ စီမံခန့်ခွဲသော အခုလက်ရှိ

ရှိနေတဲ့ဥပဒေ စုစုပေါင်း (၅၀)ထဲမှာ ကိုလိုနီခေတ်က (၂၃)ခုနဲ့ လွတ်လပ်ရေးရပြီး (၂၇)ခု ပါဝင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီမှာမှ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွက်က ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့မှ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေဖြစ်သ ည့် ဥပဒေအမှတ် ၄/ ၉၅ ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း ကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီမှာ အခန်း (၁၂)ခန်း၊ ပုဒ်မပေါင်း (၅၇)ခုပါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ အဲဒီဟာကို ဖတ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သူက စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ရဲတပ်ဖွဲ့ ဝင်တွေကို စည်းကမ်းဖောက် ဖျက်လို့ရှိရင်၊ ဥပဒေ ချိုးဖောက်လို့ရှိရင် အပြစ်ပေး အရေးယူမှုတွေကိုသာ လေ့လာတွေ့ရှိပါတယ်။ ပြစ်ဒဏ်တွေပေါ့။

လေးစားအပ်ပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၀ မှာ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများခန့်ထားခြင်း၊ နောက် ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်း၊ အငြိမ်းစားယူခြင်း၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အမှုထမ်းစည်းကမ်း သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်းများကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ပုဒ်မ ၃၄၇ မှာတော့ နိုင်ငံတော်သည် မည်သူ့ကိုမဆို ဥပဒေအရာတွင် တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် ဥပဒေ၏ အကာအကွယ်ကိုလည်း တန်း တူညီမျှ ရယူပိုင်ခွင့်ပေးရမည်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားတာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ လွှတ်တော်ထဲမှာတော့ စီးပွားရေးအတွက် တောင်သူလယ်သမား ဆိုလည်း တောင်သူလယ်သမားအတွက်၊ အလုပ်သမားအတွက်၊ ပညာရေးအတွက်၊ ကျန်း မာရေးအတွက် စသည်ဖြင့် အသီးသီး အသီးသီး တင်ပြသွားကြတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မတင် ပြသေးဘဲနဲ့ ကျန်နေတဲ့ ဒါ နိုင်ငံသားတွေနဲ့ ကျန်တဲ့ ကိစ္စဝိစ္စတွေ ထဲက ဒီနိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွက်လည်း နိုင်ငံတော်ကနေ ကဏ္ဍပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရဲ့ ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ပြုချက်အရ ပြည်သူအားကိုးသော ရဲ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ပေါ်လာရေးကို ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ထားတာကို ကျွန်မတို့ သိလိုပါတယ်။ လေး စားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှ တစ်ဆင့် ကျွန်မ မေးခွန်း မေးမြန်းအပ်ပါတယ်ရှင့်။

လေးစားအပ်ပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၇ အရ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ကိုအခြေခံပြီး နိုင်ငံတော်နှင့် နို င်ငံသားတို့အကျိုးငှာ အောက်ပါ မေးခွန်းအား မေးမြန်းအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမား၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်နှင့် အခြားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အသီးသီးဆောင်ရွက်၍ ဘ၀

ရပ်တည်ရေးအတွက်၊ စားဝတ်နေရေးအတွက် လှုပ်ရှား ရုန်းကန်လျက်ရှိကြပါသည်။ ယင်းတို့နှင့် သဘောသဘာဝ ကွဲပြားသော မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ဒုစရိုက်နှိမ်နင်းရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထုတို့၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်တို့အားလည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ အသက်နှင့်ခန္ဓာရင်း၍ စောင့်ရှောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက် ရှိကြပါသည်။ ဒါ ကျွန်မ ဒီဟာ ရေးထားတာ တော်တော်ကြာပါပြီ။ အခုတော့ ဒီမှာ ပြည်သူ့ရဲတွေရဲ့ ဆောင်ရွက်ရမယ့် တာဝန်တွေကို အခု နော က်ထပ် ကျွန်မ လေ့လာ တွေ့ရှိထားတာတွေရှိပါတယ်။ ဒါတွေကတော့ သပ်သပ်ပေါ့။

ရပ်ရွာအေးချမ်းရေး၊ တရား ဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ မူယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးလို့ ဒါ ကျွန်မ လေ့လာတွေ့ရှိထားပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (ဃ) တွင် နိုင်ငံသားများ၏ လွတ်လပ်ခွင့်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ခံစားခွင့်၊ တာဝန်နှင့် တားမြစ်ချက်များ ထိရောက် ခိုင်မာ ပြည့်စုံစေရန် လိုအပ်သော ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းရမည်ဟု ပါရှိသည့်အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့အတွက်ကတော့ မြန်မာနိုင်ငံဝန်ထမ်းဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ လုပ်ငန်း သဘောသဘာဝအရ ယင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ သီးခြားဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၂ ဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါသဖြင့် လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် အောက်ပါ မေးခွန်းအား မေးမြန်းအပ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပုဒ်မ ၂၉၂ အရ ထူးခြားသည့် လုပ်ငန်းသဘာဝများ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြကုန်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့အတွက် သီးခြား ဥပဒေတစ်ရပ်ကို သက်ဆိုင်ရာမှ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်ထားခြင်း ရှိ/ မရှိနှင့် မရှိသေးပါကမည်သို့ ဆောင်ရွက်ထားကြောင်းကို ဖြေကြားပေးနိုင်ပါရန် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လေးစားစွာဖြင့်တင်ပြ မေးမြန်းအပ်ပါသည်ရှင့်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောမြို့နယ်များတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော နိုင်ငံသားများ သည် လူမှုရေး၊ ခရီးသွားလာရေး၊ စီးပွားရေး နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများတွင် ဒုက္ခမျိုးစုံနှင့် ကြုံတွေ့နေရသဖြင့် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) ခုနှစ် အခြေခံမူဘောင်အတွင်း အုပ်ချုပ်မှု ခံယူနိုင်ရန် အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် နှင့် မောင်တော မြို့နယ်၊ ငါးခူးရကျေးရွာရှိ ငါး ၊ ပုဇွန်ကန်သို့ ဆားငန်ရေသွင်းခြင်းအတွက် အနီးအနားရှိ လယ်မြေ ဧက (၂၅၀) ခန့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနေရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၂း၀၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးဌေးဝင်း(ခ) ဦးဇာယာဒ်ရော်မံ က ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောမြို့နယ်များတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော နိုင်ငံသားများသည် လူမှုရေး၊ ခရီးသွားလာရေး၊ စီးပွားရေး နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများ တွင် ဒုက္ခမျိုးစုံနှင့်ကြုံတွေ့နေရသဖြင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ(၂၀၀၈) ခုနှစ် အခြေခံမူဘောင် အတွင်း အုပ်ချုပ်မှုခံယူနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် မောင်တော မြို့နယ်၊ ငါးခူးရကျေးရွာရှိ ငါး ၊ ပုဇွန်ကန်သို့ ဆားငန်ရေသွင်းခြင်းအတွက် အနီးအနားရှိ လယ်မြေ ဧက (၂၅၀) ခန့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနေရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂း၀၁။

ဦးဌေးဝင်း(ခ) ဦးဇာယာဒ်ရော်မံ ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။လေးစား အပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး နဲ့တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ ၊ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများကို မင်္ဂလာပါလို့ ထပ်မံ နှုတ် ခွန်းဆက်သပြီး ဂါရဝပြု အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား ။ ကျွန်တော်မေးထားတဲ့ မေးခွန်းက (၂)ပိုင်းဖြစ်နေတဲ့ အတွက် တစ်ပိုင်းစီပဲမေးမြန်းသွားပါမယ်ခင်ဗျား။ ပထမပိုင်းကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တော ခရိုင်သည် ၂၀၀၈ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို မြန်မာ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ထောက်ခံမဲအများဆုံးပေးခဲ့သော ဒေသတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအတွက် ဒေသခံပြည်သူများ ၂၀၀၈ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ မူဘောင်အတွင်းတွင် အုပ်ချုပ်မှုကို လိုလားတာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်မေးခွန်း မေးမြန်းမှာဖြစ်ပါတယ်။

အကျိုးအကြောင်းနဲ့ ကျွန်တော်တင်ပြရရင် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ၂၀၀၈ ခုနှစ်သည် လက်ရှိအခြေအနေတွင် နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အ ရေးများကို အကောင်းဆုံးဖော်ဆောင် ထားတာကို ဝမ်းသာအားရ တွေ့ရှိနေရပါတယ်။

ပုဒ်မ ၃၄၇ တွင် နိုင်ငံတော်သည် မည်သူ့ကို မဆို ဥပဒေ အရာတွင် တန်းတူ ညီမျှအခွင့်အရေးရရှိစေရမည်။ ထို့ပြင် ဥပဒေ၏ အာဏာ အကာအကွယ်ကိုလည်း တန်းတူ ညီမျှစွာရယူပိုင်ခွင့်ပေးရမည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုဒ်မ ၃၄၈ တွင် နိုင်ငံတော်သည် ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ မည်သည့်နိုင်ငံသားကိုမျှ လူမျိုး၊ ဇာတိ၊ ကိုး ကွယ်ရာဘာသာ၊ ရာထူးဌာ နန္တရ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဥ်ကျေးမှု ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ခွဲခြားမှုမရှိစေရဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုဒ်မ ၃၅၅ တွင် နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းမည်သည့်အရပ်ဒေသ၌မဆို ဥပဒေနှင့်အညီ အခြေစိုက်နေထိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အခြေခံ အခွင့်အရေး အနှစ်သာရ ပြည့်စုံစွာ အတိအလင်း ဖော်ပြထားတာကို တွေ့ရှိရပါတယ် ခင်ဗျား။ သို့သော်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသ များမှာရှိတဲ့ စုစုပေါင်း မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေ၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရှေး ပဝေသဏီကာလမှစ၍ ထိုဒေသ၌ ပင်ရ င်း နိုင်ငံသားများအဖြစ် ဘိုးဘွား စဥ်ဆက် နေထိုင်လာ ခဲ့ကြသော်လည်း နိုင်ငံသားကဒ်ပြား ထုတ်ပေးခြင်းကြန့်ကြာမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ၂၀၀၈ခုနှစ် အတည်မပြုခင်ခေတ်အဆက်ဆက်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သောအမိန့်များ၊ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေသဖြင့် လူမှု ရေးကိစ္စ၊ ခရီးသွား လာရေးကိစ္စ၊ စီးပွားရေး ကျန်းမာရေးကိစ္စများဆောင်ရွက်ရာတွင် အတိဒုက္ခ မျိုးစုံလည်း ရင်ဆိုင်နေရကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ကျွန်တော်တင်ပြရရင် မောင်တောခရိုင်မှာ ကျွန်တော်တို့ အု ပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို (၂)မျိုးတွေ့ရှိနေပါတယ်။ တစ်ခုကတော့ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုနဲ့ နောက်တစ်ခုက (န.စ.က) နယ်စပ်ဒေသ စစ်ဆေးရေးနဲ့ ကွပ်ကဲမှု ဌာနတို့ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုပြီးတော့ (၂)မျိုး တွေ့ရှိ နေရပါတယ်။ အဲဒီဌာန(၂)မျိုးကနေပြီး ကျွန်တော်တို့က သန်းခေါင်စာရင်း(၂)မျိုးအထိ လိုက်ပြီးတော့ လုပ်နေရပါတယ်။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျွဲ၊ နွား

သန်းခေါင်စာရင်း ကအစ လုပ်နေရတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာရှိတဲ့ လူတွေ တစ်ရက် တစ်ရက်လုပ်နေရတဲ့အတွက် ကိုယ့်အလုပ်ကို မလုပ်ရဘဲဖြစ်နေရတာကို ဒီဟာကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးကို တင်ပြလိုပါတယ်။ မနေ့က ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ဦးမြင့်ထွန်းတင်သွင်းတဲ့ အဆိုမှာ ပါသလိုပဲ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းနဲ့ ပြည်သူများအတွက် အလုံခြုံဆုံး အသက်သာဆုံးဖြစ်အောင် ပြုပြင်သင့်ကြောင်း တင်ပြချင်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဒါမှပဲ နိုင်ငံတော်ကြီး မြ န်မြန်ဆန်ဆန် တိုးတက် နိုင်ပါမယ်။ ဥပဒေရှုပ်ထွေးမှုက ပြည်သူများအတွက် ဝန်ထု ပ်ဝန်ပိုးဖြစ်ပြီးတော့ ထိ ရောက် လွယ်ကူမှု မရှိသည့်အပြင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အဟ န့်အထားပြုနေကြောင်း တင်ပြလိုပါ တယ်ခင်ဗျား။

အထူးတင်ပြလိုတာကတော့ ဒေသခံမိဘပြည်သူများသည် ထိုသို့သော အကြပ်အတည်း များကို လုံခြုံမှုမရှိ ဟု Less of Security အဖြစ် ယူဆပြီး ရေရှည်အကျိုးဖြစ်တဲ့ လုပ်ငန်းများ စိတ်အားထက်သန်စွာ လုပ်ကိုင်မှုမရှိတာကို ဝမ်းနည်းစွာ တွေ့ရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဒီဒေသကို ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ မူဘောင်အတွင်းကနေ အုပ်ချုပ်နိုင်ဖို့ နိုင်ငံတော် အစိုးရမှ မည်ကဲ့သို့ ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးမည်ကို သိရှိလိုသော မေးခွန်းတစ်ခုအား ဒေသခံပြည်သူများ ကိုယ်စားမေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယပိုင်းကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တော မြို့နယ် ငါးခူးရကျေးရွာသူ/ သားများ ခေတ်အဆက်ဆက် လုပ်ကိုင်စားသောက် လာသော ငါးပုစွ န် ကန်(၁၄) ဧကကို ယခင် မ .ဝ.တ လက်ထက်တွင် အတင်းအဓမ္မ သိမ်းယူပြီး တ စ်ဆင့်လေလံ အငှားချထားရာ အဆင့်ဆင့်အ ငှား ချထားခွင့် ဝယ်ယူသူများမှ ငါး၊ ပုစွန်ကန်သို့ ဆားငန်ရည် သွင်းရင်းနှင့် အနီးနားရှိ စပါးလယ်မြေ ဧက(၂၅၀)ခန့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနေရပါသဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ မည်ကဲ့သို့ ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးမည်ကို သိရှိလိုတဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြရလျှင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်၊ ငါးခူးရကျေးရွာ အုပ်စုနေ ဦးစန်းဝင်း (ခ)ဘတေဇင်ဒေါ်ရော် ပါ ဟိန္ဒူ လူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ လယ်သမား(၄၂) ဦးတို့သည် ကွင်းအမှတ် (၄၀/ဃ)ရှိ စပါးစိုက် လယ်ယာ မြေ(၂၅၀)ဧကခန့်ကို လုပ်ကိုင်နေသော လယ်သမားများဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ ကွင်းအမှတ် (၄/ဃ)ရှိ စပါးစိုက် လယ်မြေ (၂၅၀)ဧကခန့်ကို အလယ်မှ ဖြတ်၍ စီးဆင်းလာသော လယ်ဆင်း ချောင်းကို ယခင်က

မောင်တောမြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ၃-၄-၁၉၉၇ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၄၀၀/၂- ၁/ မဝတ (၂၈၆) အရ ထို ပုစွန်ကန်၏ အကျိုးခံ စားခွင့်အားလုံးကို ငါးခူးရကျေးရွာ အုပ်စုနေ ဦးလှမြင့် နှင့် လယ်သမား များအား ၁-၁-၁၉၉၈ ရက်နေ့မှစ၍ခံစားခွင့် ပြုလိုက်သည် ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ထိုလယ်မြေ၌ ပါဝင် လုပ် ကိုင်မှုမရှိဘဲ လယ်ပိုင်ရှင်မဟုတ်ဘူး။ လယ်သမားမဟုတ်ဘူး။ ငါး ခူးရကျေးရွာသား မဟုတ်သော မောင်တောမြို့ကညင်တန်းရွာသား ဦးခင်မောင်သန်း က မတော်လောဘဖြင့် မတရားအနိုင်ကျင့် လုယူ လုပ်စားလိုစိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း (၁၄)ဧကခန့်ရှိ ငါး ပုစွန်မွေးကန်ကို မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံမှ သိန်း(၆၀)ကျပ်ဖြင့် တစ်ဦးတည်းကိုယ်စားလှယ် ရယူခဲ့ပါတယ်။

ထို့အပြင်ယင်းလုပ်ငန်းကို ဦးဇော်လှိုင်ပါ လယ်သမား(၈)ဦးသို့ ကျပ်သိန်း(၄၀၀)ခန့်ဖြင့် တစ်ဆင့်ပြန် ရောင်းချခဲ့ပြီး တောင်သူလယ်သမားများသို့ တစ်ဧကလျှင် နှစ်သောင်းကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ်ပေးခဲ့ရာ တောင်သူလယ်သမားက လက်မခံခဲ့ပါ။ အမှန်တကယ်ပေါက်ဈေးမှာ တစ်ဧကလျှင် ကျပ်နှစ်သိန်းခန့် ရှိကြောင်းတင်ပြလိုပါတယ်။၎င်းကိုယ်စားလှယ်ပေးရာတွင်လည်း ကန့်ကွက်ခဲ့သော လယ်သမား ခေါင်းဆောင်များကို ရွေးထုတ်ပြီး (န.စ.က) စခန်းတွင် တစ်လနီးပါး ချုပ်နှောင် ထားခြင်းကို ခံ ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ဦးခင်မောင်သန်းသည် ငါးပုစွ န်ကန်(၁၄)ဧကကို မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံမှ ကိုယ်စားလှယ်ရယူပြီး ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ရှိစပါးစိုက်လယ်မြေ၂၅၀) ဧက ခန့် ကိုပါ ဆားငန်ရည် သွင်း မြှုပ်နှံစေပြီး စုစုပေါင်း(၂၆၄)ဧကခန့်ပေါ်တွင် ငါးပုစွ န်မွေးမြူပြီး အမြတ်ထုတ် ကျူးကျော်လာသည်မှာ (၄)နှစ်ခန့်ရှိပါတယ်။ ၎င်း၏ ကျူးကျော် မှု မသမာ နည်း များကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှု၊ ဒေသရှိ အာဏာပို င်များနှင့် နီးစပ်သူဖြစ်၍ မတရား အနိုင်ကျင့်မှု ပြုလုပ်တာကို နှစ်တိုင်တိုင် တိုင်ကြားခဲ့သော်လည်း အရေးယူမှုမရှိခဲ့ကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံမှ တစ်ဦးတည်း ကိုယ်စားလှယ်ရယူ၍ လုပ်ကိုင် သည့် ပုစွန်ကန် (၁၄) ဧကကို အကြောင်းပြု၍ လယ်သမားအများပိုင် စပါးစိုက် လယ်မြေ (၂၅၀) ဧက ခန့်ကိုပါ ဆားငန်ရည် သွင်းကာ လုပ်ကိုင်နေမှုများကြောင့် လယ်မြေများပျက်စီးပြီး တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် အထွက် နည်းလာ၍ မိသားစုစားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုစီးပွား ပြဿနာများ ကြုံတွေ့နေရသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် မည့်ကဲ့သို့ ကူညီဆောင်ရွက် ပေးမည်ကို သိ လို၍ အဲဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူး တင်ပါတယ်။

ယာဉ်မတော်တဆတိုက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့သည့်အခါ ကူညီသူများကိုအမှုမပတ်နိုင်အောင် ဥပဒေ အသစ်တစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၂း၁၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးနိုင်ထွန်းအုံ က ယာဉ်မတော်တဆတိုက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့သည့်အခါ ကူညီသူများကိုအမှုမပတ်နိုင်အောင် ဥပဒေ အသစ်တစ်ရပ်ပြဋ္ဌာန်းရန် အစီအစဉ် ရှိ / မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂း၁၁။

ဦးနိုင်ထွန်းအုံ ၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅) ။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကြွရောက်လာသော ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအားလုံးမဂ်လာပါလို့ ဦးစွာနှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါ တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ်၊ သံဖြူ ဇရပ်မြို့နယ်၊ အမှတ် (၅)မဲဆန္ဒနယ် မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးနိုင်ထွန်းအုံဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အောက်ပါမေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီးစာဖြင့် ဖတ်ကြားတင်ပြခွင့်ပြုပါရန် တောင်းခံအပ်ပါတယ်။ ယခု ကျွန်တော်မေးလိုတဲ့ မေးခွန်းကတော့ ယာဉ်မတော်တဆ တိုက်မှုကိစ္စပါပဲ။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခုအခါ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ မော်တော်ယာဉ်များ၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်များနှင့်အခြားစက်တပ်ယာဉ်များအထူးများပြားလာပါတယ်။ ယာဉ်မတော်တဆတိုက်မှု လည်း မကြာခဏကြုံတွေ့နေရပါတယ်။ ယာဉ်မတော်တဆတိုက်လို့ အသက်ပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးရသည်ကိုလည်း ကြားသိရပါတယ်။ အချို့မသေသင့်ဘဲ သေခဲ့ရသည်ကိုလည်း တွေ့မြင် နေရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မသေသင့်ဘဲ သေခဲ့ရတဲ့အကြောင်းက ယာဉ်တိုက်ခံခဲ့ရသော လူနာကို အချိန်မီ ဆေးရုံမပို့နိုင်လို့ပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ယာဉ်တိုက်ခံရတဲ့ လူနာကို ဘေးက လူတစ်ယောက်ကဝင်ကူရင် ကူညီ တဲ့အချိန်မှာ ကိုယ့် လက်ထဲမှာ လူနာသေသွားရင် အမှုပါတ် လာတာကို ကြောက်လို့ပါပဲ။ ယာဉ်ထိန်း ရဲတွေ ရောက်လာသည်အထိ စောင့်ဆိုင်း နေရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်ပြီဆိုရင် ဘေးကလူတွေ ရှောင်ကွင်းပြီး သွားကြတာပါပဲ။ ထို့ကြောင့် (၁) ယာဉ်မတော်တဆတိုက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့သည့်အခါ ကူညီသူများကို အမှု မပါတ်နိုင်အောင် ဥပဒေအသစ်တစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ သိလိုပါတယ်။ (၂) ဥပဒေအသစ် ပြဋ္ဌာန်းရန်အစီအစဉ်ရှိပါက မည်သည့်အချိန် တွင် ပြဋ္ဌာန်း ပေးနိုင်သည်ကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ဖြေကြားပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင် ပါတယ်။

နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို လျင်မြန်လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၂း၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)မှ ဦးပေါလ်ထန်ထိုင်း က နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို လျင်မြန်လွယ်ကူ စွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂း၁၃။

ဦးပေါလ်ထန်ထိုင်း ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃) ။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃)ထန်တလန်မြို့နယ်မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးပေါလ်ထန်ထိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် လျှင်မြန် လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိလိုတဲ့အချက်များကို မေးမြန်းသွားမှာပါ။ ယခုအခါ နိုင်ငံတော်သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးနေပြီဖြစ်တဲ့အတွက်နိုင်ငံသားများသည် အကြောင်းအမျိုး မျိုးဖြင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များသို့ သွားရောက်လည်ပတ်လိုသူများနှစ်စဉ် တိုးတက်များပြားလာပါသည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် များကို လျှင်မြန်လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် အစိုးရက ယခင်နှစ်များကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ပုံစံအသစ်ဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါတယ်။ ဥပမာ ယခင် သမ္မတ ဒေါက်တာမောင်မောင်က နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို စာမျက်နှာတစ်ခုထဲမှာ အချက်အလက် ပြည့်စုံအောင်နဲ့ တစ်နေ့ ထဲမှာ ထုတ်ပေးနိုင်အောင်လုပ်ပေးမယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အခြားသော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနည်းတူ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာလည်း ပဲ နိုင်ငံကူး

လက်မှတ်များကို ဝန်ကြီး ဌာနတစ်ခုထဲမှ တာဝန်ရှိသူများကသာ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ထုတ်ပေးသလို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ထုတ်ပေးနိုင်ရန် အောက်ပါအတိုင်း ကျွန်တော်မေးမြန်းလိုပါတယ်။ (က)စာရွက်စာတမ်း၊ ပုံစံ နည်းနည်းဖြင့် (၂)ရက်အတွင်း ထုတ်ပေးရန် ၊ (ခ) ငွေကုန် အချိန်ကုန်သက်သာစေရန် တစ်နေရာ တည်းမှာမဟုတ်ဘဲ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး မြို့နယ်များ၊ ခရိုင်မြို့ကြီးများသို့မဟုတ် အခြား သင့်လျော်တဲ့ နေရာများ အနည်းဆုံး (၅)နေရာမှာ ထုတ်ပေးရန်၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် သတ်တမ်းကို အနည်းဆုံး (၅)နှစ် သတ်မှတ်ထားပေးရန် ဟူ၍ အထက်ပါ မေးခွန်းများကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတ စ်ဆင့် ကျွန်တော် မေးမြန်းလိုပါတယ်။

ပြည်ပမှ တရားဝင် ရောက်ရှိလာကြသည့် NGO, INGO အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံရေး ၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာတို့တွင် ဆောင်ရွက်နေမှုများ နှင့် ထိုအဖွဲ့အစည်းများအား မည်သို့ ကြီးကြပ် ကူညီ စောင့်ရှောက်နေမှုများ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၂း၁၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)မှ ဒေါက်တာတင်ရွှေ က ပြည်ပမှ တရားဝင် ရောက်ရှိလာကြသည့် NGO၊ INGO အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များ၏ နိုင်ငံရေး ၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာတို့တွင် ဆောင်ရွက်နေမှုများ နှင့် ထိုအဖွဲ့အစည်းများအား မည်သို့ ကြီးကြပ် ကူညီ စောင့်ရှောက်နေမှုများ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂း၁၆။

ဒေါက်တာတင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး နှင့် တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အားလုံးရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေကြောင်း ထပ်ဆင့် ဂါရဝပြု ဆုမွန်ကောင်း ပြုအပ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ ခွင့်ပြုချက်အရ ပြည် ပမှ တရားဝင် ရောက်ရှိလာကြတဲ့ Non Governmentel Organization နဲ့ International Non Governmental Organization အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာတို့တွင် ဆောင်ရွက်နေမှု များနှင့် ထိုအဖွဲ့အစည်း များအား မည်သို့ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် နေမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းမယ့် မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်း ပေါ်ပေါက် လာရခြင်းကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့(၆)နှစ်လောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ အာစရိယပူဇော်ပွဲ လုပ်တဲ့အခါမှာ သူငယ်ချင်းဆရာဝန်များနဲ့တွေ့တဲ့အခါ ဘာလုပ်နေကြသလဲလို့ အချင်းချင်း နှီးနှောမေးမြန်း လိုက်တဲ့အခါမှာ မြစ်ကြီးနားဘက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီ Drug abuse Control မူးယစ်ဆေးဝါး ဖြတ်တောက်မှုလုပ်ငန်းနဲ့၊ HIV, AIDS ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင် နေတယ်လို့ ကြားသိ ခဲ့ရပါတယ်။ ဘယ်လို Government Service အဖြစ်နဲ့လားဆိုတဲ့အခါမှာ NGO လုပ်ငန်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လွန်ခဲ့တဲ့ (၆)နှစ်က စပြီးတော့ NGO လုပ်ငန်းတွေ၊ INGO လုပ်ငန်းတွေကို အထူးပဲ စိတ်ဝင်တစား ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ရှေးမြန်မာဘုရင်များလက်ထက်ကလည်းပဲ ကုန်သည်များ၊ သာသနာပြုအဖွဲ့များ လာတယ်ဆိုတာနဲ့ နှီးနွှယ်ပြီး ဆက်နွှယ်ထားတဲ့အတွက် ဒါကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ အမျိုးသမီးနဲ့ကလေးသူငယ်များ ဆိုင်ရာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဒေါက်တာ ဦးမြဦး၊ Professor ရဲ့ ချီးမြှင့်ပေးတဲ့ စာအုပ်မှာလ ည်း ကျွန်တော် နည်းနည်းဖတ်ထားတဲ့ အတွက် ရန်ကုန်မြို့၌ United Nations Office For Drug and Crime (UNODC) ကိုယ်စားလှယ်သည် မကြာသေးမီက ၄င်းတာဝန် ပြီးဆုံး၍ ရန်ကုန်မှ ပြန်လည်မထွက်ခွာမီ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးအား တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်စဥ် “ဝ”ဒေသတွင် INGO အဖွဲ့ (၂၂) ဖွဲ့ လာရောက်ဆောင်ရွက်နေပြီး တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့ အချင်းချင်း မသိရှိကြ၍ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းမှုမရှိ၊ ဒေသခံပြည်သူလူထုအတွက် ထိရောက်သော အကျိုး သက်ရောက်မှုလည်း မရှိပါဆိုပြီးတော့ ၂၀၀၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာထုတ်တဲ့ အမျိုးသား စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနရဲ့ စာစောင်လေးကိုလည်းဖတ်လိုက် ရပါတယ်။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော်တို့ ဆက်စပ်မှုများကိုညှိနှိုင်းပြီး ဒီမေးခွန်းပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခု အကြောင်း ကတော့ နာဂစ်ဒဏ်ခံလိုက်ရတဲ့ ၂၀၀၈ မေမှာ NGO အဖွဲ့တွေ၊ INGO အဖွဲ့တွေဟာ တော်တော် ကလေးကို မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ခံစားနေရတဲ့ပြည်သူတွေအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တယ်ဆိုတဲ့

အတွက်လည်းဆမ်းမြောက်ဖွယ်ရာတွေ့ရပါတယ်။တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ မကြာမီက ကချင်ပြည်နယ်၊ ဗန်းမော်ခရိုင်မှာရှိတဲ့ မိုင်း ဂျာ ကန့်သတ်နယ်မြေမှာ ဖြစ်ပွား ခဲ့တဲ့ လ တ်တလော ပဋိပက္ခဖြစ်မှု ကြောင့် နယ်စပ်လုံခြုံရေးအရ ကျွန်တော်တို့ ရှောင် ထား ရတဲ့ ဒုက္ခသည်များကို လည်းပဲ Unicef အပါအဝင် UNHCR-United Nations High Com-missioner Refugee အဖွဲ့က လည်းကောင်း၊ WFP အဖွဲ့ကလည်းကောင်း၊ K.B.C အဖွဲ့က လည်းကောင်း၊ Swiss Age ကလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ ကူညီခဲ့တာကို ဖတ်ရှုခဲ့ရ ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ယခုမကြာခင် ကျွန်တော်တို့ ဒီလထဲက (၈) ရက်နေ့မှာ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီး များနေ့ ကျင်းပတဲ့အခါမှာလည်းပဲ ဒီ ကျင်းပတဲ့ ခန်းမကြီး မှာ NGO တွေ၊ INGO တွေရဲ့ အဖွဲ့ အစည်းတွေကိုလည်း တွေ့ရှိရတဲ့အတွက်ကြောင့် အတော်လေး မြန်မာ နိုင်ငံ အတွက် အားတက်မိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြည်ပမှနေ ပြီး တရားဝင် ရောက်ရှိလာကြတဲ့ NGO၊ INGO အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းများ ဟာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာတွေကို ဆောင်ရွက်နေမှုများနဲ့ ထိုအဖွဲ့အစည်းများရဲ့ ဆောင်ရွက် နေမှုကို မည်သို့ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်နေပါသနည်း။ မ ည်သို့ ကူညီပံ့ပိုးပေးနေပါ သနည်းကို သိလိုပါသဖြင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား လေးစားစွာ မေးမြန်း အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၂း၂၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး က တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂း၂၁။

ဖြေကြားချက်

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှ တ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး နှင့်တကွ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များ အားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ပြည့်စုံပါစေလို့ ဦးစွာနှုတ်ခွန်းဆက် ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုကို ဖြစ်ပါတယ်။ အခု

မေးခွန်းများကို မေးမြန်းသွားကြတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၅)ဦးရဲ့ မေးခွန်း (၆)ခုကို တစ်ခုချင်း ကျွန်တော် ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမဦးဆုံးမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည်ရဲ့ မြန်မာ နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အတွက် သီးခြား ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ရှိ/မရှိ နှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ မေးထားတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ စတင် ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုလို မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အပေါ်မှာ စေတနာ ထားပြီးတော့မှ အသိအမှတ် ပြုပြီးတော့မှ မေးမြန်းလာတဲ့အတွက်လည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည်ကို အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဦးစွာ ဖြေကြားရမယ် ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေအတွက်ကတော့ သီးခြားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ထားခြင်းတော့ လက်ရှိအခြေအနေမှာမရှိသေးပါဘူး။သို့သော်လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေအတွက်ဆောင်ရွက်ထားတဲ့ ဥပဒေတွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေရှိပါတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ဖြေကြားသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ခေတ် လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀)ကျော်ကတည်းကရှိခဲ့တဲ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့အဖြစ်ကို အမည်ပြောင်းခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁)ရက်နေ့မှာတော့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရယ်လို့ ပြောင်းလဲ သတ်မှတ် ခဲ့ပါတယ်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ ဟာ ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ အသွင်သဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးနဲ့လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေမယ့်လည်းသူ့ရဲ့ မူလတာဝန်တွေဖြစ်တဲ့ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ မူး ယစ်ဆေးဝါး ကာကွယ်တားဆီးရေးနဲ့ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ် ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက် တာဝန်တွေကို မျက်ခြေမပြတ် ရှင်သန်နိုးကြား တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်း ပဲဖြစ်ပါတယ်။

တရားဥပဒေစိုးမိုးပြီး နယ်မြေအေးချမ်းသာယာမှသာလျှင် ပြည်သူလူထုအနေ နဲ့ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှာ စနစ်တကျ စည်းကမ်းရှိရှိ လွတ် လွတ်လပ်လပ် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက် နိုင်မှာဖြစ်လို့ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ လောကပါလတရားတွေ ထွန်းကားရေး အတွက် ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေအမျိုးမျိုးနဲ့ အကာအကွယ်ပေးထားရာမှာ ဒီအကာအကွယ် တွေကို မကျိုး ပေါက်စေဖို့အတွက် စောင့်ရှောက်ရတာကလည်း မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ တာဝန်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေအတွက် လုပ်ငန်းတာဝန်များအပေါ်မှာ ဆောင်ရွက်ရမယ့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ ခေတ်အဆက်ဆက်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ ရဲလက်စွဲတွေကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ လက်ထက်မှာ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရဲတပ်ဖွဲ့ဖြစ်လာစေဖို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးတော့မှ ခေတ်စနစ်နဲ့လျော်ညီတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေ၊ အခေါ်အဝေါ်တွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှာ အသေးစိတ် ပြင်ဆင် ပြုစုရေးသား ခဲ့ပါတယ်။ ဒီ ရဲလက်စွဲတွေဟာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဆင့်အတန်းအသီးသီးရဲ့ တာဝန်နဲ့လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ၊ ခံစားခွင့်တွေ၊ ရဲလုပ်ငန်းမှာ အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်တဲ့ နယ်မြေရဲစခန်းနဲ့ မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့ တွေရဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို ရဲ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ သိရှိနားလည် လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ ပြစ်မှုများမဖြစ်ပွားအောင် ကြို တင်ကာကွယ်ဖို့နဲ့ ဖြစ်ပွားပြီးတဲ့ ပြစ်မှုတွေကိုလည်း စုံစမ်းဖော်ထုတ်တဲ့နေရာမှာ တရားစွဲတင်တဲ့နေရာ ရဲလက်စွဲ၊ ရဲအက် ဥပဒေ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးနဲ့အညီ၊ တည်ဆဲဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ နိုင်ငံတော်နဲ့ ပြည်သူလူထုအပေါ်မှာ သစ္စာစောင့် သိစွာနဲ့ မိမိကို ပေးအပ်ထားတဲ့ တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် တာဝန် ရှိတဲ့ အပြင် နိုင်ငံတော်မှ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေတွေကို လည်း တိကျ လေးစားစွာ လိုက်နာပြုမူကျင့်ကြံရမည့် တာဝန်လည်းရှိပါတယ်။ ဒီလို တာဝန် ထမ်းဆောင်ရာမှာ နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ လူမျိုးချစ်စိတ်တွေ ကို အခြေခံပြီးတော့ တပ်ဖွဲ့ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို မညှိုးနွမ်းအောင် တားမြစ်ချက်တွေကိုလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ဖို့အတွက် ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ တပ်ဖွဲ့ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့တဲ့အပြင် ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာလည်း ရဲ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်တွေကို ထုတ်ပြန်ထားခဲ့ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂ အရ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့တပ်ဖွဲ့ဝင်များ အတွက် ရဲလက်စွဲ၊ ရဲအက်ဥပဒေ၊ ရဲစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေနဲ့ ရဲကျင့်ဝတ်တို့ကို ပြဋ္ဌာန်း ထားရှိပြီး ဖြစ်တဲ့အပြင် လိုအပ်တဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနဲ့ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက် တွေကိုလည်း

အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ ထုတ်ပြန်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ပြောင်းလဲနေတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီးတော့ ရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့ သက်ဆို င်တဲ့ ထူးခြားတဲ့လုပ်င န်းသဘော သဘာဝတွေ ပေါ်ပေါက်လာပါက အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

ဒုတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မဲဆန္ဒနယ်မြေအမှတ် (၇) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးဝင်း ရဲ့ ပထမမေးခွန်းကို ဖြေကြားပါမယ်။ ပထမ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဖြေကြားရမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောခရိုင် မှာ လူဦးရေရဲ့ (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းကျော်ဟာ ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားတွေဟာ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ၊ဥပဒေအတည်မပြုခင် ခေတ်အဆက်ဆက်က ဒီထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ အမိန့်နဲ့ ညွှန်ကြားချက် အတိုင်း ဆက်လက်ဆော င်ရွက်နေဖို့ မေးမြန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ပြီးတော့ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် မောင်တောခရိုင်ဟာ တစ်ဖက် နိုင်ငံနဲ့ နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်မှု(၁၅၂)မိုင်ရှိပါတယ်။ မောင်တောခရိုင်အတွင်း နေထိုင်ကြသူတွေ အများစု ကတော့ ဘင်္ဂါလီလူမျိုးတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ တစ်ဖက်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးများနဲ့ ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာ၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရုပ်ရည် သွင်ပြင်နဲ့ ဘာသာစကားတို့ က အစ တူညီပါတယ်။ ရှေးကာလအဆက်ဆက်ကပဲ နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ် အပြန်အလှန်ကူးလူး ဆက်ဆံမှုတွေ၊ တရားမဝင် လက်ထပ် ပေါင်းသင်းမှုတွေကြောင့် လူဦးရေ ပေါက်ဖွားမှုများ ရှိခဲ့ တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒ့ါအပြင် တစ်ဖက်နိုင်ငံသားတွေဟာ သဘာဝသယံဇာတနဲ့ ရေ ၊ မြေ၊ တော၊ တောင် ပို မို ကောင်းမွန်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဘက်ကို ထိုးဖော က်ပြီးတော့မှ တရားမဝင် နေထိုင်ခဲ့မှုတွေ လည်းများခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင်မို့ ၁၉၇၈ - ၇၉ ခုနှစ်မှာ နဂါးမင်းစစ်ဆင်ရေးနဲ့ လူဦးရေတွေကို စိစစ်တဲ့အခါမှာ ဒီ စိစစ်မှုကို ခံယူနိုင်ခြင်း မရှိတဲ့သူတွေဟာ တစ်ဖက်နိုင်ငံကို ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်မှုတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဟသ်ာစီမံချက်နဲ့ နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူညှိနှိုင်းပြီးတော့မှ လူဦးရေ (၁၈၀၀၀၀)ကျော်ကို ပြန်လည် လက်ခံခဲ့ပါတယ်။ ဒ့ါအပြင် ၁၉၉၀ - ၉၁ ခုနှစ်မှာလည်း အကြောင်း အမျိုးမျိုးပြပြီးတော့ တစ်ဖက်နိုင်ငံကို ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားခြင်းတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုရှိတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ နှစ်နိုင်ငံ ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်အရ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်

နေ့ကနေ စပြီးတော့မှ ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းတွေ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ ပါတယ်။ ပြန်လည် လက်ခံခဲ့တဲ့ နေရာမှာ ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအထိ လူဦးရေပေါင်း(၂၃၀၀၀၀)ကျော်ကို ပြန်လည် လက်ခံခဲ့ရတဲ့ အနေအထားတွေ ရှိခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ တစ်ဖက်က ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးတွေအနေနဲ့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ တရားမဝင် ခိုးဝင်လာမှုတွေ ယနေ့တိုင် ရှိဆဲဖြစ်လို့ ဒါတွေ ကို စိစစ်ထားဖို့အတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်နေတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်တောခရိုင် အတွင်းမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးတွေရဲ့ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ၊ စီးပွားရေး နဲ့ ပညာရေး ကိစ္စရပ်တွေအတွက် ရခိုင်ပြည် နယ်ကနေပြီးတော့မှ အခြားတိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်များကို ခရီးသွားလာတဲ့အခါမှာ လဝက ပုံစံ (၄)ကို ယူသွားရခြင်းကလည်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ အမှန်တကယ်နေထိုင်သူတွေကို မှန်/ မမှန်စိစစ်နိုင်ဖို့နဲ့ အဲဒီလို ခရီးသွားလာခြင်းကို အကြော င်း ပြုပြီးတော့မှ အစွန်းရောက်အဖျက်သမားတွေက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းကို ဝင်ရောက်လာမှု မရှိစေဖို့အတွက် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနဲ့ အမျိုးသားရေး လိုအပ်ချက်အရ ဥပဒေနဲ့အညီ စိစစ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခရီးသွားလာမှုတွေကို ပိတ်ပင် တားဆီးတာမဟုတ်ပါဘူး။ လိုအပ်တဲ့ စိစစ်မှုတွေကို ပြုလုပ်ပြီးလို့ ရှိရင်တော့ ခရီးသွားလာခွင့်ကို ပြုခဲ့ပါတယ်။ ယခုအချိန်အခါမှာ လည်း ယခင်ကထက်ပိုပြီးတော့မှ ခရီးသွားလာခွင့်ကို လွယ်ကူစွာသွားလာနိုင်ဖို့အတွက် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိနေပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ်ပြား ထုတ်ပေးခြင်း နဲ့ စပ်လျဉ်း ပြီးတော့ ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ နိုင်ငံသားဆိုတဲ့နေရာမှာ မွေးရာပါ နိုင်ငံသားနဲ့ ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားဆိုပြီး (၂)မျိုးရှိပါတယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသား ဥပဒေအရ နိုင်ငံသား၊ ဧည့် နိုင်ငံသားနဲ့ နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူ ဆိုပြီး တော့ အမျိုးအစား (၃)မျိုးရှိတဲ့အနက် ကျွန်တော်တို့ ဒီ ကဒ်ပြားတစ်ခုခု ရဖို့အတွက်က ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ ပင်ရင်းနိုင်ငံသားအဖြစ်နဲ့ ဘိုးဘွား အစဉ်အဆက် နေထိုင်လာခဲ့ကြတဲ့ အထောက် အထားပြည့်စုံစွာနဲ့ တင်ပြပြီးတော့မှ လျှောက်ထားရမယ်ဆိုရင် ရပါတယ်။ ဒီလို ကဒ်ပြားမျိုးရဖို့အတွက် ကာယကံရှင် တွေရဲ့ တာဝန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကာယကံရှင်တွေက စတင် လျှောက်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆက်လက်တင်ပြရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် မောင်တောခရိုင်အတွင်းမှာ နေထိုင်လျက် ရှိကြတဲ့ လူမျိုးများအနက်က ဘင်္ဂါလီလူမျိုးတွေ ဟာ တစ်ဖက်နိုင်ငံသားများနဲ့ ဘာသာစကား၊ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ၊ ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ဘာသာ အယူဝါဒတွေက တူညီကြတဲ့အတွက် တစ်ဖက်

နိုင်ငံသားများနဲ့ မှားယွင်း လက်ထပ်မှုမရှိစေဖို့နဲ့ ဒေသအတွင်းမှာ တရားဝင် သန်းခေါင်စာရင်းနဲ့ အမှန်တကယ်နေထိုင်သူ ဟုတ် /မဟုတ်၊ အိမ်ထောင်စု စာရင်းမှာ ပါဝင်သူ ဟုတ်/ မဟုတ်၊ အသက် (၁၈)နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဟုတ်/ မဟုတ် စတဲ့ စိစစ်မှုတွေ ပြုလုပ်ပေး ခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။

လက်ထပ်ထိမ်းမြားတာကိုတော့ ပိတ် ပင်တားဆီးတာ မရှိပါဘူး။ တရားဝင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းဖြစ်ဖို့အတွက် အရွယ်ရောက်ပြီးမှသာ လက်ထပ်ရမှာလည်းဖြစ်ထဲ့အတွက် သက်ဆိုင်ရာတွေကနေပြီးတော့မှ စနစ်တကျစိစစ်ပြီးတော့မှ ဆောင်ရွက်ပေးနေရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးကဏ္ဍမှာ လည်း သတ်မှတ်ချက်များ နဲ့ ကိုက်ညီမှုရှိလို့ရှိရင်တော့ မည်သည့် ဒေသခံပြည်သူမဆို တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်တွေမှာ တက် ရောက်သင်ကြားခွင့်ရှိပါတယ်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်တွေမှာလည်း သတ်မှတ်ချက်ကိုက်ညီလို့ရှိရင် ဝင်ရောက်ခွင့် ရှိပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပညာသင်ဝင်ခွင့် ရွေးချယ်ရေးစနစ်နဲ့ ကိုက်ညီလို့ရှိရင် မည်သည့်တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်မဆို တက်ရောက်သင်ကြားခွင့် ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

နေအိမ်များဆောက်လုပ်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လယ်ယာမြေ၊ ဥယျာဉ်မြေ၊ စားကျက်မြေများနဲ့ အစိုးရပိုင်မြေတွေပေါ်မှာ ဆောက်လုပ်မှု မရှိစေဖို့အတွက် မြေရာဇဝင်စိစစ်မှုတွေကို မြေစာရင်းဦးစီးဌာနကစိစစ်ပေးပြီး သက်ဆိုင်ရာ ရပ် ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေရဲ့ ထောက်ခံချက်နဲ့ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနဲ့အညီ စိစစ် ပြီးတော့မှ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တွေက စိစစ်ခွင့်ပြု ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ မောင်တော ခရိုင်ဟာ လူဦးရေသိပ်သည်းဆ (Population Density) ဟာ များပြားလှပါတယ်။ ပေါက်ကွဲလု နီးပါးဖြစ်နေတဲ့ တစ်ဖက်နိုင်ငံရဲ့ ကုန်း၊ ရေ နယ်နိမိတ် ထိစပ်လျက်ရှိတာကို သတိပြု ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြော င့်မို့လို့ မောင်တောခရိုင်အတွင်းမှာရှိတဲ့ လူဦးရေသိပ်သည်းဆ တိုးမြှင့် မလာဖို့အတွက် ထိန်းသိမ်းလျက်ရှိတဲ့ကြားထဲက နေပြီးတော့မှ လူဦးရေဟာတစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ တိုးပွားလာတာကိုလည်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့တပ်ဖွဲ့၊ တပ်မတော် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနဲ့အကောက်ခွန် ဦးစီးဌာနတွေ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ နယ်စပ်ဒေသ လူဝင်မှုစစ်ဆေးရေးကွပ်ကဲမှု ဌာနချုပ် (နစက)ဟာ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်၊ နယ်စပ်ဒေသလုံခြုံရေးတာဝန်နဲ့ နယ်စပ်ဒေသ လူဦးရေထိန်းချုပ်ရေးတာဝန် ဆိုတဲ့ အဓိကတာဝန်ကြီး (၃)ရပ်ကို သတ်မှတ်

ပြီးတော့မှ ဆောင်ရွက်နေရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းအပြင် ဒီ(နစက)မှာ ရည်မှန်းချက်တာဝန် (၅)ရပ် ချမှတ်ပေးထားပါတယ်။ တည်ဆဲ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းမှာ နေထိုင်သူ မှတ်ပုံတင်ရေး နည်းဥပဒေ ၂၈(၁)နဲ့အညီ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်နေခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ယခုလက်ရှိ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄၈ မှာတော့ နိုင်ငံတော်သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ မည်သည့်နိုင်ငံသားကိုမျှ လူမျိုး၊ ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ ရာထူးဌာနန္တရ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ခွဲခြားမှုမရှိစေရ ဆိုတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ အတိုင်း မောင်တောခရိုင်အတွင်း နေထိုင်ကြတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးမှာရှိတဲ့ ပြည်သူများနဲ့ တန်းတူညီတူ အခွင့်အရေးရရှိအောင် စီမံဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၊ အခြေခံမူဘောင်အတွင်းက အုပ်ချုပ်မှု ခံယူနိုင်ရန်ဆိုတဲ့ မေးမြန်းချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ဒီ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်းမှာမှီတင်းနေထိုင်ကြသူ မည်သူမဆို ဒီ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ မပေါ်ပေါက် ခင်ကတည်းက ယနေ့တိုင် တည်ရှိဆဲဖြစ်တဲ့ ဥပဒေတွေ၊ နည်းဥပဒေတွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေ၊ အမိန့်နဲ့ ညွှန်ကြားချက်တွေကိုလည်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ လက်ရှိ မောင်တောခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ဟာ နယ်စပ်ဒေသဖြစ်တဲ့အတွက် နိုင်ငံတော်ရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာကို ကာကွ ယ်စောင့်ရှောက်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီးတော့မှ အများပြည်သူအကျိုး ရှေးရှုပြီးတော့ လုံခြုံရေးနဲ့တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေး အရ ဥပဒေနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးငွေဝင်း ရဲ့ ဒုတိယမေးခွန်းကို ကျွန်တော် ဆက်လက်ပြီးတော့ ဖြေ ကြားပါ့မယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောခရိုင်၊ မောင်တောမြို့နယ်၊ ငါးခူးရကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ် (၄၀-ဃ) ငါးခူးရအနောက်ကွင်းမှာ မြေဧရိယာ (၂၅၄)ဧကရှိ ချောင်းရိုးဟာ အဲဒီ အလယ်ခေါင်မှာရှိတဲ့ ချောင်းရိုး ဧရိယာဟာ (၁၄)ဧက ရှိကြောင်း သိရပါတယ်။ ဒီဒေသရဲ့ မြေအမျိုးအစားကတော့ မြေရိုင်းဖြစ်တယ်လို့ အဆင့်ဆင့်ဖော်ထုတ် သိရှိရပါတယ်။ဒီချောင်းဟာ နတ်မြစ်ထဲကိုစီးဝင်ပြီးတော့ချောင်းပေါက်ဝရဲ့အကျယ်ဟာ ပေ (၁၀၀)ခန့်

ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီချောင်းပေါက်ဝကိုတော့ မြေသားတာတမံ ပိတ်ပြီးတော့ မှ ဒီရေချိုတွေကို သိုလှောင်ပါတယ်။ ဒီလို ချောင်းပေါက်ဝကို ပိတ်လိုက်တဲ့အတွက် ဒီရေဟာ ချောင်းဖျားကို တစ်မိုင်ခန့်ရှည်သွားပါတယ်။ ချောင်းဖျားရောက်တဲ့အခါမှာတော့ အကျယ်ဟာ ပေ(၆၀) လောက်ပဲရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို လို့ ချောင်းရဲ့ရေဝပ်ဧရိယာဟာ (၁၄)ဧက ရှိတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ဒီလိုရှိတဲ့အတွက် ချောင်းရဲ့ ဘယ်ညာတစ်ဖက်တစ်ချက်စီမှာ လယ်မြေဧက (၂၄၀)ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မတိုင်ခင်က ဒီချောင်းဟာ ရေချိုချောင်းအဖြစ် တည်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုတည်ရှိအောင်လည်း တာပတ်ပြီးတော့မှ ဒီချောင်းကို ရေချိုချောင်းအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ သို့သော်လည်း ၁၉၉၄ ခုနှစ် မောင်တောဧရိယာအတွင်းမှာ လေမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်လိုက်တဲ့အတွက် ဒီရေချိုတမံဟာ ကျိုးပြီးတော့မှ ချောင်းအတွင်းကို ရေငန်တွေ ဝင်လာတယ်လို့သိရပါတယ်။ စီးဝင်လာတဲ့ရေငန်တွေထဲမှာ ရေငန်သားပုစွန်တွေ ပါလာ ပါတယ်။ အဲလိုပါလာ ပြီးတော့ ချောင်းအတွင်းမှာ သဘာဝအလျောက် ရေငန်ပုစွန်တွေဟာ ဆက်လက်ပေါက်ဖွားပြီးတော့ ဒီချောင်းရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ ခုနလယ်မြေတွေမှာလည်း ဒီရေငန်ပုစွန်တွေဟာ ဝင်ရောက်ပေါက်ဖွားလာတယ်လို့ သိရပါတယ်။ဒါကြောင့်မို့လည်း ဒီဒေသခံလယ်သမားတွေက ရေငန်ပုစွန်တွေကို ကြုံသလို ဖမ်းယူစားသောက်တဲ့ဟာမျိုးလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီချောင်းရိုး (၁၄) ဧကဟာ ခုနကပြောတဲ့ တရားဝင်ငါးမွေး လိုင်စင်မရှိဘဲနဲ့ သားငါးဖမ်းဆီးနေကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ချောင်းရိုး ရေဝပ် ဧရိယာ ၁၄ ဧကကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်ကစပြီးတော့မှ ယခင်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ မောင်တောမြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ (မဝတ) ခေတ်ကလည်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ (မဝတ) အနေနဲ့ ငါးမွေးမြူခွင့်လိုင်စင်ကို ခရိုင်ငါးဦးစီးလုပ်ငန်းဌာနသို့ ငါးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းလျောက်တားခဲ့တဲ့အတွက်ခရိုင်ငါးဦးစီးလုပ်ငန်းက ငါးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ အရ ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူခွင့်လိုင်စင်ကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ယခုနှစ်အထိ ၁၆ နှစ်တိုင်တိုင် နှစ်စဉ် ခရိုင်ငါးဦးစီးကနေ မှ ချပေးခဲ့ကြောင်းတွေ့ရှိရပါတယ်။ ရေငန်ပုစွန်မွေးမြူလုပ်ကိုင်သူတွေအနေနဲ့ နေရာကို နှစ်စဉ် (မဝတ) ယခုတော့ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးရဲ့ နှစ်စဉ် အငှားချထားပြီးတော့မှ လုပ်ကိုင်စေခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်တာဟာ ဒီယခင်က (မဝတ)အနေနဲ့ ဒီ ငါး၊ ပုစွန်ကန် (၁၄)ကန်ကို အဓမ္မ သိမ်းယူတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ တည်ဆဲဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ ရှိရပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်

ပြီးတော့ ဒီ မောင်တောမြို့နယ်၊ ငါးခူး ရကျေးရွာအုပ်စုနေ ဦးအီစွလာမ်နဲ့ ဦးရှူမော်ဒေါ် အပါ လယ်သမား(၃၂)ဦးတို့က ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက် နေ့မှာ ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ကိုတိုင်ကြားခဲ့ကြောင်းသိရပါတယ်။ တိုင်ကြားခဲ့တဲ့အတွက်လည်း ပြ ည်နယ်အစိုးရက နေပြီးတော့မှ ခရိုင်ငါးလုပ်ငန်း ၊ ဦးစီးမှူးခေါင်းဆောင်တဲ့အဖွဲ့နဲ့ စစ် ဆေးစေခဲ့ ပါတယ်။ ၎င်းအပြင် ရခိုင် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဒီ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့မှာ ငါးခူးရကျေးရွာသို့သွားပြီးတော့မှ လယ်သမားများနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းကာ မောင်တော မြို့နယ်၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနက လိုင်စင်ရယူဆောင်ရွက်နေတဲ့ဒီပုစွန်ကန် (၁၄)ကန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လက်ရှိပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခွင့် အငှားချထားပေးသူများ ဖြစ်ကြတဲ့ ဦးမောင်လုံးချေ ပါ (၄)ဦး အဖွဲ့နဲ့လည်း ညှိနှိုင်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ဦးမောင်လုံးချေပါ (၄)ဦးဟာ အရင်း အနှီးများ စိုက်ထုတ်ထားပြီးဖြစ်လို့ စာချုပ်ချုပ်ပြီးတော့ လုပ်ကို င်ကြောင်း သိရပါတယ်။ စာချုပ်အနေနဲ့ သက်တမ်းကတော့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့အထိ လု ပ်ကိုင်ခွင့်ပြု ထားတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ နောင်လာမယ့်နှစ်တွေမှာတော့ တိုင်ကြားထားသူများ အပါအဝင် လုပ်ကိုင် လိုသူတွေကို အစုအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီးတော့ ပုစွန်တစ်သား၊ စပါးတစ်သီး လုပ်ကိုင်သွားရန်နဲ့ ချောင်းရိုး ပုစွန်ကန်နှင့် ဆက်စပ်နေတဲ့လယ်ဧက (၂၄၀)ဧက အနက်က အခြား လယ်သမား(၃၂)ဦးပိုင် လယ်ဧက(၁၈၀)ခန့်ကို စပါးရိတ်သိမ်းပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ရေငန်သွင်းပြီးတော့မှ ပုစွန်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ကိုင်ခွင့် ငှားရမ်းတဲ့အနေနဲ့ နှစ်စဉ် ထောက်ပံ့ငွေတစ်ဧကကို ကျပ် (၂၅၀၀၀) ကနေ ကျပ် (၃၀၀၀၀)အထိ တိုးမြှင့် ထောက်ပံ့သွားဖို့ အတွက် ဒီလိုင်စင်ရထား တဲ့ အငှား ရထားတဲ့ ဦးမောင်လုံးချေပါ (၄)ဦးနဲ့အဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့နဲ့ ညှိနှိုင်းပြီးတော့မှ ဒီလယ်သမား (၃၂)ဦးကို ထောက်ပံ့ငွေများ ထုတ်ပေးပြီးကြောင်း၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့က ထုတ်ပေးပြီး ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ စိစစ်တွေ့ရှိရပါတယ်။

ယခုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနဲ့ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနတို့ရဲ့ စိစစ်ဆော င်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီးတော့ ရခိုင် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ စီမံခန့်ခွဲကြီးကြပ်မှုဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နဲ့ ငါးဦးစီးဌာန တို့က ဥပဒေနဲ့အညီ ဒေသခံပြည်သူများအကျိုးကို ကွင်းဆင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရကြောင်း ပြန်လည် ဖြေရှင်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။

မွန်ပြည်နယ်အမှတ်(၅)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးနိုင်ထွန်းအုံ ရဲ့ ယာဉ်မတော်တဆမှု ကြုံတွေ့ရမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ မေးမြန်းလာတဲ့ မေးခွန်းကို ကျွန်တော် ဆက်လက်ပြီးတော့ ဖြေကြားပါမယ်။ နိုင်ငံတော်တစ်ဝှမ်းတိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်အသီး သီးမှာ လူဦးရေတွေ ထူထပ်ပြီးတော့မှ ယာဉ်စီးရေကလည်း များပြားလှတဲ့အတွက် ဒေသအသီးသီးမှာ ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေ ပိုမိုများပြားလာပြီးတော့မှ သေဆုံးမှုတွေ၊ ဒဏ်ရာရမှုတွေ ပိုမို များပြား လာကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးမှာ ယာဉ်မတော်တဆမှု ပေါင်း (၉၀၂၀)ရှိပါတယ်။ ဒဏ်ရာရသူပေါင်းဟာ (၁၆၀၁၃)ရှိပြီးတော့ သေဆုံးသူဟာ (၂၄၈၁) ဦး ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ ယာဉ်မတော်တဆမှုပေါင်းဟာ ပိုမိုတိုးတက် များပြား လာပါတယ်။ (၁၀၁၂၃)ခုဖြစ်ပြီး ဒဏ်ရာရသူပေါင်းဟာလည်း (၁၇၀၈၀)ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ သေဆုံးသူ ဦးရေက လည်း တိုးလာပါတယ်။ (၂၇၉၆)ဦး အထိ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေများလာသလို အမှုတွေ၊ ဒဏ်ရာ ရသူနဲ့ သေဆုံးသူတွေကလည်း ပိုမို များပြား လာတာကို တွေ့ရှိရပါတယ် ။ ဒီလိုဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ယာဉ်မတော် တဆမှုတွေကို စိစစ်ရာမှာ လက်ရှိ မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ မော်တော်ယာဉ်နဲ့ ဆိုင်ကယ်အရေအတွက်နဲ့ ၀.၄၃၂ ရာခိုင်နှုန်း ရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ယခုလို ကျွန်တော်တို့ ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေကြောင့် သေဆုံး ရသူအများစု ဟာ ယာဉ်ကို မဆင်မချင်မောင်းနှင်ခြင်း၊ အရှိန်ပြင်းစွာမောင်းနှင် ခြင်းနဲ့ အရက် သေစာ သောက်စား မောင်းနှင်ခြင်းတို့ကြောင့် အများဆုံး ဖြစ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိ ရပါတယ်။ ယာဉ်မောင်းသူတစ်ဦး အနေနဲ့ ယာဉ်တိုက်မှုမှာ မိမိယာဉ်ပါဝင် ပါက ချက်ချင်း ရပ်ထားရမ ယ်။ ဒဏ်ရာရရှိသူကို တာဝန်ရှိ သူက ဆေးရုံသို့ အမြန်ဆုံးပို့ရမ ယ်။ အနီးဆုံး ရဲစခန်း သို့မဟုတ် ယာဉ်ထိန်းရဲကို ချက်ချင်း အကြောင်းကြားရမည်။ စတဲ့ လမ်းအသုံးပြု များ လက်စွဲစာအုပ်မှာ ဖော်ပြထားရှိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ယာဉ်မောင်းသူတွေဟာ ထွက်ပြေးသွားခဲ့လို့ရှိရ င်လည်း အခင်း ဖြစ်မှုကို မြင်တွေ့သိရှိသူက မည်သူမဆို ထွက်ပြေးသွားတဲ့ ယာဉ်အမှတ် ၊ အမျိုးအစား၊ အရောင် တွေကိုမှတ်သာပြီး နီးစပ်ရာ ရဲစခန်းနဲ့ ယာဉ်ထိန်းတပ်ဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားပေးရမည်ဆိုတဲ့ ယာဉ်စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီရဲ့သတိပေးနှိုးဆော်ချက်ကို ပြည်သူများ သတိပေးသိရှိအောင် ထုတ်ပြန် ကြေညာလျက်ရှိပါတယ်။ ရာဇဝတ်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရင် ဒါ မှ မဟုတ် ယာဉ်မ တော်တဆမှု ဖြစ်ပွားတဲ့အခါမှာ ဒဏ်ရာရသူကို အနီးစပ်ဆုံး ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းကို ပို့ပေးဖို့ ပြည်သူတွေမှာလည်း တာဝန်ရှိပါတယ်။

ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ပြီး ပေါ့ဆစွာမောင်းနှင် တဲ့ ယာဉ်မောင်း တွေကို တည်ဆဲဥပဒေများဖြစ်တဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၉၊ ပုဒ်မ ၃၃၇၊ ပုဒ်မ ၃၃၈ နဲ့ ပုဒ်မ ၃၀၄(က) တို့နဲ့ အမှုဖွင့် အရေးယူ ဆောင် ရွက်နိုင်ဖို့ ပြဋ္ဌာန်းထားရှိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ယာဉ်တိုက်မှု တွေမှာ တာဝန်ရှိသူတွေက ယာဉ်မော င်းများသာဖြစ်လို့ သူ့ ကိုလည်း တရားခံအဖြစ် အရေးယူ တရားစွဲဆို တင်ပို့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ယာဉ်တိုက်မှုမှာ အကူအညီပေးသူတွေကို တရားခံအဖြစ် မှားယွင်းပြီးတော့ တရားစွဲဆိုမှုမရှိပါဘူး။ ဒီလို စွဲဆိုခဲ့လို့ ရှိရင်လည်း ဒီလို စွဲဆိုချက် အမှုကို ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ၅၆၁ (က)အရ အမှုချေဖျက်ပေးဖို့ တိုင်းဒေသကြီး ဒါမှမဟုတ် ပြည်နယ် တရားလွှတ်တော်မှာ လျှောက်ထားခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ယာဉ်မောင်းဖြစ်သူကို ပြစ်မှုနဲ့အရေး ယူခြင်းက မသမာတဲ့နည်းနဲ့ကာကွယ်ဖို့ တရားခံအစားထိုးတဲ့အနေနဲ့ ယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားစဉ်က ကူညီသူကို တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းတရားစွဲဆိုကြောင်း စစ်ဆေးပေါ်ပေါက်လို့ ရှိရင်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ အခန်း (၁၁) မမှန်မကန်သက်သေခံမှုနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာ တရားစီရင် ရေးကို ဆန့်ကျင်သောပြစ်မှုများခေါင်းစဉ်အောက်မှာ ပြဋ္ဌာန်း ထားတဲ့ ဆီလျော်ရာ ပြစ်မှုနဲ့ တာဝန်ရှိသူကို အရေးယူတရား စွဲဆိုသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယာဉ် မတော်တဆတိုက်မှုမှာ အကူအညီပေးသူက အဲဒီ ယာဉ် တိုက်မှုအတွက် အရေးယူတရားစွဲဆို ခြင်း ခံရပြီးတဲ့နောက်မှာ အမှုတွဲမှာရှိတဲ့ သက်သေခံချက်များအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိဘဲ မမှန် မကန်တရားစွဲဆို ခံရ ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လို့ရှိရင်လည်း တရားရုံးက အဲဒီသူကို အမှုက အပြီးအပြတ်လွှတ်ပေးခဲ့လို့ ရှိရင် လည်းပဲ တရားမနစ်နာမှုဥပဒေအရ တရားမမှုစွဲပြီးမှ နစ်နာကြေးကို လည်း တောင်း ဆိုခွင့် ရှိပါ တယ်။

နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (ဂ)မှာ ပြည်သူတို့ ၏ အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးတို့သည် နိုင်ငံသားတိုင်း၏ တာဝန်ဖြစ်သည်လို့ ပြဋ္ဌ ာန်း ထားတဲ့အတွက် နိုင်ငံသားများ အနေနဲ့ ယာဉ်တိုက်ခံရတဲ့လူနာကို အချိန်မီဆေးရုံပို့ခြင်း ကူညီခြင်းဟာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ အမှုပတ်ခြင်းမဖြစ်နိုင် ပါဘူး။ ကူညီသူ တွေဟာ သက်ဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့ တာဝန်ရှိသူတွေက တရားဝင်စစ်ဆေးတဲ့အခါမှာ မှန်မှန်ကန်ကန် အစစ်ဆေး ခံရခြင်းဖြင့် မှုခင်းအဖြစ်မှန်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ယာဉ်မတော်တဆမှုနဲ့ ကြုံတွေ့လို့ရှိရင် အသိစိတ်ဓာတ်နဲ့ ကူညီသူတွေအတွက် ဥပဒေအရအရေးယူရန်၊ ဆောင်ရွက်ရန် မရှိပါကြောင်း ရှင်းလင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

နောက်မေးခွန်းတစ်ခုအနေနဲ့ကတော့ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃) အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးပေါလ်ထန်ထိုင်းရဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များထုတ်ပေးခြင်း ကိစ္စနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ ကိ စ္စကိုဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးရဲ့ မေးခွန်း ပထမအချက်ဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို သက်တမ်း (၃)နှစ်မှ (၅)နှစ်အထိ သတ်မှတ်ပေးဖို့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ နိုင်ငံခြား သင်္ဘောကုမ္ပဏီတွေမှာ သွား ရောက်ပြီးတော့ အလုပ်လုပ်ကိုင်မည့် သင်္ဘောသားများအတွက် သက်တမ်း (၅)နှစ်ရှိတဲ့ နိုင်ငံကူး လက်မှတ်ထုတ်ပေးထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ပကိုအလုပ်အကိုင်နဲ့ သွားရောက်လုပ်ကိုင် သူတွေ အတွက်ကိုတော့ သက်တမ်း(၄)နှစ်ရှိတဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို ထုတ်ပေးထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ သာမန်အားဖြင့်တော့နိုင်ငံခြားကိုခေတ္တခဏသွားတာတွေဖြစ်တဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ဆေးကုတာ၊ အလည်သွားတာ၊ ကျောင်းတက်တာ၊ သင်တန်းတက်တာ၊ အစည်းအဝေးတက်တာ စတဲ့ ကိစ္စတွေ ကိုတော့ လုံလောက်တဲ့ကာလဖြစ်တဲ့ သက်တမ်း(၃)နှစ်အထိ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို ထုတ်ပေး ထားလျက်ရှိပါကြောင်း ပထမမေးခွန်းကို ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

ဒုတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို ငွေကုန် သက်သာစွာနဲ့ (၂)ရက် အတွင်းမှာ ထုတ်ပေးနိုင်ဖို့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ဖြစ် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယခင်တုန်း ကတော့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထုတ်ပေးဖို့အတွက် လျှောက်လွှာပုံစံ (၁၇)ရွက်ကို အသုံးပြုခဲ့ရာမှ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့က စတင်ပြီး (၉)ရွက်အထိ လျော့ချလိုက်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ လျှောက်လွှာ ပုံစံ(၉)ရွက်ကတော့ မြန်မာနိုင်ငံကူးလက်မှတ်စာအုပ် ရိုက်နှိပ်ဖို့အတွက် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက် ပုံစံ (၂)မျက်နှာနဲ့ (၁)ရွက်ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကူးလက်မှတ် လာရောက် လျှောက်ထားသူများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးအရ ကိုယ်ရေး နောက်ကြောင်း ကင်းရှင်းဖို့ရှိ/ မရှိ စိစစ်တဲ့ပုံစံဖြ စ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ (၄)ရွက် ရှိပါ တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကူးလက်မှတ်တွေကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ(၁)ရက်နေ့က စပြီးတော့ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ မြို့ပြလေကြောင်းအုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့ချုပ် International Civil Aviation Organization ICAO ရဲ့ သတ်မှတ်ချက်နဲ့အညီ Mechine Readable passport လို့ခေါ်တဲ့ စက်နဲ့ဖတ်ရတဲ့(MRP) စနစ်ကို စတင် လုပ်ဆောင်နေရပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစနစ်အရ စက်ပစ္စည်းတွေနဲ့ ရိုက်နှိပ်ရတဲ့ အတွက် အရည်အသွေးမီတဲ့ စာရွက်စာတမ်းတွေကို ပြောင်းလဲပြီးတော့ အသုံးပြုရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးအရ ကိုယ်ရေးနောက်ကြောင်း ကင်း ရှင်းမှု ရှိ/ မရှိ ကိုလည်း စိစစ်

ရတဲ့အတွက် ဒီလို ကိုယ်ရေးနောက်ကြောင်း ကင်းရှင်းမှုရှိ/ မရှိကို စိစစ်တဲ့အခါမှာ ရက်သတ္တပတ် (၂)ပတ်ကနေ(၃)ပတ်ခန့်အထိ ကြာတာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ဒီ Passport ကို (၃)ပတ်ခန့်ကြာမှ ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

တတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို တစ်နေရာတည်းမှာ မဟုတ် ဘဲ သင့်တော်တဲ့နေရာတွေမှာပါ ထပ်မံထုတ်ပေးဖို့ဆိုတဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို ခုနပြောသလို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မြို့ပြလေကြောင်း အဖွဲ့ချုပ် (ICAO)ရဲ့ သတ်မှတ်ချက်နဲ့အညီ (MRP) စနစ်အရ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စက်ပစ္စည်းများ နဲ့ ရိုက်နှိပ်ရတဲ့အပြင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် စာအုပ်အလွတ်တွေကိုလည်း လုံခြုံမှုနဲ့ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် ကန့်သတ် သတ်မှတ်ထားတဲ့ နေရာမှာပဲ ရိုက်နှိပ်လို့ရပါတယ်။ ဒါ ပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိအနေအထား မှာတော့ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ နာမကျန်းသူတွေအတွက် လျှောက်ထားလာလို့ရှိရင်တော့ အထူးကိစ္စရပ် အနေနဲ့ Home Service စ ပေးနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာရောက် ဖြေရှင်းပေး နေပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် အိမ်တိုင်ရာရောက် ဆောင်ရွက် ဖို့အတွက် လိုအပ်ခဲ့လို့ရှိရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ရန် ကုန်မှာရှိတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကူး လက်မှတ် ထုတ်ပေးရေး အဖွဲ့ Home Service ဌာနစိတ်ကို လျှောက်ထားနိုင်ပါတယ်။ လျှောက်ထားလို့ရှိရင် Home Service ဌာနအနေနဲ့ ဝန်ဆောင်မှု အတိုင်းအတာတစ်ခုတော့ ပေးဆောင်ရပါတယ်။ ပေးဆောင် ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ အခု အိမ်တိုင်ရာရောက်အထိ လိုက် ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်ပေးနေတဲ့ အနေအထားရှိပါတယ်။ ဒါ့အပြင် တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် အသီးသီး မှာလည်း ပြည်ပ နိုင်ငံ တွေကို သွားလို့ရတဲ့ အစုအဝေး နဲ့အဖွဲ့အစည်း အ ထူးသဖြင့် ဘုရားဖူးအဖွဲ့အစည်းတွေ ဆိုရင် တော့ အဲဒီ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အထိ ကျွန်တော်တို့ သွားရောက်ပြီးတော့မှ ဒါ စုပေါင်း လျှောက်လာလို့ ရှိရင် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ဒါ ကျွ န်တော်တို့ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ အမြန်ဆန်ဆုံး ထုတ်ပေးနိုင်ရေး အတွက် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေ သကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)က အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာတင်ရွှေရဲ့ NGO, INGO ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့စည်းတွေဖြစ်တဲ့ UN

Agencies တွေအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်း အဖွဲ့အစည်း(NGO)၊ နို ငံငံတကာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းမဟုတ်တဲ့ (INGO) လူမှုရေးအဖွဲ့ အစည်းများနဲ့ ပုဂ္ဂလိက အလှူရှင်တွေနဲ့ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်တဲ့ နေရာမှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ကိုယ်စား အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဝန်ကြီး ဌာနအနေနဲ့ လုပ်ငန်း ကဏ္ဍအလိုက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတို့က နားလည်မှုစာချွန်လွှာတွေ သဘောတူညီချက်တွေနဲ့ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါတယ်။ လက်ရှိအနေအထားမှာတော့ ပြည်တွင်း မှာ INGO အသင်းအဖွဲ့ပေါင်းဟာ (၂၇၈)သင်းကို မှတ်ပုံတင် ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှတ်ပုံတင်ရတာကတော့ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနမှာ တင်ရပါတယ်။ ဒီ NGO အသင်းများ အနက် (၁၁၂)သင်းဟာ မြို့နယ်အသင်းများဖြစ်ပြီး အသင်းဝင်များရဲ့ သာရေးနာရေးနဲ့ လူမှုရေး ကိစ္စရပ်များကို ပါဝင်ဆောင်ရွက် ပေးလျက် ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒီအသင်းတွေထဲက (၇၄)သင်းကတော့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာ ရေးနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီးတော့ (၉၂)သင်းကတော့ မိဘမဲ့ ကလေးများစောင့်ရှောက်ရေး၊ ပင်စင်စားများသက်သာချောင်ချိရေးနဲ့ နာရေးကူညီမှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ပြည်ပက လာရောက်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့ INGO အဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ကတော့ (၅၃)ဖွဲ့ရှိပါတယ်။ လောလောဆယ် တော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ မှတ်ပုံတင်ထား တာ (၆)ဖွဲ့ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျန်တဲ့ မှတ်ပုံတင်ခွင့် မရှိသေးတဲ့ (၄၇)ဖွဲ့မှာလည်း(၃၈)ဖွဲ့က လက်ရှိလျှောက်ထားဆဲဖြစ်လို့ စိစစ် ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိပါတယ်။ ယခင်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ INGO အဖွဲ့တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ မှ တ်ပုံတင်တာမရှိခဲ့ပါဘူး။ ယခုမှ မှတ်ပုံတင်ဖို့ ဆောင်ရွက်တဲ့အတွက် သူတို့အနေနဲ့လည်း ဒီအဖွဲ့ အစည်းတွေနဲ့လည်း မှတ်ပုံတင်လျ က်ရှိပါ တယ်။ INGO အဖွဲ့(၅၃)ဖွဲ့မှာတော့ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ဆက်စပ်ပြီးလုပ်ကိုင်တာ (၂၂)ဖွဲ့ ရှိပါတယ်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ (၂၂)ဖွဲ့၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနနဲ့ဆောင်ရွက်တာ(၅)ဖွဲ့၊ ပတ် ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနဲ့ သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ဆောင်ရွက်တာ (၁)ဖွဲ့၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ဆည် မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနဲ့ (၁)ဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းနဲ့(၂)ဖွဲ့ အသီးသီးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ INGO အဖွဲ့အစည်းများဟာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သောက်သုံးရေ ရရှိရေးနဲ့ သန့်ရှင်းရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး၊ လူမှုရေးနဲ့ သဘာဝ

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးစတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်ပေါင်း (၆၇)ခုကို ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ အပြားမှာ စီမံချက်များချမှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း အမျိုးသား စီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနရဲ့ စာရင်းဇယားများအရ သိရှိရပါတယ်။ အဲ့ဒီလို လုပ်ငန်းစီမံချက်တွေ ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ သက်ဆိုင်ရာဌာနများအနေနဲ့ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်မှုအပေါ်မှာ ကြီးကြပ်မှုတွေကိုတော့ ဒါ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီလို လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ (၁) နိုင်ငံတော်၏အကျိုးစီးပွားကို ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရန်နှင့် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန်၊ (၂) အချုပ်အခြာအာဏာကို ထိခိုက်နိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များ မဖြစ်စေရန်၊ (၃) နိုင်ငံတော်အတွက် အနှောင်အဖွဲ့ကင်းလွတ် သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမျိုးဖြစ်စေရန်၊ (၄) နိုင်ငံတော်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အကူဖြစ်စေရန် ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ NGO/ INGO များနှင့် ဆောင်ရွက်ရာ တွင် လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်မြန်ဆန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင် ဖို့အတွက် လမ်းကြောင်း မှန် ညွှန်ပြမှု ပေးရန်၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောအကူအညီများ ပံ့ပိုးပေးရန်နှင့် လိုအပ်သည့်ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များနဲ့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ အဆိုပြုတင်ပြခြင်း နဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရယူခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သက်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ NGO/ INGO များဟာ မြ န်မာနိုင်ငံမှာ ဆောင်ရွက်လိုတဲ့ လုပ်ငန်း အဆိုပြုချက် Project Proposal ကို တင်ရပါတယ်။ ဒီလိုတင်တဲ့နေရာမှာတော့ အခြေခံ သဘောတူညီမှု နားလည်မှုစာချွန်လွှာ (MoU) တွေကို ပထမအဆင့်အနေနဲ့ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနသို့ အဆိုပြု တင်ပြရပါတယ်။ ပြီးလို့ရှိရင်တော့ မိတ္တူကိုတော့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနကို ပို့ရပါတယ်။ ဒီအဆိုပြုချက်ကို လက်ခံဆောင်ရွက် ဖို့အတွက် အထက်ဖော်ပြပါ ရည်ညွှန်း ချက်များနဲ့ ညီညွတ် ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပြုချက် တွေကို အမျိုးသားစီမံကိန်း နှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဝန်ကြီးဌာနအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနဲ့ ရှေ့နေချုပ် ရုံးတို့ရဲ့ သဘောထားမှတ်ချက် များ ရယူပြီး နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒကော်မတီ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုး ရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးများကို တင်ပြပြီး ခွင့်ပြုချက်ရယူပြီးမှသာ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတွေနဲ့ စာချုပ် ချုပ်ဆို ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်ရုံး/ရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်ခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး NGO/ INGO အဖွဲ့အစည်း

များအနေနဲ့ ပြ ည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ အဖွဲ့အစည်း မှတ်ပုံတင်ပြီးမှသာ ရုံး/ရုံးခွဲများကို တရားဝင် ဖွင့်လှစ်သွားခွင့်ရှိပါတယ်။

ဝန်ထမ်းများခန့်ထားခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းတွေ NGO/ INGO အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ဌာ နေကိုယ်စားလှယ် ရုံးတွေမှာ နိုင်ငံခြားသားများခန့်ထားရေးကိစ္စကို အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနရဲ့သဘောထားမှတ်ချက်နဲ့အတူ နိုင်ငံခြားမူဝါဒကော်မတီကို တင်ပြပြီး သဘောတူခွင့်ပြုချက်ရမှသာ ခွင့်ပြုပါတယ်။ ခန့် ထားပါတယ်။ ဒါ ပြည်တွင်းက နိုင်ငံသားခန့်ထားတဲ့ နေရာမှာတော့ သူတို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အရည်အချင်းကို အဲ့ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေက သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတွေက အဲ့ဒီအရည်အချင်းနဲ့ပြည့်မီသူများ ရွေးချယ်ခန့်ထားပေးလို့ရပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသားဝန်ထမ်းတွေကို မြန်မာနိုင်ငံမှာ တာဝန်ပေးချင်ရင်တော့ သူတို့ရဲ့သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၊ အဲ့ဒီဝန်ကြီးဌာနရဲ့ သဘောတူညီတဲ့သူမှ ခန့်ထားခွင့်ပြုပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြည်တွင်းခရီးသွားလာခွင့်ကိုလည်းမူလသူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းစီမံချက်မှာပါတဲ့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့ ဆောင်ရွက်ရတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ စီမံခန့်ခွဲရေးနဲ့ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စများနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ဒါ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်း တွေရဲ့ NGO/ INGO လုပ်ငန်းစီမံချက် အတွက် ပစ္စည်းများတင်သွင်းတာ၊ မော်တော်ယာဥ်တွေ တင်သွင်းတာတွေ၊ ဌာနချုပ်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် လာရောက်တဲ့နိုင်ငံခြားသားတွေ အတွက် ပြည်ဝင် ဗီဇာ ရရှိရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ နိုင်ငံတော်ကချမှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဥ်းစည်းကမ်းနဲ့အညီ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက် ပေးရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လုပ်ငန်း စီမံချက်တွေ အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင် စုဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီးတော့မှ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးတို့က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ ဗဟိုအဆင့် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ဆိုတာရှိပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့က နေမှ INGO/ NGO အဖွဲ့တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အစည်းအဝေးကို သုံးလတစ်ကြိမ်ကျင်းပပြီးတော့မှ ဒီကိစ္စရပ်တွေကို ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ သက် ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တွေမှာတော့ သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်

ပါဝင်တဲ့အဖွဲ့နဲ့ ကြပ်မတ်စိစစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်တဲ့ လုပ်ငန်းစီမံချက်တွေကို သက်ဆိုင် ရာအဖွဲ့အစည်းများကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဌာနများက အောက်ခြေမှာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းနိုင်ဖို့အတွက် အသိပေး အကြောင်းကြားထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စီမံချက်လုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်မယ့်အဖွဲ့တွေကလည်း တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်/ ခရိုင်/ မြို့နယ်များကို ရောက်ရှိတဲ့ အခါမှာ သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေကို သတင်းပို့ပြီးတော့မှ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ပြီးမှ ဆောင်ရွက် ရတာဖြစ်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပေါင်း စပ်ပြီးတော့ လုပ်ငန်းစီမံချက်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရမှာလည်း ဖြစ်ပါ တယ်။ အဲဒီတော့ ခုနပြောတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ လုပ်ငန်းစီမံချက်များနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့ လစဉ်အစီရင်ခံစာကိုလည်း (၃)လ(၁)ကြိမ် ပြန်တင်ပြရပါတယ်။ ဒါကတော့ အမျိုးသားစီမံကိန်း နှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဝန်ကြီးဌာနနဲ့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများသို့ ပေးပို့ရပါတယ်။ ဒီ အစီရင်ခံစာအပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီးတော့မှ လိုအပ်ချက်တွေရှိလို့ရှိရင် အဖွဲ့အစည်းတွေ ခေါ်ယူပြီးတော့မှ ညှိနှိုင်းတာတွေ၊ ဆွေးနွေးတာတွေ လုပ် ပေးရပါတယ်။ ငွေကြေးသုံးစွဲမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီ နိုင်ငံခြားငွေကိုတော့ မြန်မာ့နိုင်ငံခြားကု န်သွယ်မှုဘဏ်မှာ ငွေစာရင်းဖွင့်ရ ပါတယ်။ ဒါပြီးလို့ရှိရင် ယခင်ကတော့ FEC ပြန်လည်ထုတ်ယူပြီးတော့မှ သုံးပါတယ်။ ဒီ ရန်ပုံငွေ သုံးစွဲရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာများက ခုန INGO တွေနဲ့ ကြို တင်ညှိနှိုင်းပြီးတော့မှ ဒါခွင့်ပြုရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်တမ်းများကောက်ယူခြင်းနဲ့ ဖြန့်ဝေခြင်း လုပ်ငန်း တွေကို မူလစီမံချက်စာတမ်းမှာ ပါဝင်မှု ရှိ / မရှိကိုလည်း စီစစ် ရပါတယ်။ ဒီလိုမပါလို့ရှိရင်တော့ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိပါဘူး၊ နောက်တစ်ခါ NGO/ INGO အဖွဲ့တွေရဲ့ လုပ်ငန်းစီမံချက် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရေးကိစ္စကို မူလက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်တဲ့ Focal Ministry က နေပြီးတော့မှ သဘောထားရယူပြီးတော့မှ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကော်မတီ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ (Cabinet) တွေကို တင်ပြပြီးတော့မှ သဘောတူညီချက်ရမှသာ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒီတော့ NGO/ INGO အဖွဲ့များအနေနဲ့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ အကျိုးပြု လုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်ရာမှာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဆင်ရဲ နွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေး၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းတွေကို အဓိက အထောက်အကူပြုလျက်ရှိတဲ့အတွက် ၎င်းတို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက် လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို နည်းမှန်၊ လမ်းမှန် ကျယ်ပြန့်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်တာနဲ့အမျှ အ ဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ တာဝန်ယူ

လုပ်ကိုင်ရတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကလည်း တိုးတက်အောင်မြင် မှုတွေ ရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်း အချို့ အသင်းအဖွဲ့တွေဟာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း မှန်ကန်မှုမရှိတာတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းတာတို့၊ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများပြားတာတို့ ရန်ပုံငွေ အင်အား မလုံလောက်တာတို့ကြောင့် ထိရောက်မှု ရှိသင့်သလောက် မရရှိတာတွေကိုလည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီလုပ်ထုံး လုပ်နည်း၊ စည်းကမ်း မလိုက်နာမှုတွေလည်း တွေ့ရတဲ့အတွက် လိုအပ်သလို ထိုက်သင့်သလို အရေးယူပေးဖို့လည်း ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ INGO/ NGO အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊ ဆောင်ရွက် မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရည်ရွယ်ချက်၊ လုပ်ငန်းစဉ်တွေအောင်မြင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဌာနများအနေနဲ့ နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်နဲ့အညီ ကြီးကြပ်၊ ကြပ်မတ် ကူ ညီစောင့်ရှောက် ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးလျှက်ရှိပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင် ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၂း၅၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ နေ့လယ်စာသုံးဆောင်ဖို့ အစည်းအဝေးကို ရပ်နားပါ့မယ်။ နေ့လယ် (၂)နာရီအချိန်မှာ ပြန်လည်ကျင်းပမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။အားလုံးပြန်လည်ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို ၁၂း၅၇ နာရီတွင် ခေတ္တရပ်နား ပြီး ၁၄း၀၀ နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည် ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၄း၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ အစည်းအဝေးပြန်လည် စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

ဥပဒေကြမ်းကော်မတီအဖွဲ့ဝင်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြင်ဆင်ချက်ဖြင့်အတည်ပြုပြီးပေးပို့လာသောနိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား လွှတ်တော်က ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာနှင့်အတူ အဆိုတင်သွင်းခြင်း

အချိန်၊ ၁၄း၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် စတင်ဆွေးနွေးပြီး ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ပေးပို့လာပါတယ်။အဆိုပါပြင်ဆင်ချက်များကို အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ဝေငှထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီးပေးပို့လာသော နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီက ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာနှင့် အတူ အဆိုတင်သွင်းရန် ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၄း၀၁။

ဦးသန်းမြင့်(အဖွဲ့ဝင်၊ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဝင်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသောအမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁၀) က အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းရေးရာကော်မတီဝင် ဦးသန်းမြင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တင်သွင်းမှာကတော့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းအပေါ် စိစစ်တင်ပြခြင်း အစီရင်ခံစာကို ဥပဒေကြမ်းကော်မတီရဲ့ ကိုယ်စား ကျွန်တော်က ဖတ်ကြားတင်သွင်းမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

နိဒါန်း

၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၂၄) ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၀၅/ပသ (ကမတ)၁/၂၀၁၂-၅၀ ဖြင့် ပေးပို့လာသည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာဥပဒေနည်းဥပဒေနှင့်အညီလေ့လာစိစစ်ရန်အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥပဒေကြမ်းကော်မတီသို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှ ပေးပို့လာပါသည်။ ယင်းဥပဒေကြမ်းတွင် အခန်းပေါင်း (၁၀) ခန်းနှင့် ပုဒ်မပေါင်း(၂၈)ခု ရှိပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၂။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီသည် နိုင်ငံခြား သုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းကို လေ့လာစိ စစ်ရာတွင် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများအား ဖိတ်ကြား၍ သိရှိလိုသည်များ မရှင်းလင်းသည်များကို ညှိနှိုင်းမေးမြန်း ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၃။ ကော်မတီအတွင်း ညှိ နှိုင်းဆွေးနွေးချက်နှင့် လေ့လာစိ စစ်ခြင်းများအရ အောက်ပ ါ တွေ့ရှိချက်နှင့် ပြင်ဆင်ချက်များ ရရှိခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်-

(က) ပေးပို့လာသည့်ဥပဒေကြမ်းခေါင်းစဥ်ပုံစံမှာ မှားယွင်းနေ၍ ပုံစံမှန်ပြင်ဆင်ခြင်း အပြင် ဤဥပဒေကြမ်းပါ ဖော်ပြချက်များသည် နိုင်ငံခြားသုံးငွေကို စီမံခန့်ခွဲသည့် အချက်များဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ အခြားနိုင်ငံ များ၌ သုံးစွဲလျက် ရှိသော ဥပဒေ အမည်၌ Control သို့မဟုတ် Resistion စသည်ဖြင့် ထည့်သွင်း အသုံးပြုထားမှု ကို ထောက်ရှု၍ လည်းကောင်း၊ ဥပဒေအမည်ကို နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာဥပဒေ အစား နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေဟု ပိုမိုဆီလျော်အောင်ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

(ခ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း(၁)၊ ပုဒ်မ ၁ တွင် ဤဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သူများကို ဥပဒေရေးထုံးအရ ဥပဒေအမည်၏ အောက်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့ ရှိ၍ မူလဖော်ပြချက်ကို ပုဒ်မခွဲ (က)အဖြစ် ပြောင်းလဲပြီး၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အဖြစ် ဤဥပဒေ သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ရှိသည့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့အစည်းနှင့်မဆို သက်ဆိုင်သည့်အပြင်ပြည်ပသို့ရောက်ရှိနေသော နိုင်ငံသားများနှင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော နိုင်ငံသားဝန်ထမ်းများနှင့် လည်းကောင်းသက်ဆိုင်စေရမည်ဟု ဖြည့်စွက်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က

ပုဒ်မ ၂ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ပုဒ်မခွဲ (ဃ)အဖြစ် ဖြည့်စွက်ခဲ့သည့် သက်ဆိုင်သူများဟူသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို မလိုအပ်တော့ပါ၍ နုတ်ပယ်ခဲ့ပါသည်။

(ဂ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း(၁)၊ ပုဒ်မ ၂ ၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ) ငွေဟူသည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် ပုဒ်မခွဲ(င) နိုင်ငံတော်တွင် နေထိုင်သူနှင့် ပုဒ်မခွဲ(စ)၊ နိုင်ငံတော်တွင် နေထိုင်ခြင်းမရှိသူဟူသည့် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆို ချက်တို့ကို ဤဥပဒေကြမ်းတွင် မလိုအပ်သဖြင့် နုတ်ပယ်ခဲ့ပါသည်။

(ဃ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း (၁)၊ ပုဒ်မ ၂၊ တွင် ရွှေ ဟူ သည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ သဘောတူညီချက်စာတမ်း အပိုဒ် ၈ ပါ ပုဒ်မ ၅ IMF Agreement Article VIII ပါ Section 5 အရလည်းကောင်း၊ ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း ရွှေမှာ အဓိကကျ၍လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိ၍ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) အဖြစ် ရွှေ ဆိုသည်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပေးအယူပြုလုပ်မှု၌ သတ် မှတ် အ သုံးပြုသည့် စံချိန်မီ ရွှေချောင်း၊ ရွှေတုံးနှင့် ရွှေဒင်္ဂါးများကို ဆိုသည်ဟု ဖြည့်စွက်ခဲ့ပါသည်။

(င) ဤ ဥပဒေကြမ်း အခန်း(၁)၊ ပုဒ်မ၂(ဈ) နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာလုပ်ငန်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အားပုဒ်မခွဲ(ဃ)အဖြစ်ပြောင်းလဲအက္ခရာစဉ်ပြီးလုပ်ငန်းတွင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေလက်ခံခြင်း လုပ်ငန်း မပါဝင်၍ ထပ်မံဖြည့်စွက်ခဲ့ပါသည်။ ပုဒ်မ ၂ (ဠ) သုံးစွဲခွင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အား ပုဒ်မခွဲ (ဆ)အဖြစ် ပြော င်းလဲအက္ခရာစဉ်ပြီး နိုင်ငံခြားသုံးငွေကို ငွေစာရင်းဖွင့်ခွင့်လုပ်ငန်းမပါရှိ၍ ထပ်မံဖြည့်စွက်ခဲ့ ပါသည်။

(စ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း(၁)၊ပုဒ်မ၂ (ည)လုပ်ငန်းလိုင်စင်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်အား သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနက လိုင်စင်ထုတ်ပေးမည့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ ပါဝင်စေရန် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံခြားသုံးငွေများ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည့် လုပ်ငန်း အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသုံးငွေများ ကို ဝယ်ယူလက်ခံလဲလှယ်ပေးခွင့်အတွက်သော်လည်းကောင်းနိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ အခြားလုပ်ငန်းတစ်ခုခုအတွက် သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ထုတ်ပေးသည့်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ကို ဆိုသည်ဟု ပြင်ဆင် ခဲ့ပါသည်။

(ဆ) ဤဥပဒေကြမ်းအခန်း(၁)၊ပုဒ်မ ၂(ဇ)ကြီးကြပ်ရေးမှူးသို့မဟုတ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အား ပုဒ်မခွဲ (ဈ)အဖြစ် ပြောင်းလဲအကဲခွဲရာ စဥ်ပြီး နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုအား လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝအရ အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်၍ ယင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အား နို င်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ပုဒ်မ ၅ အရ ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကို ဆိုသည် ဟု ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

(ဇ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း (၃)၊ ပုဒ်မ ၄ ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန် များပါ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရန် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးခြင်း ဟူသည့် ဝါကျအား တရားစွဲဆိုခြင်းမှာဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို တရားစွဲဆိုရန် အတွက် ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးရန် လိုအပ်ခြင်းဖြစ်၍ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှု တစ်ခုခုကို တရားစွဲဆိုရန် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးခြင်း ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (စ)ပါ ကြီးကြပ်ရေးမှူး (သို့) ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အစား နိုင်ငံခြားသုံးငွေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ဟု လည်းကောင်း ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

(ဈ) ဤဥပဒေကြမ်းအခန်း(၃)၊ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ(ဃ)တွင် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ရာတွင် ဆက်စပ်သည့် လုပ်ငန်းသဘော သဘာဝများပါရှိစေရန် ယင်းပုဒ်မခွဲပါ နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် စပ်လျဥ်း၍ ဟူသည့် စကားရပ်အစား ပြည်တွင်း၌ နေထိုင်သူများ၏ ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပတွင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသုံးငွေစာရင်းအား အသုံးပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဥ်း၍ ဟူသည့် စကားရပ်နှင့် အစားထိုး သင့်ပါသည်။

(ည) ဤဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၃) ပုဒ်မ ၄ ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ၌ လုပ်ငန်းတာဝန်များပိုမိုပြည့်စုံစေရန်အတွက် ပုဒ်မခွဲ (ဇ)အဖြစ် ပြည်ပချေးငွေ ကိစ္စရပ်များကို လေ့လာ သုံးသပ်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ အကြံပြုချက်များတင်ပြခြင်း ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ(ဈ)အဖြစ်ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြည်ပချေးငွေစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြ င်း သို့မဟုတ် အာမခံထုတ်ပေးခြင်း

ဟု လည်းကောင်း ပုဒ်မခွဲ (ည)အဖြစ် ပြည်တွင်း၌ နေထိုင်သူများ ၏ ပြည်ပမှ ငွေချေးယူခြင်းနှင့် ပြည်ပသို့ ငွေထုတ်ချေးခြင်းတို့ကို စိစစ်ခွင့်ပြု ခြင်း၊ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းဟုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (ဋ)အဖြစ် နိုင်ငံခြားသုံးငွေဖြင့်ရငွေ၊ သုံးငွေ စာရင်းအင်းများကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန လုပ်ငန်းဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများမှ စာရင်းအင်းသတင်းအချက် အလက်များ စုစည်း၍ နိုင်ငံခြားငွေပေးငွေယူစာရင်းရေးဆွဲခြင်းဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ(ဌ) အဖြစ် တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ နိုင်ငံတော် နှင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည် များအကြား ဆောင်ရွက်သော ပို့ကုန်သွင်းကုန်များ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ချေးငွေများ ကူညီထောက်ပံ့ငွေများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အတိုးများအမြတ် များ၊ အစုပေါ်အမြတ်ခွဲဝေမှုများရငွေနှင့် သုံးငွေများအတွက် စာရင်းရှင်းလင်းမှုများ ကို ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ် အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဟုလည်းကောင်း ထပ်မံ ဖြည့်စွက် သင့်ပါသည်။

(ဋ) ဤဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၃) ပုဒ်မ ၅ တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအား ကြီးကြပ်ရေးမှူး သို့မဟု တ် အခြား သင့်လျော်သောပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန် ပြင်ဆင်ချက်အား ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝအရ နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌ က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ပါဝင်သည့်အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ ဗဟို ဘဏ်သည် ဤဥပဒေအရ မိမိအား အပ်နှင်း ထား သော လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ဗဟိုဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌ၊ဗဟိုဘဏ်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း များမှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေ စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းပြီးလုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်ဟု ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။ ဤဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၄) ခေါင်းစဉ်အား လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၇၊ ၈ တို့ပါ ကြီးကြပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဟူသည့် စကားရပ်တို့အား ပုဒ်မ ၅ နှင့် ကိုက်ညီရန် နိုင်ငံခြားသုံးငွေ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ ဟု ပြင်ဆင်ခဲ့ ပါသည်။

(၄) ဤဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၆)တွင်နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သာမန်ငွေစာရင်း ရငွေများ၊ ရွှေနှင့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေများကို မြန်မာပြည်အတွင်းမှ ပြည်ပသို့ လည်းကောင်း၊ ပြည်ပမှ ပြည်တွင်းသို့လည်းကောင်း ပေးပို့ခြင်း၊ ယူဆောင်ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက ပြည်တွင်းပြည်ပ လွှဲပြောင်းပေးပို့ခြင်းတို့ကို ပုဒ်မအသစ် ၄ ခု ထပ်မံ ဖြည့်စွက်၍ မူလခေါင်းစဉ်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့်သုံးစွဲခွင့်အစား နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများဟူသည့် အမည်သို့ ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

(၃) ဤ ဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၆) တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ သဘောတူညီချက်စာတမ်း (IMF Agreement)အပိုဒ် ၈ (Article VIII) ပါ ပုဒ်မ ၂ (Section ၂) သာမန်စာရင်းများကို ချုပ်ထိန်းခြင်းမှ ရှောင်ရှားခြင်း (Avoidance of Restriction on Current Account)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပုဒ်မခွဲ (က)၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ (ဈ) ကို လည်းကောင်း၊ ASEAN စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းပါ အပိုဒ် ၄ (Article ၄) (Free Flow of Capital) အရ ငွေကြေး အရင်းအနှီးများ လွတ်လပ်စွာစီးဆင်းစေရန် သတ်မှတ်ချက်နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပုဒ်မခွဲ (ဃ)၊ (င)၊ (စ) တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးဌာန ၏ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ ပုဒ်မခွဲ(ဆ)နှင့်(ဇ) ကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်း ထားသည့် ပုဒ်မ ၁၀ အဖြစ် ဤဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သူများသည် သာမန်စာရင်း ရငွေများဖြစ်သော နိုင်ငံခြားသုံးငွေများကို အောက်ပါကိစ္စရပ်များ အတွက် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

(က) သွင်းကုန်များအတွက် ပေးချေခြင်း။

(ခ) ပို့ကုန်-သွင်းကုန်များနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင် နေသော သယ် ယူပို့ဆောင်ခ၊ အာမခံကြေး၊ ကုန် လှောင်ရုံအသုံးပြုခ စသည့် ဝန်ဆောင်မှု များအတွက် ပေးချေခြင်း။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုပြီးသော သဘောတူ စာချုပ်များ အရ ပြည်ပကြွေးမြီများအတွက်ပေးချေခြင်း။

(ဃ)ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ခွင့်ပြုချက်အရပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခုသို့ အကူအညီ ပေးခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့ခြင်း။

(င) နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား ခွင့်ပြုသော နိုင်ငံခြားသုံးငွေ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း။

(စ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြည်ပ၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း။

(ဆ)ပြည်ထောင်စုအစိုးရအရ အသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် နိုင်ငံခြားသုံး ငွေဖြင့် အသုံးစရိတ်များသုံးစွဲခြင်း။

(ဇ) နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း၊ဆေးကုသခြင်း၊ ပညာသင်ကြားခြင်း တို့တွက် ကုန်ကျစရိတ်များ ပေးချေခြင်း။

(ဈ) မြန်မာနိုင်ငံသို့အဝင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှအထွက်တွင် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၌ ကြေညာ၍ ယူဆောင်လာသောသို့မဟုတ် ယူဆောင်သွားသော နိုင်ငံခြား သုံးငွေနှင့် ခရီးသွားချက်လက်မှတ်များ သို့မဟုတ် အခြား ငွေပေးချေမှု ဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်းများနှင့်ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို အခါအား လျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ နိုင်ငံတကာနှင့် လွှဲပြောင်း ပေးချေမှုများအတွက် အသုံးပြုခြင်းဟု ဖြည့်စွက် သင့်ပါသည်။

(ပ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း(၆)တွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်း လိုအပ်ချက်အရ ပုဒ်မ ၁၁ အဖြစ် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံခြားသားများသည် ရွှေနှင့် နိုင်ငံခြား သုံးငွေများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ပေးပို့ခြင်း၊ ယူဆောင်လာခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ ပြည်ပသို့ ယူဆောင် သွားခြင်းများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ပုဒ်မအသစ်တစ်ခု ဖြည့်စွက်ခဲ့ပါသည်။

(ဏ)ဤဥပဒေကြမ်းအခန်း(၆)တွင် အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းပါArticle 4, Free Flow Capital အရ ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းစေရန် သတ်မှတ်ချက် နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပုဒ်မ၁၂ အဖြစ် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်

သက်ဆိုင်သောအရင်းငွေ၊ အတိုးငွေ၊ အမြတ် ငွေများ၊ အစုပေါ် အမြတ် ခွဲဝေမှုနှင့် အခြားတရားဝင်ရရှိငွေများကို သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ ပြည်ပသို့ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်အသုံးပြု၍ပြန်လည်လွှဲပြောင်းပေးပို့နိုင်သည် ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၃ အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံသားတစ်ဦး သည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နိုင်ငံခြားတွင် တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခွင့်ရရှိပါက ယင်းကိစ္စအတွက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမည့်ငွေကြေးများအား နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ခွင့်ပြုချက် ဖြင့် လွှဲပြောင်း ပေးပို့ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ပုဒ်မအသစ် နှစ်ခု ဖြည့်စွက် ခဲ့ ပါသည်။

(တ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း (၆)ပါ မူလ ပုဒ်မ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၃ တို့အား ပုဒ်မ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇ အဖြစ် ပြောင်းလဲ အမှတ်စဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၁၂ ဤ ကော်မတီမှ ပြောင်းလဲ အမှတ်စဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၁၆ ပါ ဤဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သူများ နိုင်ငံတော်မှ ပြည်ပ နိုင်ငံတစ်ခုခု သို့ထွက်ခွာခြင်း သို့မဟုတ် ပြည်ပမှ ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်း ပြုစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များကို နည်းဥပဒေတွင် အသေးစိတ်ထည့်သွင်း မည်ဖြစ်၍ ယင်းပုဒ်မအား ဤဥပဒေ နှင့် သက်ဆိုင်သူများသည် နိုင်ငံတော်မှ ပြည်ပ နိုင်ငံတစ်ခုခုသို့ ထွက်ခွာသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ ပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခုခုမှ နိုင်ငံတော်အတွင်း သို့ ဝင်ရောက်သည့် အခါတွင်ဖြစ်စေ နို င်ငံခြားသုံးငွေနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟုပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

(ထ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း (၆) မူလ ပုဒ်မ ၁၃ ပြောင်းလဲ အမှတ်စဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၁၇ ပုဒ်မခွဲ (က)အောက်တွင် အာဆီယံစီးပွားရေး အသိုက်အဝန်းပါ Article 4, Free Flow of Capital အရ ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းစေရန်သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အဖြစ် နိုင်ငံခြားမတည်ငွေရင်းဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရရှိသော နိုင်ငံခြား သုံးငွေကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသော မိမိတ ရားဝင်ရရှိသည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေကို

ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ခွင့်နှင့် သုံးစွဲခွင့်ရှိသည် ဟု ဖြည့်စွက်ပြီးမူလပုဒ်မခွဲ(ခ)ကို(ဂ)အဖြစ်ပြောင်းလဲအကဲခရာစဉ်ခဲ့သည်။ ယင်းပုဒ်မခွဲ (ဂ) အောက်တွင် (IMF Agreement Article VIII) ပါ Section 2 , Avoidance of Restriction on Current Account ပါပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ပုဒ်မခွဲ(ဃ)အဖြစ် နိုင်ငံခြားသား ဖြစ်ပါက မိမိတရားဝင်ရရှိသည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေအား ပြည်တွင်းသုံးငွေသို့ လဲလှယ်၍ ပြည်တွင်းရှိဘဏ်များတွင်ကျပ်ငွေ စာရင်းဖွင့်လှစ်ခွင့်နှင့် ထို ငွေစာရင်း မှ လက်ကျန်ကျပ်ငွေကို နိုင်ငံခြားသုံးငွေအား ပြန်လည်ဝယ်ယူခွင့် ရှိသည်ဟု ဖြည့်စွက်ခဲ့ပါသည်။

(ဒ) ဤဥပဒေကြမ်းအခန်း(၇) ပုဒ်မ ၁၄ ပြောင်းလဲ အမှတ်စဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၁၈ စာကိုယ်ပါ ကြီးကြပ်ရေးမှူးသို့မဟုတ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဟူသည့် စကားရပ်အစား နို င်ငံခြားသုံးငွေ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ ဟူသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးပြီး ပုဒ်မခွဲ(ဂ)ပါ လိုင်စင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ဖျက်သိမ်းခြင်း ဟူသည့် စကားရပ်အစား လုပ်ငန်းလိုင်စင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရပ်ဆိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းဟု ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။

(ဓ) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း(၇) ပုဒ်မ ၁၅ ပြောင်းလဲ အမှတ်စဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၁၉ ပါ ပုဒ်မခွဲ (က) (၂) အရ အဖွဲ့က ပုဒ်မ ၁၅ အရ ချမှတ်သော စီမံခန့်ခွဲရေး ပြစ်ဒဏ်ကိုချမှတ်သူမှာ ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပါဝင်ပြီး အဖွဲ့က ချမှတ်ခြင်းဖြစ်၍ဗဟိုဘဏ်သို့အယူခံရန် အကြောင်းမရှိ၍ ယင်းပုဒ်မအား ပုဒ်မ ၁၈ အရစီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းဖြင့်အရေးယူခံရသူသည် ခုခံချေပခွင့် အပြည့်အဝ ရရှိစေရမည် ဟု ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။

(န) ဤဥပဒေကြမ်း အခန်း (၉) ပုဒ်မ ၁၈ ပြောင်းလဲအကဲခရာစဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၂၂ ပါ မည်သူမျှ ဗ ဟိုဘဏ်၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ ဟူသည့် ဝါကျအရ ဗဟိုဘဏ်က ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်မှာ အများအပြားရှိ

နိုင်၍ ဤဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမိန့် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက် ဖြစ်စေရန် လည်းကောင်း ၊ နည်း ဥပဒေများကိုပါ ထည့်သွင်းလို၍ လည်းကောင်း ဗဟိုဘဏ်၏ ဟူသည့် စကားရပ်အား ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများဟူသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးခဲ့ပါသည်။

(ပ) ဤဥပဒေကြမ်းအခန်း(၉)ပုဒ်မ ၂၅ ပြောင်းလဲ အက္ခရာစဉ်ပြီး ပုဒ်မ ၂၉ စာကိုယ်ပါဤဥပဒေကို အောင်မြင်စွာဟူသည့် စကားရပ်အား ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုဟူသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးပြီး ပုဒ်မခွဲ (ခ)တွင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးသို့မဟုတ် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဟူသည့်စကားရပ်အစား နိုင်ငံခြားသုံးငွေ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ ဟူသည့် စကားရပ်ကို အစားထိုးပြီး ညွှန်ကြားချက်များဟူသည့် စကားရပ်နောက်တွင် နှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်း များဟူသည့်စကားရပ်ကို အစားထိုးသင့်ပါသည်။

(ဖ) ဤဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၉)ပုဒ်မ၂၇ ပြောင်းလဲအက္ခရာစဉ်ပြီး ပုဒ်မ၃၁ ပါ ညွှန်ကြားချက်များ၏ နောက်တွင်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဖြည့်စွက်ခဲ့ပြီး မဆန့်ကျင်သမျှဟူသည့် စကားရပ်၏နောက်ပါ အတည်ဖြစ်သည် ဟူသော စကားရပ်အစား ကျင့်သုံးနိုင်သည်ဟူသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုး ခဲ့ ပါသည်။

(ဗ) ဤဥပဒေကြမ်းပါ ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မ ၁၃(က)၊ (ခ)၊ ပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မ ၂၂ တို့ပါ နိုင်ငံခြားငွေဟူသည့် စကားရပ်အား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် နိုင်ငံခြား သုံးငွေဟု ဖွင့်ဆိုထား၍ ဥပဒေ တစ်ရပ်လုံးတွင် တစ်ညီတည်းသုံးစွဲရ မည် ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြားသုံးငွေဟူသည့်စကားရပ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၈ ၊ ပုဒ်မ ၁၄ စာကိုယ်၊ ပုဒ်မ ၁၄(ဂ)တို့ပါ လိုင်စင် ဟူသော စကားရပ်တို့အား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ဟုဖွင့်ဆိုထား၍ ဥပဒေတစ်ရပ် လုံးတွင် တစ်ညီတည်း သုံးစွဲရမည်ဖြစ်၍ လုပ်ငန်းလိုင်စင် ဟူသောစကားရပ် တို့ဖြင့် အစားထိုးခဲ့ပါသည်။

ကော်မတီ၏သဘောထားမှတ်ချက်

၄။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပေးပို့လာသည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းကို ဤဥပဒေကြမ်း ကော်မတီအနေဖြင့် အသေးစိတ် လေ့လာစိစစ်၍ ပြင်ဆင်ခြင်း (၁၀)ချက်၊ နုတ်ပယ်ခြင်း (၅)ချက်၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း (၁၃)ချက်၊ အစားထိုးခြင်း (၅)ချက် တို့ကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အမျိုးသားလွှတ်တော် က ဆက်လက်အတည်ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံ တင်ပြအပ်ပါသည်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၄း၂၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဦးမြညိမ်း တို့ကို ခဏလေး ကြည့်လိုက်ပ ါအုံး။ နည်းနည်းလေး တွေ့တာလေးတွေပြောမလို့။ ခဏလေး ကြည့်လိုက်ပါအုံး။ စာမျက်နှာ (၁)က အပိုဒ် (ခ)မှာ အပိုဒ်(ခ)Bold လုပ်ထားတယ်။ ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ရှိသည့် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့အစည်းနှင့် မဆို သက်ဆိုင်သည့်အပြင် တွေ့တယ်နော်။ ပြည်ပသို့ရော က်ရှိနေသော နိုင်ငံသားများနှင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော နိုင်ငံသား ဝန်ထမ်းများနှင့်လည်းကောင်းသက်ဆိုင်ရမည်။ ပြည်ပနှင့် နိုင်ငံခြားဆိုတာခွဲပြီး ရေးထားတယ်နော်။ ပြည်ပဆိုတာကတော့ ကိုယ်တို င်းပြည်ရဲ့ပြင်ပမှာ တခြားတိုင်းပြည်မရောက်သေးတဲ့ သမုဒ္ဒရာ ထဲမှာလည်း ရှိရင်ရှိမှာပေါ့။ အာကာသသွားတဲ့ ခရီးလည်းဖြစ်ရင် ဖြစ်မှာပေါ့။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့ အပြင်ဆိုရင် ပြည်ပပေါ့။ ဟုတ်တယ်မို့လား။ သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင် တာလည်း ပြည်ပမှာ လည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ရေပြင်ထဲမှာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ အာကာသမှာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြောရင်ပေါ့။ အဲဒီတော့ ပြည်ပဆိုတာက ပြည်ပသို့ရောက်ရှိနေတာ ဒါ မှန်ပြီ။ နောက် သွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတာ နိုင်ငံခြားသို့ ဆိုရင် တခြားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ မရောက်သေးခင် သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ဒီငွေဒီဥပဒေနဲ့ပတ်သက်လို့ ဘယ်လို သဘောထားမလဲဆိုတာ စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပြည်ပသို့ပဲ ပြည်ပသို့သွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဆိုရင်တော့ ရှင်းတာပေါ့။ ရတယ်နော်။ ပြန်စဉ်းစားကြည့်ဖို့ပါ။ ဆုံးဖြတ်ပေးတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ပြန်စဉ်းစားကြည့်ဖို့ တွေ့တဲ့ဥစ္စာ။ အလားတူပဲ စာမျက်နှာ (၃)မှာ လည်း ၃(ဈ) ဤဥပဒေကြမ်း၊ အခန်း(၃) ပုဒ်မ ၄ ပုဒ်မခွဲ(ဃ)တွင် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ရာတွင် ဆက်စပ်သည့် လုပ်ငန်း သဘောသဘာဝများ ပါရှိစေရန် ယင်းပုဒ်မခွဲပါ " နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ " ဟူသည့်

စကားရပ်အစား “ ပြည်တွင်း၌ နေထိုင်သူများ၏ ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပတွင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း ဆိုတော့ နိုင်ငံခြားမှာပဲ နိုင်ငံခြား သုံးငွေစာရင်းကဖွင့်လို့ရမှာပဲ ပြည်ပဆိုရင် သမုဒ္ဒရာထဲတို့၊ ဘာတို့ ညာတို့မှာတော့ ရမှာမ ဟုတ်ဘူး။ ဟုတ်တယ်နော်။ စဉ်းစားဖို့ ပြောတာပါ။ ပြည်ပ ဆိုတဲ့ဥစ္စာက တခြားနိုင်ငံပဲလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့ပြင်ပ၊ နိုင်ငံခြားဆိုရင်တော့ ဒါရှင်းတယ်။ နိုင်ငံခြားတွင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ခြင်းဆိုတော့ ဒါရှင်းပါတယ်။ (၄)က ကျွန်တော်သိပ်နားမလည်ဘူး။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအား ကြီးကြပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် အခြားသင့်လျော် သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန် ပြင်ဆင်ချက်အား ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်း သဘောသဘာဝအရ ဥပဒေအရရယ်လို့ မဟုတ်ဘူးနော်။ လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝအရ နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ ဒီအထိက ရှင်းပါတယ်။ ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌသည် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ပဲ လုပ်ရမယ်ဆိုရင် အောက်မှာ ခင်ဗျားတို့ရေးထားတဲ့ ဗဟိုဘဏ်သည် ဤဥပဒေအရ မိမိအား အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များကို ဆောင်ရွက် ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဗဟိုဘဏ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ မှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သည့် နို င်ငံခြားသုံးငွေ စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့ ကို ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည် ဆိုတော့ ဥက္ကဋ္ဌဘယ်သူလုပ်ရ မလဲ ဆိုတာ မ ရှင်းဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။ (၄) တွေ့လားမသိဘူး။ တွေ့တယ်နော်။ ဗဟိုဘဏ်ရဲ့ သဘောသဘာဝအရ ဥက္ကဋ္ဌက ဒီနိုင်ငံခြား သုံးငွေနဲ့ပတ်သက်လို့ စီမံခန့်ခွဲတယ်။ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌပဲ လုပ်ရမယ်ဆိုတော့ သူတို့ပါဝင်သော အဖွဲ့နဲ့လုပ်ရမည်လို့ ရေးလိုက်တဲ့အတွက် ဥက္ကဋ္ဌသည် ဘယ်သူလုပ်ရမှန်း မသိတော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ဗဟိုဘဏ်ရဲ့ သဘောသဘာဝဆိုတာ ဘာလဲ။ ဥပဒေအရလား။ ဘာလဲ။ သဘော ကပေါ့နော်။ လုပ်လို့ ရတယ်ဆိုရင် သူပဲလုပ်လိုက်ပေါ့။ သူပြောင်းရေးလိုက်တဲ့အတွက် ဥက္ကဋ္ဌ ပျောက်သွားတဲ့ သဘော ဖြစ်နေတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌ ဘယ်သူ လုပ်ရမှန်းမသိဘူး ဖြစ်နေတယ် နော်။ ပြန်စဉ်းစားဖို့ပါ။ နောက်တစ်ခုက စာမျက်နှာ (၆)ပေါ့။ စာမျက်နှာ (၆)(ထ) အောက်ဆုံး(၃) ကြောင်းပေါ့။ တွေ့တယ်နော်။ Bold လုပ်ထားတဲ့ ကိစ္စပါ။ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက မိမိ တရားဝင် ရရှိသည့် နိုင်ငံခြား သုံးငွေအား ပြည်တွင်းသုံး ငွေသို့ လဲလှယ်၍ ပြည်တွင်းရှိ ဘဏ်များတွင် ကျပ်ငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်ခွင့်နှင့် ထိုငွေစာရင်းမှ လက်ကျန်ကျပ်ငွေကို နိုင်ငံခြားသုံးငွေအား ပြန်လည်

ဝယ်ယူခွင့်ရှိသည်။” ဆိုတော့ သူက အပြင်မှာ လိုက်ပြီးတော့ နိုင်ငံခြားသုံးငွေကိုရောင်းပြီး ကျပ်ငွေ ဝယ်မှာလား။ သူပြန်ပြီးတော့ နိုင်ငံခြားသုံးငွေကနေ ကျပ်ငွေလက်ကျန်ကနေပြီးတော့နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ကျော့တော့ ပြင်ပမှာလိုက်ပြီး ဝယ်မှာလားဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ တကယ်လို့ ဒါကလည်း စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီရဲ့ Control အရဆိုရင်တော့ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက မိမိတရားဝင် ရရှိသည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေအား အဲဒီကြားထဲကို အောက်က ပြည်တွင်းရှိဘဏ်များတွင်ဆိုတာ ဖို့လိုက် လို့ရှိရင် ပြည်တွင်းရှိဘဏ်များတွင် ပြည်တွင်းသုံးငွေသို့ လဲလှယ်၍ဆိုတာ ဘဏ်မှာပဲလဲရမယ်နော်။ လဲလှယ်၍ ကျပ်ငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ခွင့်နှင့် ထိုငွေစာရင်းမှ လက်ကျန်ကျပ်ငွေ ကို နိုင်ငံခြားသုံးငွေ အား မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီမှာ ကို နဲ့ အား နဲ့ ထပ်နေတယ်။ လက်ကျန်ကျပ်ငွေကို နိုင်ငံခြားသုံးငွေအဖြစ် ထိုဘဏ်၌ ပြန်လည်လဲလှယ်ခွင့်ရှိသည်ဆိုရင်တော့ ဒီဘဏ်မှာပဲ Transaction လုပ်ရသွားရမှာပဲ နိုင်ငံခြားသုံးငွေအပ်မယ်။ အပ်ပြီးလို့ရှိရင် ဘဏ်ကနေ ဒါကိုကျပ်ငွေစာရင်းဖွင့်ပေးမယ်။ ဒီကျပ်ငွေ သုံးမယ်။ ကျန်လို့ရှိရင် ဒီဘဏ်မှာပဲ ပြန်ပြီး Exchange လုပ်မယ်။ ဒီသဘောဖြစ်မှာပေါ့။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့က ဘယ်ဟာကို လိုချင်လည်းဆိုတာတော့ မသိဘူး။ ကျွန်တော်မြင်တာလေးတွေ ပြောတာ ပါနော်။ ဒီလောက်ပါပဲ။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီးပို့ လာသော နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းအား ဆွေးနွေးလိုသည့်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များရှိလျှင် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၄း၂၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည် ပြုပြီးပေးပို့လာသော နိုင်ငံခြားသုံးငွေဆိုင်ရာ ဥပဒေ ကြမ်းကို ဆွေးနွေးမယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရှိလျှင် ဆွေးနွေးလိုသည့် အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ် ကို ဖော်ပြလက်မှတ် ရေးထိုးပြီး ၁၅ - ၃ - ၂၀၁၁ ရက် (ကြာသပတေးနေ့) ထက် နောက်မကျပဲ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ပါတယ်။

ဦးညာဏ်လင်း၊ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃)၏အရည်အချင်း ပြည့်ဝသော ရှေ့နေများပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အစီအမံများ ဆောင်ရွက် ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို လွှတ်တော်ကိုယ် စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည်ဖြေရှင်း ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အမျိုးသား လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၄း၂၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)မှ ဦးညာဏ်လင်း တင်သွင်း ထားသည့် အရည်အချင်းပြည့်ဝသော ရှေ့နေများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို ဆွေးနွေးဖို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၃)ဦးက အမည်စာရင်း တင်သွင်း ထားပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၄း၂၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ပထမဦးစွာရခိုင်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)မှ ဦးမောင်အေးထွန်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄း၂၉။

ဦးမောင်အေးထွန်း၊ရခိုင်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ဖိတ်ကြား၍ တက်ရောက်လာကြသော ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အားလုံးလေးစားကြောင်း ပဏာမ ပြောကြားလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၃) မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော် ဦးညာဏ်လင်း တင်သွင်းသည့် အရည်အချင်း ပြည့်ဝသည့်ရှေ့နေများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအား တိုက်တွန်းသည့် အဆိုနဲ့ ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ရှေ့နေများဟာ တရားရေးမဏ္ဍိုင် ဖြောင့်မတ်တည့်မတ်သူများ ဖြစ်ပါတယ်။ တရားရေး မဏ္ဍိုင်ကို မယိမ်းယိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သူများ လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်

များဟာ ဥပဒေရေးရာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အမြဲတမ်း လေ့လာဖတ်ရှု ဆည်းပူးနားလည်အောင်ထိ အထူး ကြိုးစားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အခုခေတ်မှာ အချို့ဥပဒေကျောင်းသားတွေက ကျောင်းသား အချို့ ကတော့ ဥပဒေနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ပုဒ်မနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘယ်ဥပဒေက၊ ဘယ်ပုဒ်မက၊ ဘယ်အကြောင်းအရာက ဘယ်မှာရှိတယ် ဆိုတာကို ကွဲကွဲပြားပြား မသိနိုင်တဲ့ ကျောင်းသား အချို့ ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော် လက်တွေ့ ဘဝအနေနဲ့ ပြောကြားရရင် လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ကပေါ့။ ကျွန်တော့် ဆီကို ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ရောက်လာပြီးတော့ ဦးလေး ညအချိန် ပုန်းလျှိုးဝင်ရောက်တဲ့ ဥပဒေပုဒ်မက ဘာလဲမေးတော့ ကျွန်တော်ကလည်း အရင်စလို ထင်ပြီးတော့ အရင်စလိုပေါ့လေ။ ပြစ်မှုပုဒ်မ ၄၅၆ ကွာဆိုပြီးတော့ ပြောပါတယ်။ သူက ဥပဒေ ကျောင်းသားကတော့ ချက်ချင်း လှန်လှန်ကြည့်ပြီးတော့ မတွေ့ပါဘူးလို့ ပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်တော် သူရှာတဲ့ ဥပဒေကို ကြည့်လိုက် တော့ ဘာဖြစ်နေလဲဆိုတော့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေမဟုတ်ဘဲနဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့် ထုံးဥပဒေ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒါကို သာဓကအားဖြင့် သူတို့ကို မေးကြည့်တော့ ကျွန်တော်တို့ သိပ်လုပ်တော့ လုပ်ပါတယ်၊ ကြိုးတော့ ကြိုးစားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သဲသဲကွဲကွဲတော့ နားမလည်နိုင် လိုက်တာ ပါဆိုပြီးတော့ ပြန်ဖြေပါတယ်။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့ သင်ကြားမှုမှာ ပီပြင်မှု မရှိဘဲ သက်တမ်းတိုကာလအတွင်းမှာ သင်ကြားတဲ့အတွက် ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများဟာ ဥပဒေကို မကျေညက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေ ကျောင်းသားများ အတွက် ပညာသင်သက်တမ်းများ တိုးမြှင့်သင်ကြားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဥပဒေကို ကျွမ်းကျင်မှသာ အမှုလိုက် ဆောင်ရွက်ရာနေရာမှာ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသော ရှေ့နေကောင်းတစ်ယောက် ဥပဒေအကျိုးဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အခု နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဒုတိယသမ္မတ ဒေါက်တာ စိုင်းမောက်ခမ်း က တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် သင်ကြားနေသည့် ဘာသာရပ်အလိုက်သင်တန်းများကို သက်တမ်းတိုးဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြောကြား ကြောင်း သိရှိရတဲ့အတွက် များစွာဝမ်းမြောက်ပါတယ်။ ဥပဒေ ကျောင်းသားများအတွက်လည်း ဥပဒေကိုလေ့လာဆည်းပူးနိုင်ပြီး သင့်တင့်သောအချိန်ကာလများကို ရရှိရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဥပဒေ သင်ကြားမှုအချိန်များကောင်းကောင်းရရှိတဲ့အတွက် ကျောင်းသားများမှာလည်း ဥပဒေ ဘာသာရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျေညက်စွာလေ့လာနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို နိုင်ငံတော် ဒုတိယသမ္မတကြီးရဲ့ ပြောကြား ချက်ဟာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အစီအမံတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဥပဒေ ပညာကို LL.B

ကျောင်းသားများမှာ တချို့ကတော့ ဥပဒေအရာရှိတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြပါတယ်။

ဥပဒေအရာရှိတွေကနေ နိုင်ငံတော်ရဲ့ကိုယ်စား Government Body ပေါ့။ အမှုကို အကျိုးဆောင်အဖြစ် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ရပါတယ်။ ဥပဒေအရာရှိတာဝန်ကို ထမ်းဆော င်ခွင့် မရတဲ့ ကျောင်းသားများ ကတော့ ရှေ့နေလိုင်စင် ရရှိတဲ့အတွက် တတ်သင့်ရဲ့နဲ့ အခုဆိုရင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး တစ်ဦးထံမှာ တစ်နှစ်ပညာ သင်ကြား ရပါတယ်။ လက်တွေ့ ပညာ သင်ကြားရပါတယ်။ အဲဒီ လက်တွေ့ပညာသင်ကြားပြီး ရှေ့နေကြီးကကျေနပ်ပြီးမှ ထောက်ခံချက် ပေးပါတယ်။ ထောက်ခံချက် ရပြီးမှသာ ရှေ့နေလိုင်စင်ကို လျှောက်ထားရပါတယ်။ အခုခေတ်မှာ ကြည့်ပြန်ရင် Master ကြီးများထံမှာ ရှေ့နေလိုင်စင်ရရှိရေးအတွက် တစ်နှစ်သင်တန်း၊ တစ်နှစ် လက်တွေ့သင်တန်း ယူသည့်အပြင် ရှေ့နေဖြစ်နိုင်သည့်တိုင်အောင်ပေါ့။ (၄၊ ၅)နှစ်ဆိုသလို ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသား တွေက Master ကြီးများထံမှာ ပညာသင်ကြားလေ့လာပြီးတော့ သူရဲ့ အမှုများရဲ့ အမှုလိုက် အကျိုးဆောင် အဖြစ်ဆောင်ရွက်တာတွေကို တွေ့ရှိနေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များပြောခဲ့တဲ့ ရှေ့နေများရဲ့ Master များကို ထိရောက်စွာ တိုက်တွန်းပေးရန် အတွက် မလိုအပ်ပါဘူးလို့ ထင်မိပါတယ်။ အမှုများကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရာမှာလည်း အကျိုးဆောင်က (၂)မျိုး ရှိပါတယ်။ တစ်မျိုးကတော့ ရှေ့နေအကျိုးဆောင်ဖြစ်ပြီး၊ တစ်မျိုး ကတော့ ဥပဒေအရာရှိအကျိုးဆောင် ဖြစ်ပါတယ်။ အမှုများလိုက်ပါဆောင်ရွက်ရာမှာ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်ခ အစိုးရရဲ့ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ပြီး၊ ရှေ့နေအကျိုးဆောင်ကတော့ မိမိငှားရမ်း လာတဲ့ အမှုသည်များဘက်က လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရပါတယ်။

အမှုလိုက်ရာမှာ အမှုနှင့်ပတ်သက် ပြီးတော့ ဥပဒေများကိုလည်းကောင်း စီရင်ထုံးများကို လည်းကောင်း အပတ်တကုတ် လေ့လာ မှတ်သားရပါတယ်။ ရှေ့နေတစ်ဦးအနေဖြင့်မိမိရဲ့အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းကို လုပ်ဆောင်ရင်း လုပ်ဆောင်ရသည့်အတွက် တရားရေးမဏ္ဍိုင် မယိမ်းယိုင် စေရေးအတွက် အထူးကြိုးစား ရပါ တယ်။ မိမိကို အားကိုးပြီး ဘဝတစ်ခုလုံးကို ပုံအပ်တဲ့ အမှုသည်၏အကျိုးအတွက် မိမိအနေဖြင့် ဥပဒေကို မလေ့လာဘဲ၊ မဖတ်ရှုဘဲ မနေ ရဲကြတော့ပါ။ ဥပဒေများကို မနားမနေ နံနက်ရော၊ ညနေပါ ဖတ်ရှု လေ့လာရပါတယ်။ ဥပဒေပုဒ်မရဲ့အဆိုများ၊ စီရင်ထုံးများကို မှတ်ရပါတယ်။ ဒါမှသာ အမှုတစ်ခုကို contra ဖြစ်တဲ့အချိန်အခါပေါ့ အမှုလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်တဲ့အချိန်အခါမှာ တစ်ဖက် အကျိုးဆောင်က ဥပ ဒေနဲ့ မကိုက်ညီတဲ့

အချက်အလက်များကို နောက်တစ်ဖက်အကျိုးဆောင်က ကိုက်ညီအောင်ဆိုပြီးတော့ တရားသူကြီး ထံမှာ လျှောက်လဲချက်များကို ဥပဒေအကိုးအကား၊ စီရင်ထုံးအကိုးအကားနဲ့ ချက်ချင်းလက်ငင်း ဆိုသလို လျှောက်လဲတင်ပြ ရပါတယ်။

ထို့ကြောင့် ရှေ့နေတစ်ဦးအနေနှင့် ဥပဒေကိုလေ့လာဖတ်ရှုရန် တိုက်တွန်းရန် မလိုကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရှိ ပါတယ်။ထို့ပြင် ရှေ့နေများရဲ့ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်စေရေးအတွက် ရှေ့နေကျင့်ဝတ်ကိုဥပဒေ အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းသဖြင့် ရှေ့နေများ၏ကျင့်ဝတ်၊ စာရိတ္တအပိုင်းကိုလည်း မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှ တိုက်တွန်းရန် မလိုအပ်ပါ။ အကယ်၍ ရှေ့နေတစ်ယောက်က ကျင့်ဝတ် ဖောက်ဖျက်ပါက တရားဥပဒေအရ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ဘဝ မှာလည်း မြောက်မြားစွာ ရှိတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီလို ရှေ့နေကျင့်ဝတ်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ အတွက် ရှေ့နေများဟာ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ တရားခွင်ကို လေးစားလိုက်နာမှု၊ အမှုသည်များ ၊ ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ ဆက်ဆံ ရာမှာလည်း အမြဲတစေ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ဆက်ဆံနေရတာလည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ထို့ပြင် ရှေ့နေ များအနေဖြင့် တရားရုံးချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ရှေ့နေအသင်းကိုဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်း အစည်းအဝေးများကျင်းပခြင်း၊ ရှေ့နေမ ငှားနိုင်သော လူသတ်မှုစသည့် ဥပဒေများ အမှုများ အတွက်လည်း ရှေ့နေများအသင်းမှနေပြီးတော့ ဖြန့်ဝေ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းဖြင့်ရှေ့နေအသင်းမှာ ယခုအထိ ခိုင်မာလျက်ရှိနေပါတယ်။ ပြည်နယ် / တိုင်း/ ခရိုင် တရား သူကြီးများမှာလည်း ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ရှေ့နေအသင်းများရဲ့ ရုံးခန်းများကို နေရာပေးပြီးဖွင့်လှစ်ကာ မိမိတို့အနေဖြင့်လည်း အခါအားလျော်စွာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး မှုများ ရှိပါတယ်။ ဒါတွေကလည်း နိုင်ငံတော်ရဲ့ အစီအမံများ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အတွက် ရှေ့နေများ အနေဖြင့် တရားရေးမဏ္ဍိုင် မယိုင်လဲရအောင်အတွက် ကျင့်ဝတ်နဲ့အညီ ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုလျက်ရှိပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တင်ပြဆွေးနွေးရမည်ဆိုလျှင် အရည်အချင်း ကောင်းပြည့်ဝတဲ့ ရှေ့နေ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အစီအမံများကို ယခင်ကတည်းက ပျိုးထားပြီးဖြစ်ပါသဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်း မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃) အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဉာဏ်လင်း ၏ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသည့်ရှေ့နေများ ပေါ်ထွန်း လာရေးအတွက် အစီအမံများ ဆောင် ရွက်ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအား တိုက်တွန်းရန် အဆိုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှလည်း ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်သည့်အတွက်

နိုင်ငံတော်အစိုးရအား တိုက်တွန်းရန် မလိုအပ်ပါကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၄း၃၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၂)မှ ဦးသန်းဆွေ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄း၃၉။

ဦးသန်းဆွေ ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)။ ။အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်က ဦးဉာဏ်လင်း ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃) တင်သွင်းတဲ့အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ရှေ့နေများပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အစီအမံများဆောင်ရွက်ပေးပါရန်ဆိုတဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်သိတာတော့ ဦးဉာဏ်လင်းဟာ ပညာရေးဝန်ထမ်းပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီအဆိုကို တင်သွင်းခြင်းအားဖြင့် ဦးဉာဏ်လင်းများ ရှေ့နေဆိုးများရဲ့ နှိပ်စက်မှုများကို ခံရလို့ ခံစားချက် နဲ့များ ဒီအဆိုကို တင်သွင်းသလားလို့ ကျွန်တော် သံသယဖြစ်မိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ၁၉၆၈ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၉၃ ခုနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း(၂၅)နှစ် ကျော် ကျော် ရှေ့နေအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့လို့ပါပဲ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့နေလောကမှာလည်း အရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ ရှေ့နေတွေရှိသလို၊ မပြည့်ဝတဲ့ ရှေ့နေတွေရှိတယ်။ ရှေ့နေကောင်းများ ရှိသလို ရှေ့နေဆိုးများလည်းရှိတော့ ဒါကျွန်တော် ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရှေ့နေဆိုတဲ့ လူတန်းစားတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်လာတာဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီတရားရုံး တရားသူကြီးရှိလို့သာလို့ ဆိုရပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာပြည်မှာ သမိုင်းကြောင်းမှာ ကြည့်လိုက်ရင် ရှေးမြန်မာမင်းများ လက်ထက်ကတည်းက တရားသူကြီးတွေ၊ ရှေ့နေတွေ ရှိတာ သိရပါတယ်။ ကုန်းဘောင်ခေတ် စစ်ကိုင်းမင်းလက်ထက်မှာ ရှေးက တရားသူကြီးတွေကို ခုံမင်း လို့ခေါ်တယ်လို့ ကျွန်တော် သိရ ပါတယ်။ ဒီခုံမင်းတွေဟာ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ထဲမှာ သူတို့မှာ ဒီတရားစီရင်ရေး Power အပြင် ဒီ (Police Force) ဟိုခေတ်တုန်းကတော့ ပုလိပ်တောင် မခေါ်သေးဘူးလို့ ကျွန်တော်ကြားပါ တယ်။ အဲလို တပ်အုပ်ချုပ်ရေးပါ ရတယ်လို့ကြားပါတယ်။ ဒါဘယ်မှာသွားပြီး တွေ့သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့

ထားဝယ်မြို့မှာ ခုကျွန်တော် နေတဲ့ရပ်ကွက်က ခုံမင်းတပ်ရပ် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်း ဆိုတော့ ခုံမင်းကြီးမောင်ဝရဲ့ နေတဲ့ဝန်းနဲ့ သူ့ရဲ့တပ် ထားတဲ့နေရာလို့ ပြောပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီအင်္ဂလိပ်စာအုပ်ထဲ က ခုံမင်းဆိုတဲ့ ဒီတရားသူကြီးတွေမှာ Book Section Power နဲ့ Police Forceရှိတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။ နောက် ဒီ ကုန်းဘောင်ခေတ် နောက်ဆုံးရတနာပုံခေတ်ကျတော့ တရားသူကြီးလို့ ခေါ်လာပါပြီ။ အဲဒီအခါမှာ ရှေးတုန်းက ဝတ်လုံလို့ခေါ်တဲ့ လူတွေကိုလည်း ရှေ့နေလို့ခေါ်လာတာ တွေ့ရ ပါတယ်။ နောက်အင်္ဂလိပ်ခေတ် ရောက်တဲ့အခါမှာကျတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိ ယဥပဒေအရ အုပ်ချုပ်တဲ့ အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာ အိန္ဒိယတရားသူ ကြီးတွေ အိန္ဒိယရှေ့နေတွေ သွင်းလာတဲ့အခါမှာ မြန်မာလူမျိုးများ ရှေ့နေအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန် ကျွန်တော်တို့ First Grade Pleader, Second Grade Pleader, Lower Grade Pleader နော် အဲဒီလို အထက်တန်းရှေ့နေ၊ ဒုတိယတန်း ရှေ့နေ၊ အောက်တန်းရှေ့နေ အဲဒီလို စာမေးပွဲတွေ ကျင်းပပြီး မြန်မာရှေ့နေတွေ ပေါ်ထွက်လာ ပါတယ်။

နောက်အဲဒီခေတ်မှာပဲ မြန်မာထဲက ငွေရှင် ကြေးရှင်နဲ့ တတ်နိုင်သူတွေက သားသမီး တွေကို အင်္ဂလန်ကို လွှတ်ပြီးတော့ ဒီ Barrister ဆိုတဲ့ ဝတ်လုံတော်ရဘွဲ့ကို သင်ခိုင်းခြင်း အားဖြင့် ဒီ Barrister တွေလည်း ပေါ်လာပါတယ်။ တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့ နောက်မှာ ကျတော့ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင်တရား စီရင်ရေး၊ တရားရေး လွှတ်တော် စသည်ဖြင့် ရှိလာပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အများဆုံး ထိတွေ့ခဲ့ရတဲ့ခေတ်ကတော့ ပါတီကောင်စီခေတ်၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ခေတ်မှာ တရားစီရင်ရေးဟာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းသွားပါတယ်။ တရားရေးဝန်ထမ်းက တရားဥပဒေနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြံပေးပြီးတော့ဒီကောင်စီ က တရားသူကြီး (၃)ယောက်အနက် (၁)ယောက်က ဦး ဆောင်ပြီးတော့ အလုပ်သမား ကောင်စီရဲ့ကိုယ်စား၊ လယ်သမားကောင်စီရဲ့ကိုယ်စား တစ်ယောက်စီနဲ့ တရားသူကြီး (၃) ယောက်ရဲ့ တရားစီရင်ရေး ကို ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော့် အမြင်တော့ အဲဒီ တရားစီရင်ရေးဟာ အင်မတန်ကောင်းတယ်လို့ တွေ့ရ ပါတယ်။ တရားသူကြီး တွေရဲ့ အ ဂတိ လိုက်စားမှုဟာ အဲဒီမှာ တော်တော်လေးကင်းတာကိုကျွန်တော်လက်တွေ့သိရပါတယ်။ဒါကြောင့်အခု ဆရာဦးဉာဏ်လင်း ရဲ့ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသော ရှေ့နေများ ပေါ်ထွန်းရေး အတွက် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေး

ပါရန် ဆိုတဲ့ အဆိုမှာ အရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ တရားသူကြီးများ ထွန်းကားရေးအတွက်လည်း အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးပါဆိုတဲ့ အဆိုကိုလည်းတွဲပြီး တင်သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ နောက်ပြီးကျတော့ ၁၉၉၀ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ဒီ ဆိုရှယ်လစ်တရားစီရင်ရေးကွယ်ပျောက်ပြီးသွားတဲ့ နောက် ဒီတရာရေးဝန်ထမ်းတွေဟာ တရားသူကြီး ဖြစ်လာကြတဲ့အခါမှာ အင်မတန် အ ဂတိ လိုက်စားမှုတွေ ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီလိုပေါ်လာတဲ့အတွက် အရည်အချင်းမပြည့်ဝတဲ့ ရှေ့နေတွေကလည်း တရားသူကြီး တွေနဲ့ ပင်းပြီးတော့ မလိုလားအပ်တဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်တွေ ဆောင်ရွက်လာပါတယ်။ အလွန်ကို စိတ်ပျက် စရာကောင်းလောက်အောင် အခြေအနေမို့လို့ ၊ ၉၃ ခုနှစ်က စပြီးတော့ ကျွန်တော်ဒီ ရှေ့နေလုပ်ငန်းကို မလုပ်တော့ ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် အရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ ရှေ့နေများ ပေါ်ထွန်းရေးအတွက် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးရန်ဆိုတဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အင်မတန်မှ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တရား စီရင်ရေးမှာ ရာဇဝတ်မှုမှာ သိပ်မသိသာသော်လည်း တရားမမှုမှာတော့ ရှေ့ နေ၊ ရှေ့ရပ်ရဲ့ အရည်အချင်းဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်။ ရှေ့နေ / ရှေ့ရပ် ညံ့ ရင် ညံ့သလို ဒီ အမှုဟာ တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်သွားနိုင် ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဘက်ခေတ် ကျွန်တော်တို့ ဘွဲ့ရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ် လောက်က စပြီးတော့ ဟိုတုန်းကတော့ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က စပြီးတော့ B.A အောင်ပြီးမှ B.L (Bachelor of Law) အဲဒီဘွဲ့ကို အပိုအနေနဲ့ ယူကြပါတယ်။ အဲဒီ B.A, B.L ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီရှေ့နေလည်းလိုက်နိုင်တယ်။ တစ်ခြားအုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းလည်း ဝင်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ၆၅ ခုနှစ်က စပြီးတော့ B.L ဘွဲ့ မပေးတော့ ဘဲ။ LL.B ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ကို ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှာ ပေးလာပါတယ်။ (၄)နှစ် B.A Law ကို ရပါတယ်။ နောက်တစ်နှစ် (၅)နှစ်မြောက် ကျမ်းငယ်တစ်စောင်ပြုစုလျှင် LL.B ရတယ်ဆိုတာ သိရပါတယ်။ ကျမ်းငယ် ဆိုပေမ ယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ မဟာဝိဇ္ဇာ ကျမ်းနီးပါး ကောင်းတဲ့ ကျမ်းတွေကို ကျွန်တော် တွေ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီတော့ LL.B အောင်တဲ့ သူတွေဟာ အရည်အချင်းမညံ့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ နောက်ပိုင်းမှာ ပေါ့နော် ဒီရှေ့နေ / ရှေ့ရပ်လုပ်ငန်းဟာလည်း အင်မတန်လိုအပ်တယ်ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်လိုင်းလိုပါပဲ။ ဆရာဝန်အောင်ပြီးလို့ အစိုးရဝန်မထမ်းလို့ ဆ /မ ရရင် အပြင်မှာ

ဆေးကုစားလို့ရသလို၊ ရှေ့နေကလည်း ဝန်ထမ်းမလုပ်လျှင် ဒီလိုင်စင်ရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့နေလိုက်စားလို့ ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ (R L)လို့ခေါ်တဲ့ (Register Law) ဟာ နောက် (HGP) လို့ခေါ်တဲ့ (Highter Grade Pleader) အဲဒီစာမေးပွဲတွေကျင်းပပြီး ဒီ ဥပဒေသမား၊ ရှေ့နေတွေ မွေးထုတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီ RL တို့ HGPတို့ သင်တန်းတွေဟာ ရပ်ဆိုင်းသွားပြီ လို့ ကြားရ ပါတယ်။ ကျွန်တော် ထင်တာတော့ တိုင်းပြည်က မွေးထုတ်လိုက်တဲ့ ဒီ LL.B ဆိုတဲ့ ဥပဒေ ပညာရှင်တွေ လုံလောက်သလောက်ဖြစ်လာလို့ ဒီ RL တို့ HGP တို့ကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် D.BL တို့ D.ILတို့ ခေါ်တဲ့ ဒီပလိုမာတွေ ပေးလျက် ရှိသေးတယ်လို့ ကျွန်တော်သိရပါတယ်။ ကောင်းပြီ ဒီ ဘာဘွဲ့ရရ ပေါ့နော် ။ ကျွန်တော် ဆိုချင် တာကတော့ အဓိကကတော့ ဘယ်လိုပဲ ဥပဒေဘွဲ့တွေရပေမယ့် ဒီ ရှေ့နေ၊ ရှေ့ရပ်ဟာ ရှေ့နေ၊ ရှေ့ရပ်အင်္ဂါနဲ့ ညီညွတ်စွာနေထိုင်ရေး၊ နောက်တစ်ခါ ရှေ့နေ ၊ ရှေ့ရပ်ရဲ့အင်္ဂါနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ၊ပြီးပြည့်ဝတဲ့ ပညာရှိမှသာ ရှေ့နေကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အခု ဦးဉာဏ်လင်း တင်သွင်းသွားတဲ့ အဆိုမှာ ကျွန်တော်လေ့လာကြည့်တဲ့အခါမှာ ဦးဉာဏ်လင်း က အမှုသည် ၏ အကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး ပညာနှင့်ဝီရိယကိုအခြေပြုရန် ဥပဒေနှင့်အညီ ရိုးရိုးသား သား တည်တည်ကြည်ကြည် သိက္ခာရှိရှိ ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ပါသည်လို့ ဒီလိုတင်ပြသွားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါလည်း အင်မတန် မှန်တဲ့စကားပါပဲ။

နောက်တစ်ခါ ရှေ့နေများသည် မိမိ လေ့လာဆည်းပူးတတ်မြောက်သော ဥပဒေ ပညာနှင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုအပေါ်လို့ ဆိုထား ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဟိုတုန်းက (BL)ပဲ အောင် အောင် ၊ LL.B ပဲ အောင် အောင် ၊ (HGP)ပဲ အောင်အောင် ၊ ကျွန်တော် ဒီလို (LL.B) ထည့်ပြောရတာကတော့ ကျွန်တော်သိသလောက်တော့ RL တို့ HGP တို့ဟာ ဘွဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် B.A,B.L လို့၊ L L .B လို့လည်း တပ်လို့ မရဘူးလို့ ကျွန်တော် သိရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း တပ်နေကြတာပေါ့လေ။ အဲဒီတော့ ဘာပဲ အောင်အောင် သူတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်တွေ ဟောက်ဆာဂျင်ဆင်းသလိုပဲ။ ကျွန်တော်တို့ (၁)နှစ် Chamber ဆိုတာ ဆင်းရပါတယ်။ အမှန်တော့ စာမေးပွဲ ဘယ်လိုအောင်အောင် အဲဒီ ဆရာလုပ်တဲ့ Chamberမှာ (၁)နှစ် လက်တွေ့သင်မှသာ တကယ်တတ်မြောက်တာပါ။ ဘယ်လို စာချုပ် ချုပ်ရမယ်။ ဘယ်လို

လျှောက်လွှာ ရေးရမယ်ဆိုတာ အဲဒီ Chamber မှာမှ တတ်ရတာပါ။ နောက်တစ်ခါ အဲဒီဆရာနဲ့ အတူ ရှေ့နေရုံးမှာတစ်နှစ်လုံးလုံး တွဲပြီး အမှုလိုက်ရလို့ အမှုလိုက်ပုံ လိုက်နည်းလည်း တတ်လာပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီလို ဒါကြောင့် ခုနတုန်းက ရှေ့က ပြောသွား တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ဒီဆရာနဲ့ သင်ဖို့ကိစ္စထည့်ပြောသွားတာ တွေ့ရပါတယ်။ အခု ဦးဉာဏ်လင်း အဆိုမှာ လည်း ဒီကိစ္စကို ထည့်သွင်းပြောသွားပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဦးဉာဏ်လင်းက အဂတိ ကင်းစင်ပြီး ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားစီရင်ရေးစနစ်ပေါ်ထွန်းရန် ရှေ့နေ၏ အခန်းကဏ္ဍက လွန် စွာ အရေးကြီးပါကြောင်း ဆိုသွားတယ်။ ကျွန်တော်က ဒီနေရာမှာ ရှေ့နေရဲ့ ကဏ္ဍ လွန်စွာ အရေးကြီးသလို တရားသူကြီးရဲ့ ကဏ္ဍလည်း လွန်စွာ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီရှေ့နေနဲ့ တရားသူကြီးဟာ ဒီ ဒိုးပတ်များတီးသလို နှစ်ဖက်တီးမှ မြည်တာပါ။ တစ်ဖက်တည်း တီးလို့ မရပါဘူး။ ဒီမှာ ဦးဉာဏ်လင်း က အဆို (၃)ရပ် ပြုသွားပါတယ်။ အလုပ်သင်ရှေ့နေတို့ကို လမ်းညွှန်သင်ပြပေးတဲ့ ဆရာများ၊ ဝါရင့် ရှေ့နေကြီး များတို့က ရှေ့နေအတွေ့အကြုံ နုသေးတဲ့ ရှေ့နေများ ကို မေတ္တာစေတနာနဲ့ သွန်သင်ဆုံးမ ဖို့ ဟာပါ။ Work Shopတွေ ကျင်းပပေးဖို့၊ ဒါကျွန်တော် ထောက်ခံပါတယ်။ ရှေ့နေများ အသင်းဝင်များအနေနဲ့ ဆိုတာလည်း ဒုတိယအချက် ကိုလည်း ကျွန်တော် ထောက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တတိယအချက် ဖြစ်တဲ့ အခွင့်အလမ်းသင့် သည့်အခါတိုင်း တို င်းဒေသကြီး ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်တို့ကနေ ပြီးတော့ ရှေ့နေများကို ဖိတ်ခေါ်ပြီးတော့ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ဖို့ ဆိုတဲ့ အချက် ကိုတော့ ကျွန်တော် မထောက်ခံချင်ပါဘူး။ ဒါက ဖြောင့်မတ်စွာ တရားစီရင်ရေး၊ လွတ်လပ်စွာ တရားစီရင်ရေးမှာ ထိခိုက်နိုင်တယ်လို့ကျွန်တော်မြင်ပါတယ်။ဒါကြောင့်အဲဒီအချက်ကလေးကိုတော့ ဦးဉာဏ်လင်း ရဲ့ အဆိုပြုချက်မှာ တတိယအချက်ကလေးကိုဖြင့် ကျွန်တော် မထောက်ခံ ချင်ပါဘူးခင်ဗျား။ အဲဒီတော့ အခု အဆိုရှင် ဦးဉာဏ်လင်း တ င်သွင်းထားတဲ့ အရည်အချင်း ပြည့်ဝတဲ့ ရှေ့နေများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အစီအမံ များ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန်ဆိုတဲ့ အဆိုကို ကျွန်တော် ခုနက တင်ပြသွားတဲ့ အချက်များအရ တကယ်လည်း လိုအပ်ပါလို့ ဒီအဆိုကို ကျွန်တော် ထောက်ခံပါတယ်လို့ ပြောရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၄း၅၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်မြေ အမှတ် (၁၂)မှ ဦးဆိုင်ပေါင်းနပ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄း၅၅။

ဦးဆိုင်ပေါင်းနပ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ရှမ်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၁၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဆိုင်ပေါင်းနပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃) ဦးဉာဏ်လင်း ရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်ဝသော ရှေ့နေများပေါ်ထွန်းရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းသော အဆိုနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးတင်ပြ သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ ဆွေးနွေးချက်ကို အတိုချုံးပြောရမယ်ဆိုရင် ခုန ကျွန်တော်တို့ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)မှ ဦးမောင်အေးထွန်း ဆွေးနွေးတင်ပြသွားတဲ့အချက်နဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်လို့ အတိုချုံး ကျွန်တော်တင်ပြလိုပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီရှေ့နေ လုပ်ငန်းနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံတော်အစိုးရကို အထူးတိုက်တွန်းဖို့ မလိုအပ်တော့ဘူးလို့ပဲ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ရှုမြင်တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဒီကနေ့ ကျွန်တော်တို့ အထူးသဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်မှာ ဥပဒေပညာ လေ့လာသော ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများနဲ့တကွပြင်ပမှပုဂ္ဂိုလ်များ ဥပဒေပညာကို လေ့လာဖို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖွင့်လှစ်ပြီးတော့ သင်ကြားပေးနေတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း(၆၀)လောက်ကနေ စပြီးတော့ ဒီဥပဒေ ပညာကို အလေးအနက်ထားသည့် အားလျော်စွာ ဒီဥပဒေပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးနေတဲ့ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများတွေလည်း အရည်အချင်းပြည့်ပြည့်ဝဝနဲ့ သင်ကြားနိုင်ခွင့် ရရှိရေး ကို ဆောင်ရွက်နေတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရတယ်။ အဲဒီလို အခြေအနေပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာဥပဒေနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွမ်းကျင်ခဲ့တဲ့ ဝတ်လုံတော်ရ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများလည်း အများကြီး ထွက်ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ နာမည်အားဖြင့် ရွတ်ပြ ရမယ်ဆိုရင်တော့ ပြီးဆုံးနိုင်မှာ မဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော် ဤကဲ့သို့ပဲ တင်ပြလို ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီ ဦးဉာဏ်လင်းအနေနဲ့ တင်ပြသွားတဲ့အချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ခုန ကျွန်တော်တို့ တနင်္သာရီတိုင်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆရာဦးသန်းဆွေ ယူဆထားတဲ့ အယူအဆနဲ့တော့ ကျွန်တော် အနည်းငယ် ခြားနားပါတယ်။ ဆရာဦးသန်းဆွေရဲ့ ယူဆချက်က ဒီ ဦးဉာဏ်လင်း အနေနဲ့ ဒီအချက်ကို တင်ပြသွားတာဟာ အရင်တုန်းက ဆိုးသောရှေ့နေများတို့ရဲ့ နှိပ်စက်မှုများ ခံရခဲ့သလားတော့ မသိဘူး ဒီအချက်ကို တင်ပြခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုသွားတဲ့အချက်ကိုတော့ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဆိုလိုချင်တာကတော့ ဒါဆရာ ဦးဉာဏ်လင်း အနေနဲ့ တကယ်မွန်မြတ်တဲ့ စေတနာအရ တင်ပြ ခြင်းဖြစ်တယ်။ တိုက်တွန်းခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ အမှုသည်တစ်ယောက်က ရှေ့နေတစ်ဦးက သူ့အတွက် ဥပဒေ အခွင့်အရေးကို မရရအောင် မရှာဖွေပေးနိုင်ခဲ့လိုရှိရင် ဒီအမှုသည်က အင်မတန် နစ်နာတယ် ဆိုတာကို သူသိရှိတဲ့ အတွက် ကြောင့် ဒီရှေ့နေကို ထပ်မံပြီးတော့ Polish လုပ်ပေးတဲ့ သဘော ဖြစ်တယ်လို့ပဲ ကျွန်တော် ရှုမြင် သုံးသပ်မိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ဒီ လူဆိုး၊လူကောင်းဆိုတာက ရှေ့နေလူတန်းစား တစ်စု တစ်ဖွဲ့တည်း အတွင်းမှာပဲ ရှိတာမဟုတ်ဘဲနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကြီး တစ်ခုမှာရှိတဲ့ လူတန်းစား အားလုံးက အဆိုးနဲ့အကောင်း ရောနှောလျက်ရှိနေကြတာကြီးပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော့် အနေနဲ့လည်းပဲ ဒီလိုခံယူပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီအချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် အနေနဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ သဘောထားကို တကယ်တင်ပြရမယ် ဆိုရင်တော ဒီ တရားရေး အဖွဲ့ အစည်းမှာ ရှေ့နေတစ်ဦးတည်းပဲ၊ ရှေ့နေတစ်ဖွဲ့တည်းပဲ ဒီရှေ့နေပညာကို ဥပဒေပညာကို ကျွမ်းကျင်လို့လည်း မပြီးဆုံးနိုင်ပါဘူး။ ဒီရှေ့နေတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းပဲ ကျွမ်းကျင်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် ရှေ့နေကလည်းပဲ ဥပဒေကို လက်တစ်လုံးခြား လုပ်သွားနိုင်တယ်ဆိုတာလည်း အားလုံးအသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ တရားရေးအဖွဲ့အစည်းမှာ ပါဝင်တဲ့ တရားသူကြီးများ၊ ဥပဒေအရာရှိများ၊ ရှေ့နေများ ဒီအမှုကိုတည်ဆောက်မယ့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အားလုံးက ဥပဒေ ပညာကိုကျွမ်းကျင်ဖို့ အထူးလိုအပ်ပါတယ်။ ဥပမာ အဖွဲ့အစည်းထဲက တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့သောသူက ဥပဒေကို လက်တစ်လုံးခြား လုပ်သွားမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျန်တဲ့အဖွဲ့က ဥပဒေကို ပြန်လည် တိုင်းတာကြည့်တဲ့အချိန်မှာ မမှန်မကန်ကြောင်း တွေ့ရှိလာတဲ့အခါမှာ မှားယွင်းကြောင်းကိုလည်း ဖော်ထုတ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ လောကမှာ အမှုတစ်ခုဖြစ်လာလို့ရှိရင် အမျိုးမျိုး အမှားအယွင်း တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်နိုင်တယ်။ ဒီအမျိုးမျိုး အမှားနဲ့ ရင်ဆိုင်နိုင်တယ်။ ဒီ အမျိုးမျိုး

အမှားနဲ့ ရင်ဆိုင်နိုင်တဲ့ အနေအထားမှာ (၁) အမှုတစ်ခု ဖြစ်ပြီ ဆိုရင် ပထမဦးဆုံး ရဲက ဖမ်းဆီးပြီးတော့ ရဲကလည်းဒီအမှုကို တည်ဆောက်ပေးတဲ့သူကို အပ်လိုက်တယ်။ ဒီ အမှုကို တည်ဆောက်တဲ့သူက စိတ်စေတနာ မှန်ကန်မှု မရှိခဲ့လို့ ရှိရင် တစ်ကြောင်း၊ နောက် ဥပဒေကို မကျွမ်းကျင်ရင်လည်းတစ်ကြောင်း၊ အဲဒီတော့ သူ့ရဲ့ စိတ် စေတနာ မှန်ကန်မှုက မရှိဘူးဆိုရင် အမှန်တရားကတော့ ပေါ်ထွက်နိုင်မယ် မဟုတ်ဘူး။

ဒုတိယ အချက်အနေနဲ့ ရှေ့နေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေအရာရှိ အပိုင်း(၂)ခုကို ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ရှေ့နေဆိုတာကတော့ များသောအားဖြင့် ဒီ အမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအတွက် သူ့ရဲ့ ဥပဒေအခွင့်အရေး ရရှိအောင် သူကြိုးစားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ ဥပဒေအရာရှိကတော့ နိုင်ငံတော်အစိုးရကို ကိုယ်စားပြုပြီးတော့ အမှုမှန် ဖော်ထုတ်ရေးပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ ဘယ် အသိုင်းအဝိုင်းကပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်စေတနာ မှန်ကန်မှုက အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။ ဥပဒေ လောကမှာ အလုပ်လုပ်ကြပြီဆိုလို့ရှိရင် (၁) ဒီရှေ့နေတွေအသီးသီး၊ ဥပဒေအရာရှိ ဒီ ဥပဒေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အားလုံး တတ်ကျွမ်းပြီးလို့ပဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီလိုပဲ ဆိုလိုချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ရှေ့နေ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ဥပဒေပညာရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ အနည်းဆုံး ဘွဲ့တစ်ခုတော့ ရထား ပြီးသား။ ဒီဘွဲ့က ကျွန်တော်တို့ ဝယ်လို့လည်း မရဘူး။ လမ်းပေါ်က တစ်ယောက် ယောက် အလကားပေးတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ (၄)နှစ် (၄)မိုး၊ (၅)နှစ် (၅)မိုး အချိန်အတိုင်းအတာ ကာလတစ်ခုမှာ အဆင့်ဆင့် ဒီ ပညာကိုရရှိအောင် နိုင်ငံတော်က တရားဝင် ချီးမြှင့်တဲ့ ဘွဲ့ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဥပဒေပညာကို သင်ကြားလာပြီဆိုရင်ဥပဒေရဲ့ အဖွဲ့အစည်းထဲ ရောက်လာလို့ရှိရင်တတ်မြောက်ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဆိုချင်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အထူးထပ်မံပြီးတော့ နိုင်ငံတော် အစိုးရကို တိုက်တွန်းဖို့လည်း မလိုအပ်တော့ ဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့ ယူဆတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တရားရေးအဖွဲ့အစည်းမှာ လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်နေရတဲ့ တရားသူကြီးများ၊ ဥပဒေအရာရှိများ၊ ရှေ့နေများ နောက် ခုနက ကျွန်တော်တို့ အမှုလိုက်ရဲများ ဥပဒေပညာကို နေ့စဉ်နဲ့အမျှ လေ့လာ ကြပါတယ်။ ဒီ ဥပဒေပညာ ဆိုတာလည်း ကိုယ့်ရဲ့စိတ်ကူးအတိုင်းကို ကျွန်တော်တို့က တရားရုံး မှာ တင်ပြနိုင်ခြင်းလည်းမဟုတ်ဘူး။ အမှုတစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုရင်တရားရုံးမှာ အဓိက တရားသူကြီးနဲ

ဖြစ်ဖြစ်၊ ရှေ့နေကပဲဖြစ်ဖြစ် နံပါတ်(၁) ဒီ အမှုရဲ့ အကြောင်းခြင်းရာအရကို လေ့လာ သုံးသပ်တယ်။ ဒီအကြောင်းခြင်းရာကို ကျွန်တော်တို့ Law Point နဲ့ ကျွန်တော်တို့က ပြန်တိုင်းတာတယ်။ အဲဒါတွေ ဒီ(၂)ချက်ကို ကျွန်တော်တို့ တိုင်းတာပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ရှေးတုန်းက စီရင်ထုံးတွေက ဘယ်လိုရှိသလဲ။ နောက် အခု ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေတွေက၊ အထူးဥပဒေတွေက ဘယ်လို ပြဋ္ဌာန်းထားသလဲ။ နောက် ဟို ဥပဒေက ဘယ်လိုရှိသလဲ စသဖြင့် ဒါတွေကိုတိုင်းတာ ရမှာ ဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေအများကြီး လေ့လာထားပြီးသား လူတိုင်းက ဆောင်ရွက်နေတယ်ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ဒါ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီကနေ့ ဧရာဝတီတိုင်းကဆရာ ဦးဉာဏ်လင်းအနေနဲ့ အဆိုပြုထားတဲ့အချက်ဟာ နိုင်ငံတော်အစိုးရကို ထပ်မံပြီးတော့ တိုက်တွန်းပေးဖို့ မလိုဘူးလို့ ကျွန်တော် ဆိုပေမယ့် သူ့အနေနဲ့ တကယ်မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်စေတနာကောင်းနဲ့ ဥပဒေအလုပ် လုပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးက ဥပဒေအခွင့်အရေး မဆုံးရှုံးရလေအောင် ဥပဒေအလုပ် လုပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစားပေးဖို့ဆိုတဲ့ အချက်ကို တိုက်တွန်းတယ်လို့ပဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ခံယူခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅း၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဒီအဆိုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ မူလအဆိုရှင်က ရှေ့နေကောင်းများ ပေါ်ထွန်းရေးဆိုတဲ့အခါမှာရှေ့နေကောင်းဆိုတော့ နည်းနည်းလေးများပုတ်ခတ်ရာ ရောက်မလား ဆိုပြီးတော့ ကျွန်တော်က အရည်အချင်းပြည့်ဝသောလို့ ပြင်လိုက်တယ်။ နည်းနည်းပဲ အဓိပ္ပာယ် အယူအဆတွေ လွဲကုန်သလားမသိဘူး။ အရည်အချင်းပြ ည့်ဝသောဆိုတော့ ပညာအရည်အချင်း နဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ပဲ ဒီလိုပဲ တိုင်းတဲ့သဘောပေါ့။ ဦးဉာဏ်လင်း က တကယ်လို့ ဆိုလိုချက်က တရားရေးမဏ္ဍိုင်ကို ထိန်းကျောင်းတည့်မတ်နိုင်သော အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် တရားသူကြီး ကောင်းများနှင့် ရှေ့နေကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာရေးဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မျိုး ရှိပါသလား မသိဘူး။

ဦးဉာဏ်လင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ ကျွန်တော် အဆို တင်ပြခဲ့စဉ်က အရည်အချင်းပြည့်ဝသော ရှေ့နေကောင်းများဆိုတာ ကျွန်တော် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်(၂)ခု ပေးခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခုကတော့ ဥပဒေပညာရပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ တတ်ကျွမ်းတဲ့

ရှေ့နေများလည်း ဖြစ်ရမယ်။ နောက် အမှုသည်များအပေါ်မှာလည်းပဲ စိတ်ရင်း စေတနာနဲ့ ဆက်ဆံပြီးတော့မှ ဥပဒေနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ နောက် တရားရေး မဏ္ဍိုင်ကို လည်းပဲ ဦးထိပ်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များကို အရည်အချင်းပြည့်ဝသော ရှေ့နေများလို့ ကျွန်တော် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပြီးတော့မှ တင်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဟုတ်ပြီလေ ၊ ခင်ဗျားအဆိုမှာ တရားရေးမဏ္ဍိုင်ကို ထိန်းကျောင်း တည့်မတ်နိုင်သော အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် တရားသူကြီးကောင်းများနှင့် ရှေ့နေကောင်းများ၊ တရားသူကြီးကောင်းများဆိုတော့ ဦးသန်းဆွေ ရဲ့ ဖြည့်စွက်ချက်ပေါ့နော်။ အဲဒီလို သဘောတူ တယ်ဆိုရင် အဲဒီလို အဆိုကို ဒီလိုပြင်လိုက်ရင် ကိုက်ညီမယ်ထင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသောဆိုတဲ့အခါမှာ အဓိပ္ပာယ်က ကျောင်းသင်တဲ့ကိစ္စနဲ့ Chamber ဆင်းတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ဒါတွေနဲ့ပဲ တိုင်းတဲ့သဘောကို လိုလား တာက ခုနက ခင်ဗျား တင်ပြသလို ရှေ့နေ ကောင်းပေါ့။ ရှေ့နေကော င်းရဲ့ Definition က ဒီလိုဆိုတာမျိုးပေါ့နော်။ အဲဒီတော့ ဆိုလိုရင်း ခေါင်းစဥ်နဲ့ ဆွေးနွေးတာနဲ့က နည်းနည်းလေး လွဲနေတဲ့သဘော အဲဒီလိုဖြစ်နေတယ်။ ဒါကို ဆိုင်းငံ့ထားပြီးတော့ ပြန်ဆွေးနွေးတာ ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားအဆိုကို ခေါင်းစဥ်ကို ပြင်လိုက်တာ ကောင်းမယ်။ ဟုတ် ပြီနော်။ အဲဒီတော့ ခုနက ခင်ဗျားပြောသလိုပဲ ကျွန်တော် ပြင်ပေးလိုက်ပါမယ်။ တရားရေးမဏ္ဍိုင်ကို ထိန်းကျောင်းတည့်မတ်နိုင်သော အရည်အချင်း ပြည့်ဝသည့် ရှေ့နေကောင်းများ၊ တရားသူကြီးကောင်းများရော ထည့်ဦးမလား။ တရားရေး မဏ္ဍိုင်ကို ထိန်းကျောင်း တည့်မတ်နိုင်သော ဆိုတော့ ထည့်ချင်လား။

ဦးဉာဏ်လင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ နည်းနည်း များ ရောထွေးသွားမလားလို့ ထည့်လိုက်လို့ရှိရင်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မထည့်ချင်ရင်လည်း သဘောပါပဲ။ အဲဒီတော့ ရှေ့နေကောင်းများ၊ တရားသူကြီးကောင်းများ မထည့်တော့ဘူးနော်။ ရှေ့နေကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ဟုတ်ပြီနော်။ သဘောက လိုချင်တာ တရားရေးမဏ္ဍိုင်ကို တည့်မတ်ချင်တဲ့ သဘောပေါ့။ အဲဒီတော့ ဦးသန်းဆွေပြောတဲ့ကိစ္စမှာ တရားသူကြီးလည်း တကယ်လို့ တရားခွင်တစ်ခုမှာ စီရင်ချက်ချတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က တရားသူကြီးက အရေးကြီးတာပေါ့ နော်။ ကျွန်တော်တစ်ခု စဥ်းစားမိတယ်။ Chamber ကျွန်တော် မသိလို့မေးတာပါ။ ဦးမြည်မိမ်းတို့

ရှိတယ်။ ဦးမြညိမ်း ပဲ ဖြေလိုက်ပါ။ Chamber ကို ဝန်ထမ်းဖြစ်တဲ့ ဥပဒေအရာရှိတို့ တရားသူကြီးတို့ က Chamber ဆင်းရလား။

ဦးမြညိမ်း (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)။ ။ နာယကကြီးခင်ဗျား။ ဒါက ဝန်ထမ်းဆိုရင် လောလောဆယ် Chamber မဆင်းရပါဘူးခင်ဗျား။ သူက လိုင်စင်ရှိရင်တောင်မှ သူက Death လိုင်စင် ယူပြီးတော့ လျှောက်ထားရပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ရထားတဲ့ လိုင်စင်တစ်ခုရှိရင် သူက H.G.P , Advocate ---

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ရပြီ။ Chamber မဆင်းရဘူးပေါ့။ ထိုင်ပါ။ တရားသူကြီးတွေက ဒါ ဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် Chamber မဆင်းရဘူးပေါ့။ ကျွန်တော်ပြောချင်တာ ဒါကိုပေါ့နော်။ တရားသူကြီးက အဆုံးအဖြတ် ပေးရမယ့်လူမှာ Chamber ဆင်းစရာမလိုဘူး။

ဦးမြညိမ်း (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)။ ။ တရားသူကြီး အနေနဲ့ဆိုရင်တော့ Chamber ဆင်းစရာ မလိုဘူးခင်ဗျ။ တရားသူကြီး မဖြစ်ခင်ကတော့ သူသည် ဘွဲ့ရပြီးရင်တော့ Chamber ဆင်းရင်ဆင်းခဲ့ရမယ်ခင်ဗျ။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဥပမာတစ်ခုကျွန်တော်ပြောတာ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် ဘွဲ့ရပြီ ဥပဒေဘွဲ့ရပြီ။ ကျွန်တော် တရားသူကြီးရုံးမှာလျှောက်ထားတို့ရားသူကြီးဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော်Chamber မဆင်းရဘူး။ ဆင်းစရာလည်း လိုသလား ။ အဲဒါကိုမေးတာ။ စီရင် ဆုံးဖြတ်ရမယ့် တရားသူကြီး Chamber ဆင်းစရာမလိုဘူး။ ရှေ့နေလိုက်မယ့်ရှေ့နေဟာ Chamber ဆင်းရမယ်ဆိုတဲ့ သဘော သက်ရောက်နေတာပေါ့။ ဟုတ်တယ်နော်။ ဒုတိယ ရှေ့နေချုပ် ဟုတ်တယ်နော်။ အရေးကြီးတာ ဘယ်သူအရေးကြီးတာလဲ။ အဲဒီလိုလေး ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာလေးတော့ ဆွေးနွေးဖို့လိုတာပေါ့ နော်။ အဲဒီတော့ ပုဂ္ဂလိက ရှေ့နေလိုက်မယ့် သူပဲ Chamber ဆင်းဆိုရင် Chamber ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာကို ချိန်ရမှာလဲဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ရောက်မသွားဘူးလား။ သဘောကတော့ ဟုတ်တယ်ဟုတ်လား။ ဒါကြောင့်မို့လို့ တချို့ ပြောလေ့ရှိတယ်လေ။ တရားသူကြီးက ရှေ့နေတွေ ဘာပြော ပြောပါ ငါတို့ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ရင် ပြီးသွားတာပါပဲလို့ ပြောလေ့ရှိတယ်။ သဘောကတရားသူကြီး ဆုံးဖြတ်ဖို့ ဘာညာဆိုတဲ့ဥစ္စာသည် သူက ပိုပြီးတော့ အတွေ့အကြုံ လိုပါတယ်။ နှစ်ဖက် ပြောကြ မယ်ပေါ့။ နိုင်ငံတော်ဖက်က ပုဂ္ဂိုလ် ကလည်း ပြောမှာပဲ။ ခုနက ပုဂ္ဂလိက ပုဂ္ဂိုလ်ဖက်ကလည်း ပြောမှာပဲ။ ဥပဒေအခွင့်အရေးကို စွတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးပြောမှာပဲ အဆုံးအဖြတ်က သူရှိတယ်။

ဒါက ကျွန်တော်တို့ အမျိုးထဲကတစ်ယောက်က ဥပဒေဝန်ထမ်း အမှုထမ်း ထဲကနေ ပြီးတော့ ရုံးတွင်းစာမေးပွဲဖြေပြီးလို့ အောင်သွားတဲ့အခါမှာ ချက်ချင်း တရားသူကြီးမင်းဆိုပြီး ဖြစ်သွားတယ်။ မြို့နယ်မှာ တရားသူကြီးမင်းပေါ့။ ဒု လား ဘာလားတော့ မသိပါဘူး ။ နောက် တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မြို့နယ်တရားသူကြီးမင်း ဖြစ်သွားတာပေါ့။ မကြာပါဘူး။ သူ လူမှုရေးဖောက်ပြန်ပြီးတော့ ပြုတ်တော့ ပြုတ်သွားပါတယ်။ သဘောကတော့ ကျွန်တော် အဲဒီတု န်းက စဉ်းစားမိတယ်။ တရားသူကြီးကျတော့ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို ဆရာသမားနဲ့ အနီးကပ် လက်ထပ်သင်တာမျိုး ဘာညာ မရှိတာလဲလို့ သို့သော်လည်း ဒါကို နားမလည် လို့၊ မသေချာလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ သေသေချာချာ မေးကြည့်တာ ဆုံးဖြတ်တဲ့ တရားသူကြီးကျတော့ ဆရာနဲ့ ဘာနဲ့ Chamber မလိုဘူး။ ပုဂ္ဂလိက ဥပဒေအခွင့်အရေးရဖို့ လိုက်ပါတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ Chamber ဆင်းဖို့လိုတယ်ဆိုရင် Chamber ဆိုတော့ ဘာကို ချိန်မှာလဲဆိုတဲ့ သဘောဖြစ်နေတယ် ။ အဲဒီတော့ ဒီအဆိုကလည်း ကောင်းပါ တယ်။ ဆွေးနွေးချက်တွေက နည်းနည်းလွဲနေတဲ့အခါကျတော့ ဒါကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်မယ်။ ရွှေ့ဆိုင်း ပြီးတော့ ပြန်ဆွေးနွေးဖို့အတွက် ဆောင်ရွက်ပါ။ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီ ဦးဉာဏ်လင်း ရဲ့ အဆိုကို ရွှေ့ဆိုင်းကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄) ၏ ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးတွင် အသက်အန္တရာယ်အများအပြားဆုံးရှုံးသည်အထိ ယာဉ်မတော်တဆမှုများ ဖြစ်ပွားနေပါ၍ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး ယူနစ်များ စီမံထားရှိပေးရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအားတိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည်ဖြေရှင်း ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အမျိုးသား လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၅း၁၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး တင်သွင်းထားသည့် ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးတွင် အသက်အန္တရာယ် အများအပြားဆုံးရှုံးသည်အထိ ယာဉ်မတော်တဆမှုများ ဖြစ်ပွားနေပါ၍ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး ယူနစ်များ စီမံထားရှိပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ

အား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို ဆွေးနွေးဖို့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် (၃)ဦးက အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၅း၁၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ပထမဦးစွာ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဦးမြင့်ထွန်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၅း၁၂။

ဦးမြင့်ထွန်း ၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ဒုတိယ ရှေ့နေချုပ်နဲ့ ဒုတိယဝန်ကြီး များ၊ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုးရဲ့အဆိုမှာ အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေး ယူနစ်များဆိုတာ ပါလာတဲ့အတွက် အနည်းငယ် ရှင်းပြဖို့လည်း ကျွန်တော့်မှာ တာဝန်ရှိလာ ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အင်္ဂလိပ်စာ လုံး အနည်းငယ်ပါလာရင် ခွင့်ပြု စေလိုပါကြောင်း လေးစားစွာတောင်းခံတင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ မီးသတ်ညွှန်ချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်တုန်းက လွန်ခဲ့တဲ့(၁၀)နှစ်လောက်က မှတ်မှတ်ရရ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး ယူနစ် Rescue Team အဖွဲ့တွေဖွဲ့ဖို့ မြို့နယ်တွေကို ကျွန်တော် တို့ အမိန့်ထုတ်ပြန် ညွှန်ကြား ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အမိန့်အရလည်း ပါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းကိုမှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြည့်ဆည်း မပေးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး အဆိုမှာ ယာဉ်မတော်တဆ မှုလို့ ဆိုထားတဲ့အတွ က် Accident ကားတွေ ဆွဲဖို့၊ မ ဖို့၊ လူနာတွေကို အသက်မဆုံးရှုံးအောင် ကယ်ထုတ်ဖို့၊ သယ်ယူဖို့ အများကြီး လိုလာပါတယ်။ မီးသတ်ဌာနမှာ ပြည့်စုံတဲ့ Rescue Vehicle ဆိုပြီးတော့ မှ ကားကြီး (၂)စီးနဲ့ အသေး(၁)စီး ပေါင်း(၃)စီးပဲ ရှိပါတယ်။

ဂျပန်နိုင်ငံပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကလွန်ခဲ့တဲ့(၅)နှစ် (၆)နှစ်လောက်က လှူထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကားအသေး မှာတော့ မပြည့်စုံပါဘူး။ ကားအကြီး (၂)စီးမှာဆိုရင်တော့ ပြည့်စုံပါ တယ်။ ဥပမာ ဆလိုက်မီးကြီး (၈)လုံးတွဲ Hydraulic နဲ့ တင်လို့ ချလို့ရတဲ့ ဆလိုက်တွေ၊ ကြိုးတွေ နောက် Splitter လို့ခေါ်တဲ့ ညပ်နေတဲ့တံခါးတွေကို Hydraulic နဲ့ပဲ ဖြုထုတ်ဖို့ ဒီလို ကိရိယာတွေ ပါပါတယ်။ နောက် သံထည်တွေ ဆွဲညှပ်တာ ပါပါတယ်။ နောက် တော်ရုံတန်ရုံ သံတုံးသံပြားတွေ ဖြတ်ထုတ်တဲ့ Steel Cutter တွေပါပါတယ်။ နောက် Lifting bag လို့ခေါ်တဲ့ လေအားနဲ့

ကွန်တိန်နာလို Weight လေးတဲ့ အလေးအပင်ကြီး တွေကို မထုတ်နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေပါပါတယ်။ နောက် Breathing Apparatus လို့ခေါ်တဲ့ အသက်ရှူကိရိယာ B.A Set တွေပါပါတယ်။ နောက် ကားတွေကိုဆွဲဖို့ Crane တွေပါပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဘေးဒုက္ခရောက်တဲ့သူတွေ မှန်သမျှ သယ်ထုတ်မထုတ်ဖို့ အစုံပါတဲ့အပြင် First Aid အတွက် Equipment တွေ၊ Tools တွေ အစုံပါ ပါတယ်။ဒီကားတွေကို အခြေအနေအရ ရန်ကုန်မှာပဲ လောလောဆယ်ထားနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုဘေး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ သူတွေကိုကယ် တင်ဖို့ ကယ်ဆယ်ရေးပညာတွေ ကို သန္တေမီးသတ် အရာရှိ တွေဟာ စင်္ကာပူ၊ မလေးရှားနဲ့ ကိုရီးယား နိုင်ငံ (၃)ခုမှာ နှစ်စဉ်သင်တန်းတက်ရပါတယ်။ တိုက်ပြိုပြီးပိနေတဲ့ သူတွေကို ကယ်တင်ဖို့ Telescope နဲ့ရှာတဲ့ပညာတွေ၊ နောက်ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ သွားပြီးတော့မှ ကယ်တင်တဲ့ ပညာတွေဆိုတာတွေကအစ အကုန်သင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ ဆီမှာတော့ ဗဟို မီးသတ်သင်တန်းကျောင်း ပြင်ဦးလွ င်မှာ ကယ်ဆယ်ရေးသင်တန်းတွေ ပေး ပါ တယ်။ မြို့နယ် တွေမှာရှိတဲ့ သန္တေအရန် မီးသတ်တွေကိုလည်း အခြေခံစစ်ပညာ၊ မီးသတ်ပညာ အပြင် ဒီလို အခြေခံ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းတွေပေးပါတယ်။ Rescue Team ဆိုတာနဲ့ အခုလို မီးသတ်၊ ကြက်ခြေနီ တွေက မပါမဖြစ် အလိုလို ပါကြရမှာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

မီးသတ်ဌာနကို ကျွန်တော်တို့ ဆီက F-S-D လို့ အတိုကောက်ခေါ်ပြီးတော့မှ အရှည် ကတော့ Fire Service Department လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တချို့နိုင်ငံတွေမှာ Fire and Rescue Department လို့ ဒီလိုလည်း ခေါ်ကြပါတယ်။ မီးသတ်နဲ့ကယ်ဆယ်ရေးဌာနလို့ ဒီလို သုံးပါတယ်။ မီးသတ်ရဲ့ သဘောသဘာဝဟာ ကျွန်တော်တို့ လူမပြောနဲ့ ကြောင်တစ်ကောင် ခေါင်မိုးပေါ်မှာ ဆင်းမရဘဲ တင်နေတာကို သွားကယ်ပေးရမယ့် တာဝန်ရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာဆို အထပ်မြင့် ပေါ်က ခုန်ချဖို့ခြိမ်းခြောက်တဲ့သူတွေ၊ နောက် စိတ်မနှံ့တဲ့သူတွေ၊ နောက် ရည်းစားအပစ်ခံရတဲ့ သူတွေ၊ ယောကျ်ားကို စိတ်နာတဲ့သူတွေ ခုန်ချဖို့လုပ်လို့ ကျွန်တော် ကယ်တင်ရတဲ့ အဖြစ်အပျက် တွေမနည်းပါဘူး။ နောက် မီးလောင်တာတွေတင် မဟုတ်ပါဘူး။ ရေနစ်တာတွေ၊ တိုက်ပြိုတာတွေ၊ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ကယ်ဆယ်ရတာတွေရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတဲ့ သဘောက ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘေးအန္တရာယ် ရှိလာမယ်ဆိုလို့ရှိရင် တာဝန်ယူရတဲ့ဌာန ဟာ မီးသတ်ဌာနပါပဲ၊ နိုင်ငံတိုင်း မှာ လည်း ဒီလိုပဲ မီးသတ်ဌာနတွေက တာဝန်ယူရပါတယ်။ ၂၄ နာရီ တာဝန်ရှိလို့ နွေရာသီဆို ခွင့် တွေတောင် ပိတ်ရတဲ့ အနေထားတွေရှိပါတယ်။ စခန်းတွေမှာ ၂၄ နာရီ တာ ဝန်အသင့် အနေနဲ့ နေကြရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်သတိရပါ ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားကိုတောင် ကျွန်တော်တို့

ရုပ်ရှင်မင်းသား ဒွေး နဲ့ အရင်ကတည်းက ရိုက်ခဲ့ပြီးတော့ TV မှာ (၃)(၄)နှစ် လောက် ဆက်လွှင့်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ တချို့လည်း ကြည့်ဖူးကြမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒေါက်တာ မြတ်ဉာဏစိုးရဲ့ အဆိုအဆေးစိတ်မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း (၄)ခုကို ရန်ကုန်-မန္တလေးကြား မှာ ဖွင့်သင့်တယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် သုံးသပ်ကြည့် တာကတော့ (၁၀၅)မိုင်လောက်မှာ တစ်ခု၊ နေပြည်တော် ဒါမှမဟုတ် ပျဉ်းမနား တစ်ခု၊ မိတ္ထီလာ၊ ကျောက်ဆည် ဒီလို ဖွင့်ပေးရမယ်လို့ ကျွန်တော် ဒီလိုပဲ ယူဆမိပါတယ်။ မီးသ တ်စခန်းတွေမှာ ခုနက ကျွန်တော် တင်ပြတဲ့ Rescue Vehicle တွေ၊ နောက် Ambulance ကားတွေ လိုပါတယ်။ ဒါမျိုးကတော့ အနောက်နိုင်ငံက ကားကြီးတွေကတော့ ဈေးကြီးတာမို့လို့ ဂျပန်က ကားတွေ ဆိုရင်တော့ ဝယ်ဖို့ သင့်လျော်ပါတယ်။ Rescue Team ကိုတော့ မြို့နယ်ရဲမှူးတွေကပဲ ကွပ်ကဲရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မြို့တိုင်းမှာရှိတဲ့ အရန်မီးသတ် တပ်ရင်းတွေရဲ့ တပ်ရင်းမှူးဟာ ရဲအရာရှိကြီးတွေ၊ ရဲမှူးတွေ တာဝန်ပေးထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ဟိုတုန်းကတော့ မီးသတ် ညွှန်ချုပ်က အရန်မီးသတ်ရော၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီအသင်းမှာရော (၂)ခုစလုံးမှာ တပ်ခွဲမှူး ချုပ်တာဝန် ယူပါတယ်။ နယ်မြို့တွေမှာ မီးသတ်က မြို့တို င်းမှာ မရှိပါဘူး။ မြို့တိုင်း မှာရှိတဲ့ ရဲအရာရှိတွေက တာဝန်ယူထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်း ဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ရဲမှူးကြီးတွေ ကတော့ ကြက်ခြေနီ အသင်းမှာ ပြည်နယ်တာဝန်ခံအဖြစ်နဲ့ ကိုင်တွယ်ရပါမယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ မှူးချုပ် ကို ယခင်က မီးသတ်ညွှန်ချုပ် တာဝန်ယူပြီးတော့ နောက်ပိုင်းမှာ အုပ်ချုပ်မှုလွယ်ကူအောင် ရဲရေးချုပ်ကို တာဝန်ပေးထား ပါတယ်။ မီးသတ်ညွှန်ချုပ်က အရန် မီးသတ်ရဲ့ အကြီးအကဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အရန်မီးသတ် နဲ့ ကြက်ခြေ နီတွေဟာ မြို့တိုင်းမှာ လူမှုရေး အရ အင်မတန်အားကိုးရတဲ့ အဖွဲ့ဖြစ်လို့ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးတွေအနေနဲ့ ကြုံတဲ့အခါ အသိအမှတ်ပြုပေးပါလို့ ရောက်တဲ့ နေရာ ဒါကြားဖြတ်အနေနဲ့ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ Rescue Team တွေ ပီပီ ပြင်ပြင် ဖွဲ့တော့မယ်ဆိုရင် အမျိုးသားစီမံကိန်းမှာ ရေးဆွဲ ထည့်သွင်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Focal Ministry အနေနဲ့ကတော့ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီး ဌာနကပဲ လိုအပ်တဲ့ ဘတ်ဂျက်တွေ တွက်ချက် တင်တောင်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကယ်ဆယ်ရေး ပညာ ကျွမ်းကျင်တဲ့တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ နောက် မီးသတ်စခန်းတွေမှာ Rescue Vehicle ခေါ်တဲ့

ကယ်ဆယ်ရေးကားတွေ၊ လူနာတင်ကားတွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းတွေ ထားပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မီးသတ်ဌာန တစ်ခုလုံးမှာ Ambulance ကား(၅)စီးပဲ ရှိပါတယ်။ ဒါတွေ လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှာ ဒါ ကျွန်တော်တို့ အဆိုတင်သွင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါပြီ။ Team- Leader ဟာ မြို့နယ်အာဏာပိုင်တွေက စီစဥ်ပေး ရတဲ့ ရဲအရာရှိတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မီးသတ်အရာရှိ ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် ပေးပြီးတာနဲ့ မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအသင်း၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံက ဝန်ထမ်း တွေနဲ့ အခါအားလျော်စွာ လေ့ကျင့်ပေးနေဖို့လည်း လိုပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ရရင်တော့ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး ဟာ ကား Accident နဲ့ ဒုက္ခရောက်ပြီး သွေးရဲရဲ သံရဲရဲနဲ့ဖြစ်နေတဲ့ လူနာတွေကို မြင်ယောင်လို့ ကိုယ်ချင်းစာစွာနဲ့ ဒီအဆိုကို တင်သွင်းထားတာ ဖြစ်လို့ ကျေးဇူးတင်မိပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဘတ်ဂျတ်အပေါ် မူတည်ပြီးတော့ ခေတ်မီတဲ့ Rescue - Team တွေကို အခုအချိန် ကစပြီးတော့ ပီပီပြင်ပြင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ ဖွဲ့သင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကိုယ်စား လှယ်တော်ကြီး ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုးရဲ့ အဆိုကို အလေးအနက်ထောက်ခံပါကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်။ (သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅း၂၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ဆက်လက်ပြီးရှမ်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ ဦးဆိုင်ပေါင်းနပ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၅း၂၀။

ဦးဆိုင်ပေါင်းနပ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့တကွ ကြွရောက်လာကြတဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေလို့ ရှေးဦးစွာ ကျွန်တော်နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အခု ဒေါက်တာ မြတ်ဉာဏစိုးရဲ့ ဒီအရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးယူနစ် အစီအမံထားရှိပေးဖို့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ကို တိုက်တွန်းတဲ့ အဆိုနဲ့စပ်လျဥ်းပြီးတော့ ကျွန်တော်အလေးအန က် ထောက်ခံတင်ပြလိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပြင်ပနိုင်ငံတို့ရဲ့ ပြင်ဆင်မှု၊ လိုအပ်မှုအနေအထားများအားလုံးတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ခုနက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြင့်ထွန်းကလည်း အကျယ်တဝင့်တင်ပြ သွားပြီး

ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပစ္စည်းတွေရဲ့ လိုအပ်မှုကိုတော့ ကျွန်တော့် အနေ နဲ့ မတင်ပြတော့ဘဲနဲ့ တကယ်ပဲ လုပ်ဆောင်ရမယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်းပြီးတော့ ချက်ချင်းလက်ငင်းကို လိုအပ်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီနေပြည်တော်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလလောက်ကနေစပြီးတော့ ဒီနေ့အထိ များသောအားဖြင့် ကျွန်တော်က နေပြည်တော်မှာနေတယ်လို့ပဲ ဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲစဉ်တုန်းက ကျွန်တော်လည်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင် ခဲ့ရလို့ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ၊ နောက်ဒုတိယ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ထဲမှာလည်း ကျွန်တော်လည်းဆက်လက်အရွေးအချယ်ခံရလို့ နေပြည်တော်မှာ တောက်လျှောက် နေလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခု ကျွန်တော်တို့ ဒီ ပြည် လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပွဲပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ပါတီတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ဖွဲ့စည်းဖို့ တင်ပြတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော် နေပြည်တော်ကိုလည်း အခေါက်ခေါက် အခါခါနဲ့ နောက် ကျွန်တော် အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပြီးတဲ့ နောက်မှာလည်းပဲ ဒီနေ့အထိ ကျွန်တော် နေပြည်တော်မှာရှိနေတယ်။ အဲဒီတော့ နေပြည်တော်မှာ ကျွန်တော် ငါးနှစ်လုံးလုံးနေထိုင်တဲ့အချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ကစပြီးတော့နေတဲ့အချိန်မှာ ကားတွေ က ဒီမြို့ထဲမှာရော ခုန ကျွန်တော်တို့ ရ န်ကုန်-မန္တလေးလမ်းပေါ် မှာရော အသွားအလာ နည်းနေ ပါသေးတယ်ခင်ဗျ။ အဲဒီနောက်ပိုင်း နှစ်နှစ်ကြာမှ တဖြည်းဖြည်း ပိုမိုပြီးတော့ ကားတွေက များလာ ပြီးတော့ ပထမပိုင်းမှာ အထိအခိုက် အန္တရာယ် များ နည်းပါးပေမယ့် နောက်ပိုင်းမှာ တော်တော်လေးထူပြောလာတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင် ခဲ့ရတာလည်းရှိပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ ဒီလမ်းမှာအဆက်အသွယ် အနည်းငယ်ပြတ်တောက်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ထိခိုက်မှုများတွေကို ကျွန်တော်တို့က မကယ်တင်နိုင်ခဲ့ဘူး။ဥပမာ-လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်နှစ်လောက်က ကျွန်တော်က ရန်ကုန်နဲ့ နေပြည်တော် ကို နေ့ရောသွားတတ်ပါတယ်။ ညလည်း သွားတတ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ညမှာကျွန်တော်တို့ ဖြတ်သန်းသွားလာတဲ့အချိန်မှာ မမျှော်လင့် ဘဲနဲ့ လမ်းဘေးမှာ အသက်မရှိတော့တဲ့ ထိခိုက် အန္တရာယ်မှုနဲ့ ကြုံတွေ့ခဲ့တဲ့လူနဲ့လည်း ရင်ဆိုင်ရပါ တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီလူကို ကယ်တင်ဖို့

ဆိုတာက ဘယ်လို မှ မတတ်စွမ်းနိုင်ဘူး။ မတတ်စွမ်း နိုင်တဲ့အကြောင်းအရင်းက အဲဒီမှာ လာရောက်ကြည့်ရှုတဲ့ လူလည်းမရှိဘူး။ သက်သေ အထောက်အထားလူကတော့ အ သက် မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီအတိုင်းပဲ လမ်းဘေးမှာ သူကနေထိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကားပေါ်မှာ မတင် ပြီးတော့ ယူသွားရင်ဆိုတာတောင်မှ ဒီကိစ္စ နောက်ဆက် တွဲပြဿနာတွေ ဘယ်လိုရှင်းရမလဲ ဆိုတဲ့ဟာကို ကြောက်ရွံ့ရင်းနဲ့ မကူညီနိုင်ခဲ့တာ တွေလည်း ရှိပါတယ်။

နောက် ကျွန်တော်တို့ အ ခြေအနေအဖက်ဖက်က အခက်အခဲကြောင့် မကူညီနိုင်ခဲ့ တာတွေလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြီးခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်လောက်ကပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ည ဖြတ်သန်းလာတဲ့အချိန်မှာ ဒီကားတစ်စ င်းက တိမ်းမှောက်ပြီးတော့ လူသုံး လေး ယောက်လောက် လမ်းဘေးမှာ လဲလျောင်းနေတာ ကို တွေ့ရှိရတယ်။ အဲဒီလူတွေကို သုံးလောင်း စလုံးကိုပဲ လမ်းဘေးမှာ ဒီအတိုင်းချထားပြီးမှ တာလပတ်လေးနဲ့အုပ်ရုံပဲ။ ဒီအ ခြေအနေ ကျွန်တော်တို့ ခဏတော့ ရပ်ကြည့်ပါတယ်။ အဲဒီမှာလည်း လူလေးငါးယောက် ရှိတယ်။ ရပ်ကြည့် ပြီးတော့ ဘာမှမတတ်နိုင်ကြဘူး။ ဘယ်လိုသယ်ရမလဲ။ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ ဒါလေးပဲ ငြင်းခုံတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကူညီချင်တယ်။ ကူညီလို့မရဘူး။ အဲဒီမှာ တစ်နာရီလောက် ထိုင်စောင့်ပြီးတော့ ကြည့်နေသော်လည်းပဲ ဘာမှမကူညီနိုင်တဲ့အဆုံး ခရီးကို ဆက်သွားရပါ တယ်။ တချို့က ဒီလို ထိခိုက်မှု အန္တရာယ် ကြုံလိုက်တဲ့အချိန်မှာ အချိန်မီ တာဝန် ရှိသူတွေကို အကြောင်းမကြားနိုင်တဲ့အပြင် အချိန်မီကယ်ဆယ်မှုအနေအထားမရှိလို့ အသက် ဆုံးရှုံးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုလည်း ကျွန်တော်ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ခန့်မှန်း ခြေ ဒီနေ့အထိ ကျွန်တော် ဒီနေပြည်တော် ငါးနှစ်အတောအတွင်းနေတာက ရန်ကုန်ကို အကြိမ်ပေါင်း နှစ်ရာ၊ သုံး ရာမကနေ့ရောညပါ ကျွန်တော် ဖြတ်သန်းသွားလာတတ်ပါတယ်။ဒါတွေကို ကြုံတွေ့ ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီနေ့အထိပဲ တစ်ခါတရံ ညသွားလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ တံတားဆက်တဲ့ နေရာလောက်မှာပဲ မီးအလင်း ရှိတယ်။ အဲဒီ ကျန်တဲ့နေရာမှာလည်း မီးကမရှိတော့ ကျွန်တော်တို့ ကား မီးလောက်ပဲ ထွန်းပြီးသွားတော့ တချို့အန္တရာယ်တွေကို အချိန်မီလည်း ကျွန်တော်တို့ မတွေ့ရှိ နိုင်ဘူး။ ဖြစ်လာ တယ်ဆိုရင်လည်း ဘာမှမသိလိုက်ဘူး။သိသွားသည့်တိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ က ဘယ်လို မှ ဆက်လက်ပြီးတော့ ဒီဥစ္စာကူညီဆောင်ရွက်ဖို့၊ အရေးယူ ဆော င်ရွက်ဖို့ သတင်းလည်း မပို့နိုင် ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့

ကျွန်တော်တို့ ဒီအခက်အခဲတွေဟာ ပြောတာလွယ် သလောက်တကယ်ပဲ ဖြစ်လာတဲ့ ဥစ္စာက အင်မတန်ပဲ ခံစားစရာဖြစ်တဲ့အတွက် ကြောင့် ဒေါက်တာ မြတ်ဉာဏစိုးအနေနဲ့ အန္တရာယ်များ ကင်းနိုင်အောင် ဆုံးရှုံးမှုမရှိရအောင်၊ ယာဉ်မတော်တဆမှုများ မဖြစ်ပွားအောင်၊ ဖြစ်ပွားလာလို့ ရှိရင်လည်းပဲ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးယူနစ် များ စီမံထားရှိဖို့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တိုက်တွန်းပေးဖို့အဆိုကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အလေးအနက်ထောက်ခံပါ ကြောင်း ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅:၂၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန် ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)မှ ဦးဖုန်းမြင့်အောင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၅:၂၇။

ဦးဖုန်းမြင့်အောင်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့တကွ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ယခုသုံးနေတဲ့ ရန်ကုန် -မန္တလေး အမြန် လမ်းမကြီးဟာ ကွန်ကရစ်လမ်းမကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ ကွန်ကရစ်လမ်း မကြီးပေါ်မှာ ကတ္တရာ အချောလွှာ ထပ်ပိုးလွှာ ထပ်ပြီးမခင်းရသေးပါဘူး။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှာ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဦးအောင်သိန်းလင်းက ကွန်ကရစ်လမ်းမနဲ့ ပတ်သက်တဲ့မေးခွန်းတစ်ခုကို လွှတ်တော်မှာ မေးပါ တယ်။ ဒီမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ အဲဒီတုန်းက ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဦးခင်မောင်မြင့်ကပြန်ဖြေပါတယ်။ သူက ကွန်ကရစ်လမ်းမနဲ့ပတ်သက်လို့ဖြေရင်းနဲ့ သူက ပြောတာက ကွန်ကရစ်လမ်းမအပေါ်မှာ ကတ္တရာအချော ထပ်ပိုးလွှာခင်းရမယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်း သူက ထည့်ပြောသွားပါတယ်။ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကွန်ကရစ်လမ်းမကြီးတွေဆိုတာ ဒီအတိုင်း သုံးလို့မရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီ အပေါ်မှာ ကတ္တရာအချောထပ်ပိုးလွှာ ခင်းရမယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်း သိလာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိသုံးနေတဲ့ ရန်ကုန် -မန္တလေး အမြန်လမ်း မကြီး ဟာ ဒီထပ်ပိုးလွှာမခင်းနိုင်တာကတော့ကျွန်တော်တို့ အဓိကအားနည်းချက်ပါပဲ။ ဒီအားနည်း ချက် ကြောင့် အရှိန်မြင့်ယာဉ်တွေရဲ့ တာယာပိုင်းဆိုင်ရာတွေမှာ ပြဿနာရှိလာပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒုတိယအချက်ကတော့ အမြန်လမ်းမကြီးရဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ရှိတဲ့နေရာ၊ ချောက်ကမ်းပါးလိုရှိတဲ့ နေရာမျိုးတွေမှာ ဒီကားတွေအရှိန်နဲ့ ပြုတ်မကျနိုင်အောင်လို့ သံပေါင်များကို ကာထားရပါမယ်။ အခု အမြန်လမ်းမကြီးမှာ ဒီလို သံပေါင်တွေ ကာမထားနိုင်ပါဘူး။ ဒီလို ကာမထားနိုင်တဲ့အတွက် ကားတွေချောက်ထဲကို ပြုတ်ကျပြီးတော့ ဒုက္ခရောက်တဲ့ သူတွေ ရှိပါတယ်။ ဥပမာ- လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ကျော်လောက်ကဆိုရင် ဂျပန်နိုင်ငံသား တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ သွားအထူးကု ဆရာဝန်ကြီး တစ်ယောက်မောင်းတဲ့ကားဟာ အနီးကပ်ရောက်တော့မှ တံတားဆိုင်းဘုတ်ကိုတွေ့တဲ့အခါမှာ သူရုတ်တရက်မရှောင်နိုင်တဲ့အတွက် တခါတည်း ချောက်ထဲကို ပြုတ်ကျသွားပါတယ်။ သူနဲ့ အတူတူ လိုက်ပါသွားရတဲ့ မြန်မာ့မီးရထားက အရာရှိကြီး တစ်ဦးလည်း ဆုံးသွားပါတယ်။ ဒီအဖြစ် အပျက်မှာ အဲဒီကားပေါ်မှာပါတဲ့ မသေတဲ့ ကျန်တဲ့သူ တစ်ယောက်ရဲ့ ကျွန်တော့်ကိုပြောကြားချက်အ ရ အဲဒီချောက်ထဲပြုတ်ကျတဲ့အချိန်မှာ ကားမှာ တံတားဘေးတွေမှာ လိုအပ်တဲ့သံမဏိပေါင်တွေ တပ်ထားမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကားဟာ ချောက်ထဲ ပြုတ်မကျနိုင်ပါဘူးပေါ့နော်။ အခုလို ပြုတ်ကျသွားတဲ့အတွက် အ ခြေအနေဟာ တော်တော်လေးကို ဆိုးဝါးသွားပါတယ်။ ဒီလို လမ်းမကြီးတွေမှာ အန္တရာယ်ရှိနိုင်တဲ့ နေရာမှာ သံပေါင်တွေ ကာမထားနိုင်တာလည်း လမ်းကြီးရဲ့ ဒုတိယအားနည်းချက်ပါ။

ကျွန်တော်တို့ တတိယအပိုင်းကတော့ လမ်းရဲ့အကျယ်ပါ။ ဒီလမ်းကြီးကို ဒီဇိုင်းလုပ်တာက တစ်ဖက်ကို အမြန်လမ်းမကြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် လေးလမ်းသွားတဲ့ ဒီဇိုင်း လုပ်ထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အခြေအနေ အရမှာဆိုလို့ရှိရင် လမ်းတွေ၊ တံတားတွေကို နှစ်လမ်း သွားဖြင့်သာပဲ လုပ်ထားပါတယ်။ မော်တော်ကားတစ်စီးဟာ အမြန်လမ်းဖြစ်တဲ့အတွက် အရှိန်နဲ့ မောင်းတဲ့အခါမှာ ဒီနှစ်လမ်း သွားဟာ ယာဉ်ကျော်တက်တဲ့နေရာတွေမှာ လည်းကောင်း၊ တံတားကွေ့တွေမှာ လည်းကောင်းမလုံလောက်ပါဘူး။ ဒီလို အား နည်းချက်ရှိတဲ့အတွက် အမြန် လမ်းမကြီးတွေပေါ်မှာ မတော်တဆမှုတွေက ရှိပါတယ်။ ဒီလို အားနည်းချက်တွေကို ပြုပြင် နိုင်ဖို့ ဆိုတာက အခြေအနေအရ အချိန်ကာလ အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိတော့ လိုအပ်နေဦးမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ လောလောဆယ်လုပ်နိုင်တဲ့ ဟာကတော့ ခု နကျွန်တော် တင်ပြသွားသလို လမ်းရဲ့အားနည်းချက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသော အကြောင်းအချက်များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေကတော့ ဖြစ်နေမှာပဲ။ ဖြစ်နေတဲ့သူတွေ၊ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့သူတွေ

အတွက်တော့ ကူညီဖို့ ကတော့လိုအပ်ပါတယ်။ ခုနက ဆရာကြီး ဦးမြင့်ထွန်းပြောသလို ကျွန်တော်တို့မှာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အ ခြေအနေအရ အခက်အခဲလေး တွေ၊ ကယ်တင်ရေးယာဉ်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အခက်အခဲ လေးတွေရှိတာလည်း သိရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့လည်း ကိုယ့်အထွာနဲ့ကိုယ် လုပ်နိုင် သလောက် လုပ်ဖို့လိုအပ်နေတယ်ဆိုတာလည်း ကျွန်တော် တင်ပြလို ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေါက်တာမြတ်ဥာဏစိုးရဲ့အဆိုကို ကျွန်တော် ထောက်ခံပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၅း၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား ။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ ဒေါက်တာမြတ်ဥာဏစိုး တင်သွင်းထားသည့် ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးတွင်အသက်အန္တရာယ် အများအပြား ဆုံးရှုံးသည်အထိ ယာဉ်မတော်တဆမှုများ ဖြစ်ပွားနေပါ၍ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး ယူနစ်များ စီမံထားရှိပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး က ပြန်လည် ဖြေရှင်း ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၅း၃၀။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို(ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေ လို့ နှုတ်ခွန်းဆက်ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုကို ဖြစ်ပါတယ်။ အခု ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၄)က အမျိုးသားလွှတ်တော် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြတ်ဥာဏစိုးရဲ့ ရန်ကုန် -မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးပေါ်မှာ ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေ ဖြစ်ပွားနေတဲ့အတွက် အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးယူနစ်တွေ စီမံထားရှိဖို့ အဆိုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်က ဖြည့်စွက်တင်ပြသွားပါမယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းကာလ တစ်လျှောက်လုံးမှာ နိုင်ငံတော်အစိုး ရ အဆက်ဆက်ကရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းကြီးကိုဖောက်ဖို့လို့ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုကြိုးပမ်းခဲ့တဲ့နေရာမှာတော့ နောက်ဆုံး ပိတ် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ

လက်ထက်မှာတော့ နေပြည်တော်ကို ဗဟိုပြုပြီးတော့မှ ရန်ကုန် -နေပြည်တော်အမြန်လမ်း တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်းကြီးကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က စတင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါတယ်။ဒီလို အမြန်လမ်းစီမံကိန်းကြီးကို ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းနဲ့ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန စစ်အင်ဂျင်နီယာညွှန်ကြားရေးမှူးရုံးတို့ကတာဝန်ယူပြီးတော့ ဆောက်လုပ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆောက်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ နေပြည်တော် - ရန်ကုန်အမြန်လမ်းပိုင်း၊ နောက်တစ်ခါ နေပြည်တော် - မန္တလေးလမ်းပိုင်းဆိုပြီးတော့မှ နှစ်ပိုင်းခွဲပြီးတော့မှ ဆောက်လုပ် ခဲ့တာဖြစ်ပါ တယ်။ အဲဒီတော့ နေပြည်တော် - ရန်ကုန်အမြန်လမ်းပိုင်းကတော့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့မှာ ဖွင့်လှ စ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နေပြည်တော် - မန္တလေးအမြန်လမ်းပိုင်းကိုတော့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့မှာ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ ခုနက လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးတွေ ဆွေးနွေးသလိုပါပဲ ဒီအမြန်လမ်းကြီးဟာ ပြီးပြည့်စုံတဲ့အဆင့်ကို မရောက်သေးပါဘူး။ သူရဲ့ လမ်းအမျိုးအစား၊ လမ်းအကျယ်၊ နောက်တစ်ခု အမြန်လမ်းတစ်ခုမှာ ရှိရမယ့် Facility တွေ မပြည့်စုံသေးပါဘူး။ သို့သော်လည်း ဒီ နိုင် ငံတော်ရဲ့ လိုအပ်ချက်အရ ဒီအမြန်လမ်းကြီးကို ကာလတိုအတွင်းမှာ အခုလိုပဲ ဖွင့်လှစ်ပြီးတော့မှ အသုံးပြုခွင့် ပေးခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ပဲ နေပြည်တော် အမြန်လမ်းပိုင်းကြီးမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်က ယာဉ်မတော် တဆမှုပေါင်းက ၇၂ မှု ရှိပါတယ်။ ဒဏ်ရာရသူပေါင်းက ၂၁၈ ဦးရှိပြီးတော့ သေဆုံးသူက ၃၀ ဦး ရှိပါတယ်။ စဖွင့်သည်မှ ဒီဖက်ကာလအတွင်းမှာ ဒီ နေပြည်တော် - ရန်ကုန် အပိုင်းတွင်ကို ယာဉ် မတော်တဆမှုဟာ ၂၄၀ မှု ရှိပါတယ်။ ဒဏ်ရာရတာက ၅၀၅ ဦး ရှိပါတယ်။ သေဆုံးတာက ၁၀၈ ဦးရှိပါတယ်။ ဒါကျွန်တော်တို့ နေပြည်တော် - ရန်ကုန် အပိုင်းပါ။ နောက်တစ်ခါ နေပြည်တော် - မန္တလေးအပိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ နေပြည်တော် - မန္တလေးအပိုင်းမှာလည်း ၂၀၁၁ ခုနှစ်တုန်းက ယာဉ်မတော် တဆမှု ၃၄ မှု၊ ဒဏ်ရာရသူက ၁၀၁ ဦးနဲ့ သေဆုံးသူက ၃၀ ဦး ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ နေပြည်တော်- မန္တလေးအပိုင်းမှာလည်း ယာဉ်မတော်တဆမှုပေါင်း ၅၀ မှုနဲ့ ဒဏ်ရာ ရသူက ၁၁၃ ဦးနဲ့ သေဆုံးသူက ၃၉ ဦး ရှိတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီကိန်းဂဏန်း တွေဟာ အင်မတန်မှ ဆိုးဝါးပြီး တော့ များပြားတဲ့အချက်ကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယာဉ် မတော်တဆမှုတွေ လျော့နည်းစေပြီးတော့ ယာဉ်ကျောပိတ်ဆို့မှုတွေကာကွယ်ဖို့နဲ့ ယာဉ်စည်းကမ်း လမ်းစည်းကမ်းတွေ လိုက်နာထိန်းသိမ်းဖို့ဆိုပြီးတော့ ရန်ကုန် - နေပြည်တော် အပိုင်း မှာတော့

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်အဖွဲ့အနေနဲ့ ရဲစခန်း ၆ ခုကိုတော့ ဖွင့်လှစ်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဘောနတ်ကြီး ရဲစခန်း၊ ဥသျှစ်ကုန်းရဲစခန်း၊ ဒါဒိုက်ဦးလမ်းခွဲဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျ။ နောက် မြို့ချောင်း ရဲစခန်း၊ ဖြူး ရဲစခန်း၊ အုတ်တွင်း ရဲစခန်းနဲ့ သာဂရ ရဲစခန်းဆိုတဲ့ ရဲစခန်း ၆ ခုကို ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူပဲ နေပြည်တော် - မန္တလေးအမြန်လမ်းအပိုင်းမှာလည်းပဲ ပန်းတင်ရဲစခန်း၊ ပေပင်လေး ရဲစခန်း၊ သီးကုန်းရဲစခန်း၊ ပြင်စည်ရဲစခန်း၊ စကားအင်းရဲစခန်းဆိုတဲ့ ရဲစခန်းအသစ် ၅ ခု ကိုလည်း ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးပြီးတော့ ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မူလ အဆင့် (ဃ)အဆင့် ရဲစခန်း ကနေပြီး တော့မှ(က)အဆင့်ကိုလည်း အင်အားတိုးမြှင့်ပြီးတော့မှ ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဝေးပြေးလမ်းမကြီး တစ်လျှောက်လုံးလုံခြုံရေးနဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ယာဉ်မတော်တဆမှု တွေကို ဒီစခန်းတွေကပဲ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပြီးတော့မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှုတွေ မရှိ ရအောင်၊ ထိန်း သိမ်း စောင့်ရှောက်သလို ယာဉ်မတော်တ ဆမှုတွေ မဖြစ်ပွားရအောင် ကြိုတင် ကာကွယ်ခြင်းတွေ၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရလာပြီဆိုလို့ရှိရင် လည်း အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး၊ စောင့် ရှောက်ရေး၊ အနီးဆုံး ပြည်သူ့ဆေးရုံကို ပို့ဆောင် ကုသရေး နောက်တစ်ခါ လိုအပ်လာလို့ ရှိရင် သက်ဆိုင်ရာ မိသားစုတွေကို ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားပေးတာ လမ်းကြော င်းပေါ်မှာ ယာဉ်တွေပိတ်ဆို့မှုမဖြစ် စေရေးအတွက် ရှ င်းလင်းတယ်ဆိုတဲ့ တာဝန်တွေကို ကျွန်တော် တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အခု ရန်ကုန် - မန္တလေးအမြန် လမ်းမကြီးတစ်လျှောက်မှာ ယာဉ်မတော်တ ဆမှုတွေ ဖြစ် ပွားခဲ့လို့ရှိရင် မြန်မာ နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့အတူ အနီးစပ်ဆုံးမှာရှိတဲ့ မြို့နယ်မီးသတ် စခန်းတွေကို အကြောင်း ကြားရ ပါတယ်။ အဲဒီမီးသတ်စခန်း တွေကနေပြီးတော့မှ ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တွေကလည်း အမြန်ဆုံးလာရောက်ပြီးတော့မှ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်မှုတွေကို လုပ်ဆောင် လျက်ရှိပါတယ်။ အခု လက်ရှိ အနေအထားမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ဖြူးမှာ ရှိတဲ့ ၁၁၅ မိုင်စခန်းမှာတော့ ဖြူးမြို့နယ် ကြက်ခြေနီအသင်းကနေပြီးတော့ ယာယီစခန်းလေးတော့ အစတည်ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့က ဖွင့်လှစ်ထားတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ တပ်ဖွဲ့ဝင် နေ့ဘက်ဆိုရင် ၃ ဦး၊ ညဘက်ဆိုရင် ၂ ဦး၊ အရေးပေါ်သူနာပြုယာဉ်တစ်စီး၊ လိုအပ်တဲ့ဆေးပစ္စည်းနဲ့ အတူ တယ်လီဖုန်း တစ်လုံးနဲ့အတူ စတင်ပြီးတော့ ချထားပြီး ဖြစ်နေပါတယ်။

အခု ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးက အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး အဆိုပြုထားတဲ့ ရန်ကုန် - မန္တလေး အမြန် လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် သင့်လျော်တဲ့ ၄ နေရာမှာ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးယူနစ်တွေ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ပေးဖို့ တိုက်တွန်းတဲ့အဆိုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ လက်ရှိကတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ကတော့ရဲစခန်း ၁၁ ခုကတော့ ဖွင့်လှစ်ပြီးတော့မှ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေ၊ လုံခြုံရေးလုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက် ပေးလျက် ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန် - မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးဟာ မိုင်ပေါင်း ၃၅၀ ကျော် ရှည်လျားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အဆိုပြုတဲ့ ၄ နေရာသာမက ရနိုင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေပေါ်မူတည်ပြီးတော့မှ ပိုမိုပြီးတော့ ခေတ်မီတဲ့၊ ပြည့်စုံတဲ့၊ ပိုမိုလုံလောက်တဲ့ စခန်းတွေ ဖွင့်လှစ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။(သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅း၃၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး တင်သွင်းတဲ့ ရန်ကုန် - မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးတွင် အသက်အန္တရာယ်အများအပြား ဆုံးရှုံးသည်အထိ ယာဉ်မတော်တဆမှုများဖြစ်ပွားနေပါ၍ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး ယူနစ်များ စီမံထားရှိပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို အတည်ပြုရန် သဘောတူ မတူ လွှတ်တော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ရယူပါမယ်။ ဒီလို ဆောင်ရွက်ရာမှာ ဆန္ဒ မဲပေးခြင်းကို အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (တ)၊ နည်းဥပဒေ ခွဲငယ် (၃)အရ မတ်တတ်ရပ်၍ ဆန္ဒပြုတဲ့ နည်းလမ်းဖြင့်လွှတ်တော်ရဲ့ ဆန္ဒကို ရယူပါမယ်။

အချိန်၊ ၁၅း၃၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ယခုအဆိုကို ထောက်ခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ မိမိတို့နေရာများမှာမတ်တတ် ရပ်ပြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုင်နိုင်ပါပြီ။ မတ်တတ်ရပ်တဲ့ လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အများစုဖြစ်တဲ့အတွက် ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုးရဲ့အဆိုကိုအတည်ပြုကြောင်းကြေညာပါတယ်။(သြဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅:၃၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဒေါက်တာအေးမောင် တင်သွင်းထားတဲ့ အဆိုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးမယ့်ပုဂ္ဂိုလ် (၆)ဦးရှိပါတယ်။ ဒီအဆိုကို ဒီနေ့ ဆက်ပြီးတော့ဆွေးနွေးမလား။ နားမလား။ မဲ ခွဲပါ့မယ်။ ဘာပြောမှန်းမသိဘူး။ နားချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ မတ်တတ်ရပ်ပြပါ။ ထိုင် နိုင်ပါပြီ။ နားချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် များ ပြန်ပြီးတော့ မနားချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဆက်ပြီးဆွေးနွေးပါမယ်။ ဧရာဝ တီတိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃) ဦးဉာဏ်လင်းရဲ့ အ ဆိုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆက်လက်ပြီး ဆွေးနွေးလိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရှိလို့ ရှိရင် အခုအစည်းအဝေးပြီးတဲ့အခါမှာ လွှတ်တော်ရုံး ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမည် စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီး ဆွေးနွေးလိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များမရှိလို့ရှိရင်လည်း မနက်ဖြန် အစီအစဉ်မှာ ထည့်ပြီးတော့ မဲခွဲမှာဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်(၁၄)ရက်မြောက်နေ့အစည်းအဝေးရပ်နားကြောင်းနှင့် (၁၅)ရက် မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက် ကျင်းပမည့်နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၅:၃၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခု အမျိုးသား လွှတ်တော် တတိယပုံမှန် အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ကို ရပ်နားပါမယ်။ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၅) ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့) နံနက် ၁၀း၀၀ နာရီအချိန်မှာ ဆက်လက်ကျင်းပမှာ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အခမ်းအနားမှူး။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး ပြန်လည် ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး(၁၄)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးကို ၁၅း၃၇ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]